

სააქციო საზოგადოება „ლომისი“

ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობითი
ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული
პერიოდისათვის

სააქციო საზოგადოება „ლომისი“

სარჩევი

	Page
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდისათვის:	
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
ფინანსურ ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები	
1. ზოგადი ინფორმაცია	9
2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	14
4. კრიტიკული სააღრიცხვო დაშვებები და შეფასებები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში	25
5. კორექტირება ანგარიშგებაში	26
6. ძირითადი საშუალებები	27
7. მარაგები	28
8. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	28
9. ფული და ფულის ექვივალენტები	28
10. სააქციო კაპიტალი	29
11. აღებული სესხები	29
12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	30
13. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა	30
14. შემოსავალი	31
15. რეალიზებული პროდუქციის ღირებულება	31
16. გაყიდვისა და მარკეტინგული ხარჯები	31
17. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	31
18. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	32
19. ფინანსური შემოსავალი	32
20. ფინანსური ხარჯები	32
21. ფინანსური ინსტრუმენტები	32
22. ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან	38
23. პირობითი ვალდებულებები	39
24. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ	40
მმართველობითი ანგარიში	41

სს ლომისი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სს „ლომისი“ („კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალის ცვლილებას ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად („ფასს“). ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული მმართველობითი ანგარიშში ინფორმაციის წარმოდგენაზე;
- ფინანსური ანგარიშგებებთან შესაბამისი მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-თან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2020 წლის 16 აპრილს:

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 16 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 16 აპრილი
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ლომისის მფლობელებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ლომისის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლის, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული პერიოდისათვის, ასევე ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების მოკლე აღწერილობის ჩათვლით (ერთობლივად - „ფინანსური ანგარიშგება“).

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ობიექტურად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის და ამავე თარიღით დასრულებული წლის ფინანსურ საქმიანობისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით კომპანიისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (IESBA კოდექსი), ამასთან ერთად, ჩვენი საქმიანობისას ვიხელმძღვანელებთ IESBA კოდექსი სხვა ეთიკურ მოთხოვნებით. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენს მიერ მოპოვებული შემოწმების შედეგები შესაბამისი და საკმარისი საფუძველია ჩვენი დასკვნის მოსამზადებლად.

საყურადღებო გარემოება

თქვენს ყურადღებას გაგამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგებების მე-5-ე განმარტებით შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია კორექტირება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ მონაცემებში. აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით ჩვენი მოსაზრება უცვლელია.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციის წარდგენაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობით ანგარიშს, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი მოვალეობაა გავცნოთ სხვა ინფორმაციას და, იმავედროულად, დავასკვნათ, ხომ არ არის სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის პროცესში მოპოვებული ცოდნასთან არსებითად შეუსაბამო ან ხომ არ არის ის სხვაგვარად მნიშვნელოვნად არაზუსტი. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავადგინეთ, რომ ამ სხვა ინფორმაციაში მოცემულია არსებითად მცდარი მონაცემი, ჩვენ ვალდებული ვართ განვაცხადოთ ამის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა მოამზადოს ფინანსური ანგარიშგება ფასს-ის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით,

აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა ვალდებულია, შეაფასოს კომპანიის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს კომპანიის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან, ზედამხედველობა გაუწიონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის გონივრული მტკიცებულებები, რათა დავრწმუნდეთ, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძველიანი რწმუნება მაღალი ხარისხის რწმუნებას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენა მოახდინოს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ შეფასებას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკების იდენტიფიცირებასა და შეფასებას; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარ განზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით.
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას.
- ვაფასებთ სააღრიცხვო პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას.
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის წარმოების თაობაზე ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნა ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს შეწყვიტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგებების მთლიან შემადგენლობას, სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, თუ რამდენად სწორად არის წარმოდგენილი განხორციელებული ტრანზაქციები და მოვლენები ანგარიშგებებში ასახული ინფორმაციით.

კომპანიის მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, ვაწვდით ინფორმაციას შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი ხარვეზების შესახებ.

დასკვნა სამართლებრივი და სარეგულაციო მოთხოვნების შესახებ

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისი მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობითი ანგარიშის მოსამზადებლად.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის შესამოწმებლად, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი ამავე კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

ჩვენივე გადაწყვეტილების შესაბამისად განვახორციელეთ საჭირო პროცედურები, რომლებიც შევარჩიეთ, მათ შორის და არა მხოლოდ, გამოკითხვების, დოკუმენტაციის ანალიზისა და შემოწმების, კანონის მოთხოვნებთან კომპანიის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის შედარებით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადთვლის, შედარებისა და შეჯამების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მმართველობითი ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მმართველობითი ანგარიშში მოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- მმართველობითი ანგარიშში შესული ინფორმაცია ყველა არსებითი თვალსაზრისით შეესაბამება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას.

სტიუარტ ლეიტონი

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით

16 აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

სს ლომისი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	49,523	55,973
არამატერიალური აქტივები		401	471
საიჯარო აქტივები		595	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		6	10
სულ გრძელვადიანი აქტივები		50,525	56,454
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	7	10,413	10,653
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8	13,271	10,799
ფული და ფულის ექვივალენტები	9	15,415	20,300
სულ მიმდინარე აქტივები		39,099	41,752
სულ აქტივები		89,624	98,206
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	10	20	20
საემისიო კაპიტალი		5,441	5,441
გაუნაწილებელი მოგება		(28,543)	(29,127)
სულ კაპიტალი		(23,082)	(23,666)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები		388	-
აღებული სესხები	11	-	98,148
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		388	98,148
მიმდინარე ვალდებულებები			
აღებული სესხები	11	97,004	12,310
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	12	14,625	10,461
საიჯარო ვალდებულებები		223	-
საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა		466	953
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		112,318	23,724
სულ ვალდებულებები		112,706	121,872
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		89,624	98,206

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

9-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს ლომისი

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018 (კორექტირებული)
შემოსავალი	14	119,997	103,058
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	15	(73,415)	(61,630)
მთლიანი მოგება		46,582	41,428
გაყიდვისა და მარკეტინგული ხარჯები	16	(20,445)	(21,047)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	17	(11,761)	(10,991)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	18	(253)	365
სესხის ცვლილების ზარალი		-	(1,464)
საოპერაციო მოგება		14,123	8,291
ფინანსური შემოსავალი	19	1,625	1,210
ფინანსური ხარჯი	20	(15,164)	(9,661)
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადამდე		584	(160)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლიური მოგება/(ზარალი)		584	(160)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი/(ზარალი)		584	(160)

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

9-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს ლომისი

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2018 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით	20	5,441	(28,967)	(23,506)
სულ პერიოდის სრული შემოსავალი (კორექტირებული)	-	-	(160)	(160)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (კორექტირებული)	20	5,441	(29,127)	(23,666)
სულ 2019 წლის სრული შემოსავალი	-	-	584	584
ბალანსი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20	5,441	(28,543)	(23,082)

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

9-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს ლომისი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018 (კორექტირებული)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადამდე		584	(160)
კორექტირება:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		13,970	14,706
ფინანსური ხარჯი	20	6,454	6,174
საკუროსო სხვაობით მიღებული ზარალი, წმინდა	20	8,393	3,313
მარაგების რეზერვი		709	84
ფასდაკლების რეზერვი		130	400
ფინანსური შემოსავალი	19	(1,625)	(1,210)
სესხის ცვლილებისგან წარმოქმნილი ზარალი		-	1,464
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		(44)	(94)
არაფულად ერთეულებზე კორექტირებული წმინდა შემოსავალი		28,572	24,677
(ზრდა)/კლება მარაგებში		(470)	2,160
(ზრდა)/კლება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(2,482)	267
ზრდა/(კლება) სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		2,315	(671)
კლება საგადასახადო ვალდებულებებში		(492)	(145)
გადახდილი პროცენტი		(7,100)	(6,572)
მიღებული პროცენტი		1,625	1,210
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ნაღდი ფული		21,968	20,926
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	6	(7,312)	(7,655)
სხვა არამატერიალური აქტივებიდან მიღებული შემოსავალი		-	13
ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი		44	104
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული		(7,268)	(7,538)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების დაფარვა	11	(20,182)	(8,106)
საიჯარო ვალდებულებების გადახდა		(137)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული		(20,319)	(8,106)
საკუროსო სხვაობით მიღებული (ზარალი)/მოგება უცხოურ ვალუტაში არსებულ ფულად ნაშთებზე		734	(223)
წმინდა (შემცირება)/ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		(4,885)	5,059
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის დასაწყისში	9	20,300	15,241
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის ბოლოს	9	15,415	20,300

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

9-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

კომპანია 1997 წლის 16 მაისს დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებულ სააქციო საზოგადოებას შეზღუდული აქციებით.

2018 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო დამფუძნებელს წარმოადგენდა „Efes Breweries International N.V.“, კომპანიის ძირითადი მაკონტროლებელი მხარეა „Anadolu Efes Group“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი უალკოჰოლო სასმელების წარმოება და საბითუმო გაყიდვა საქართველოსა და საზღვარგარეთ. კომპანიის საწარმოო ინფრასტრუქტურა განთავსებულია საქართველოში, სოფელ ნატახტარში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, საქართველო.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წელში კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 362 და შესაბამისად 375.

2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება

2019 წელს კომპანიამ დანერგა შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები:

- ფასს 16 - იჯარა
- ფასს 9 ცვლილებები - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით.

ქვემოთ აღწერილია აღნიშნული სტანდარტებისა და ახალი ბუღალტრული პოლიტიკის დანერგვის შედეგები. სხვა სტანდარტებს არ ჰქონიათ რაიმე სახის გავლენა კომპანიის ბუღალტრული აღრიცხვის სისტემაზე და შესაბამისად არ წარმოიშვა წინა პერიოდის კორექტირების საჭიროება.

ფასს 16 - იჯარები - სტანდარტის დანერგვის ზოგადი შედეგი

მიმდინარე წელს კომპანიამ პირველად დანერგა და გამოიყენა ფასს 16- იჯარები სტანდარტი, რომელიც მოქმედებს ყოველწლიური პერიოდულობით 2019 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული.

ფასს 16 მოიცავს იჯარის აღრიცხვის ახალ ან შეცვლილ მოთხოვნებს. ახალი სტანდარტით მნიშვნელოვნად იცვლება მოიჯარის მიერ ანგარიშების წარმოების წესი, უქმდება განსხვავება საოპერაციო და ფინანსურ იჯარას შორის და მოითხოვება საიჯარო უფლებების და ვალდებულებების აღიარება ყველა სახის იჯარის დაწყებისთანავე, გამონაკლისს წარმოადგენს მოკლევადიანი იჯარები და მცირე ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის შემთხვევები. მოიჯარისგან განსხვავებით მეიჯარის აღრიცხვის წესი ძირითადად უცვლელი დარჩა.

ფასს 16 -ის გამოყენება კომპანიამ დაიწყო 2019 წლის 1 იანვრიდან.

კომპანიამ დანერგა ფასს 16 სტანდარტი სრული რეტროსპექტული მიდგომის გარეშე, შესაბამისად არ მოხდა შედარებითი ინფორმაციის კორექტირება.

(ა) იჯარის ახალი განმარტების შედეგი

იჯარის ახალი განმარტება ძირითადად კონტროლის კონცეფციას ეფუძნება. ფასს 16 ახდენს იმის განსაზღვრას, თუ რამდენად აქვს მომხმარებელს გარკვეული დროის განმავლობაში კონტროლი იდენტიფიცირებადი აქტივით სარგებლობაზე შესაბამისი ანაზღაურების სანაცვლოდ. ეს მიდგომა განსხვავდება ბასს 17-სა და ფასიკ 4-ის „რისკი- სარგებელ“-ზე ფოკუსირების წესისგან.

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

კომპანია ფასს 16-ის მიერ დადგენილ განსაზღვრებასა და დაკავშირებულ მითითებებს ატარებს 2019 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დადებულ ან შეცვლილ ყველა ხელშეკრულებაზე.

(b) გავლენა მოიჯარის მიერ აღრიცხვის წარმოების წესზე

მანამდე არსებული საოპერაციო იჯარები.

ფასს 16 ადგენს აღრიცხვის განსხვავებულ წესს იმ იჯარებისათვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ით საოპერაციო იჯარად ითვლებოდა და ბალანსს მიღმა იყო.

ფასს 16-ის ყველა იჯარასთან მიმართებით გამოყენებით კომპანია:

- a) ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ითვალისწინებს საიჯარო აქტივებსა და საიჯარო ვალდებულებებს მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულებებით;
- b) მოგება-ზარალის გაერთიანებულ ანგარიშგებაში ითვალისწინებს საიჯარო აქტივის ცვეთას და საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხულ პროცენტს; და
- c) ფულადი სახსრების მოძრაობის გაერთიანებულ ანგარიშგებაში გადახდილი ფულის მთლიან ოდენობას ყოფს ძირითად ნაწილად (აღინიშნება ფინანსური საქმიანობის ნაწილში) და პროცენტად (აღინიშნება საოპერაციო საქმიანობის ნაწილში).

საიჯარო შეღავათები (ე.ი. ქირისაგან თავისუფალი პერიოდი) გათვალისწინებულია საიჯარო აქტივისა და საიჯარო ვალდებულებების შეფასების მიზნით, მაშინ როცა ბასს 17-ის შესაბამისად წრფივი (პირდაპირი ხაზის) პრინციპით ხდებოდა საიჯარო შეღავათების ხარჯზე საიჯარო ქირის შემცირება.

ფასს 16-ის ფარგლებში საიჯარო აქტივების გაუფასურების დადგენა ხდება ბასს 36-ის შესაბამისად „აქტივების გაუფასურება“.

კომპანიის გადაწყვეტილებით მოკლევადიანი იჯარები (12 თვის ვადით ან ნაკლები) და მცირე ღირებულების აქტივების იჯარები აღიარდება საიჯარო ხარჯად წრფივი (პირდაპირი ხაზის) პრინციპით, როგორც ეს დაშვებული ფასს 16-ის შესაბამისად. ის მოგება-ზარალის უწყისში წარმოდგენილია გაყიდვებისა და მარკეტინგის ხარჯებში.

(c) გავლენა მეიჯარის მიერ აღრიცხვის წარმოების წესზე

ფასს 16 არსებითად არ ცვლის მეიჯარის მიერ საიჯარო საკითხების აღრიცხვის წარმოების წესს. ფასს 16-ის შესაბამისად მეიჯარე აგრძელებს დაყოფას ფინანსური ან საოპერაციო სახის იჯარებისა და შესაბამისად განსხვავებულად აღრიცხავს ამ ორს.

თუმცა, ფასს 16-მა შეცვალა და განმარტა მეიჯარის მხრიდან ინფორმაციის წარმოდგენის ვალდებულება, კერძოდ, თუ როგორ ახდენს მეიჯარე რისკების მართვას იჯარის საგნის მისთვის დარჩენილ ნაწილში.

ფასს 16-ის შესაბამისად ქვემეიჯარე ძირითად იჯარასა და ქვეიჯარას ორ განსხვავებულ ხელშეკრულებად აღრიცხავს. ის ვალდებულია მოახდინოს ქვეიჯარის ხელშეკრულების ტიპის განსაზღვრა ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად ძირითადი იჯარის საგანზე, როგორც სარგებლობის უფლების ობიექტზე მითითებით (და არა როგორც ძირითად საშუალებაზე, როგორც ეს ბასს 17 შემთხვევაში ხდებოდა).

ცვლილებები აღრიცხვის პოლიტიკაში

ეს შენიშვნა აღწერს ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად განხორციელებულ ცვლილებებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებში და აქვე წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის მიერ 2019 წლის 1 იანვრიდან დანერგილი იმ სააღრიცხვო მეთოდების შესახებ, რომელიც წინა პერიოდისაგან განსხვავებულია.

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებებში

კომპანიამ დანერგა შეცვლილი რეტროსპექტული მიდგომა, რომლის შესაბამისად ვალდებულება ფასდება არსებული საიჯარო გადასახადის მიმდინარე ოდენობით, რაც შემცირდება (აღრიცხვის ახალ წესზე) გადასვლის დღისათვის არსებული მზარდი სასესო განაკვეთის შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში აღწერილია 2019 წლის 1 იანვრიდან ფასს 16 შემოღების შედეგად განხორციელებული კორექტირება ცალკეული ერთეულების მიხედვით. ცხრილში არაა მოყვანილი ისეთი ერთეულები, რომლებიც აღნიშნული ცვლილების შედეგად არ საჭიროებდა კორექტირებას. შესაბამისად, აქ მოყვანილი შედეგებით არაა შესაძლებელი ჯამური ოდენობების გადაანგარიშება.

		2019	
ცვლილებები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში (ამონარიდი)			
საიჯარო ობიექტის ცვეთის ზრდა			121
ფინანსური ხარჯების ზრდა			32
გაყიდვისა და მარკეტინგული ხარჯების შემცირება			137
		1 იანვარი 2019 (ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 16 შედეგად)	
		31 დეკემბერი 2018 (ბასს 17 -ით საწყისი ოდენობა)	ცვლილება ფასს 16- ის შედეგად
ცვლილებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში (ამონარიდი)			
საიჯარო აქტივები (A)		-	716
საიჯარო ვალდებულებები (A)		-	716

კომპანია, როგორც მოიჯარე:

A - ფასს 16-ით აღრიცხვის შედეგად ის იჯარეები, რომლებიც მანამდე ბასს 17-ის შესაბამისად საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირდებოდა, საიჯარო აქტივების სახით 716 ათასი ლარის ღირებულებით და ამავე ღირებულებითაა აღიარებული საიჯარო ვალდებულებები. ამას გარდა, სხვა ხარჯები შემცირდა 137 ათასით და ცვეთა გაიზარდა 121 ათასით, ხოლო საპროცენტო ხარჯი 32 ათასით.

ბასს 17-ის შესაბამისად, საოპერაციო იჯარების შემთხვევაში ყველა საიჯარო გადახდა აღირიცხებოდა როგორც საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადის ნაწილი. ახალი პოლიტიკის შედეგად საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ნაღდი ფული, წმინდა, გაიზარდა 137 ათასი ლარით, ამასთან, როგორც საიჯარო გადასახადი, ამავე ოდენობით გაიზარდა ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფულის ოდენობაც.

ფასს 9-ის ცვლილებები - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით

მიმდინარე წელს კომპანიამ დანერგა ბასს-ს (IASB) მიერ გამოცემული ფასს სტანდარტი და განმარტება, რომელიც ამოქმედდა 2019 წლის 1 იანვრიდან ერთ წლიანი პერიოდულობით. ამ სტანდარტების დანერგვამ არ გამოიწვია რაიმე სახის არსებითი ცვლილება აღრიცხულ მონაცემებსა თუ წარმოგენილ ანგარიშგებებში.

მიმდინარე წელს კომპანიამ პირველად დანერგა ფასს 9 ცვლილებები. ამ ცვლილებების შესაბამისად, იმის მიხედვით, თუ რამდენად აკმაყოფილებს საავანსო გადახდა SPPI - „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და შესაბამისი პროცენტის“ ტესტის მოთხოვნებს, ნებისმიერი სახის ავანსის შემთხვევაში მხარე ვალდებულია გადაიხადოს/მიიღოს შესაბამისი კომპენსაცია. სხვა სიტყვებით, ფინანსური აქტივები უარყოფითი ანაზღაურებით წინასწარი გადახდის მახასიათებლებით ავტომატურად არ ხვდება SPPI-ს ფარგლებში.

ახალი და შესწორებული სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების გამოცემის თარიღისათვის კომპანიას არ აქვს დანერგილი ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და რედაქტირებული ფასს-ები, რომლებიც უკვე გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა:

- ფასს 17 - სადაზღვევო ხელშეკრულებები;
- ფასს 3 ცვლილებები- „სამეწარმეო საქმიანობის“ განსაზღვრება;
- ბასს 1-სა და ბასს 8-ს ცვლილებები - „არსებითის“ განსაზღვრება;
- ფასს-ის წლიური რედაქტირებები (2010—2012) რედაქტირებების ციკლი ბასს 1 - ვალდებულებების დაყოფა მიმდინარე და გრძელვადიან ვალდებულებებად.

ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები

ფასს 17 ადგენს სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღიერების, შეფასების, აღრიცხვისა და წარმოდგენის პრინციპებს და ცვლის მანამდე არსებულ ფასს 4 (სადაზღვევო ხელშეკრულებები).

ფასს 17 წარმოადგენს ზოგად მოდელს, რომელიც მორგებულია სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე პირდაპირი მონაწილეობის მახასიათებლებით, რაც აღწერილია როგორც ცვლადი ანაზღაურების მიდგომა. ზოგადი მოდელი მარტივდება გარკვეული კრიტერიუმების არსებობის შემთხვევაში, რაც დამოკიდებული პრემიის გადანაწილების მეთოდით გადასახდელად დარჩენილი დაფარვის განსაზღვრის შედეგად.

ზოგადი მოდელი ითვალისწინებს მიმდინარე დაშვებებით მოცულობის, ვადების, ფულადი სახსრების მოძრაობის არასტაბილურობის განსაზღვრას და პირდაპირ ზომავს ამ არასტაბილურობის ფასს. მხედველობაში მიიღება საპროცენტო განაკვეთის საბაზრო ოდენობა და დამზღვევთა შესაძლო ვარიანტები და გარანტიები.

ეს სტანდარტი ამოქმედდება 2021 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდისათვის, შესაძლებელია ადრე გამოყენებაც. ის ვრცელდება წინა პერიოდზეც, ხოლო თუ ეს ტექნიკურად ვერ განხორციელდება, გამოიყენება მოდიფიცირებული რეტროსპექციული მიდგომა ან საბაზრო ფასის მიდგომა. ფასს 17 -ს ცვლილების შემოთავაზებულ პროექტით დარეგულირებულია ყველა ის მოსაზრება და საიმპლემენტაციო გამოწვევა, რომელიც ფასს 17-ის გამოქვეყნების შემდეგ დაფიქსირდა. ერთ-ერთი ძირითადი ცვლილებაა ფასს 17 სტანდარტის ამოქმედება ერთი წლით უფრო გვიან, 2022 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდზე.

გარდამავალი დებულებების მიზნებისათვის, სტანდარტის გამოყენების დაწყების დღედ ითვლება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყების დღე, რომელშიც საწარმო პირველად იმოქმედებს სტანდარტის შესაბამისად, ხოლო გარდამავალ თარიღად ითვლება იმ პერიოდის დაწყების დღე, რომელიც უშუალოდ წინ უსწრებს სტანდარტის გამოყენების დაწყების დღეს.

ფასს 3-ის ცვლილებები - "სამეწარმეო საქმიანობის" განმარტება

ცვლილებებით განიმარტება, რომ მიუხედავად იმისა, რომ სამეწარმეო საქმიანობით ჩვეულებრივ მიიღება შემოსავალი, ეს უკანასკნელი არაა აუცილებელი მახასიათებელი იმისთვის, რომ მოქმედებებისა და აქტივების ინტეგრირებულ ერთობას დაერქვას სამეწარმეო საქმიანობა. იმისათვის, რომ ბიზნესად განვიხილოთ, მოქმედებებისა და აქტივების ერთობლიობა უნდა მოიცავდეს, მინიმუმ, შენატანს და არსებით საქმიანობას, რომელიც ერთობლივად მიმართულია სარგებლის მიღებაზე.

მოცემულია დამატებითი მითითებები, რომლის დახმარებითაც შესაძლებელია დადგინდეს რამდენად გვაქვს კონკრეტულ შემთხვევაში არსებითი/ორგანიზებული საქმიანობა.

ცვლილებებით ასევე შემოთავაზებულია ნებაყოფლობითი კონცენტრაციის ტესტი, რომელიც გამარტივებული შეფასებით ადგენს როდის არ ჩაითვლება მოქმედებებისა და აქტივების მიღებული ერთობლიობა ბიზნეს/სამეწარმეო საქმიანობად. ნებაყოფლობითი კონცენტრაციის ტესტით საქმიანობებისა და აქტივების მიღებული ერთობლიობა არ წარმოადგენს ბიზნესს/სამეწარმეო საქმიანობას, თუ რეალური

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ღირებულება კომპანიის ყველა აქტივისა კონცენტრირებულია ერთ იდენტიფიცირებად აქტივში, ან ერთმანეთის მსგავსი აქტივების ერთ ჯგუფში.

ცვლილებები მიემართება ყველა სახის ბიზნეს გაერთიანებასა და აქტივის მიერთების შემთხვევებს, რომელიც 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელდება. ნებადართულია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ბასს 1-სა და ბასს 8-ს ცვლილებები - „არსებითი“ განმარტება;

ცვლილებების მიზანია ჩამოაყალიბოს ბასს 1-ში ტერმინ „არსებითი“-ს მარტივად გასაგები განმარტება, ამასთან, არ უნდა მოხდეს ფასის სტანდარტების საფუძველში არსებული არსებითობის კონცეფციის ცვლილება. ამ ახალი განმარტების ნაწილია „ბუნდოვანი“ არსებითი ინფორმაციისა და არაარსებითი ინფორმაციის ცნებები.

შეიცვალა მოხმარებელზე გავლენის მქონე არსებითობის ზღვარი, ნაცვლად „შესაძლო გავლენისა“ დადგინდა „გავლენის შესაძლო გონვრული მოლოდინი“.

ბასს 8-ში ტერმინი „არსებითი“ განმარტება შეცვალა მითითებამ ბასს 1-ში მოყვანილ განმარტებაზე. ამასთან ერთად, იმისათვის რომ განმარტებები ყოფილიყო თანამიმდევრული, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო ბიურომ მსგავსად შეცვალა განმარტება სხვა სტანდარტებსა და კონცეპტუალურ ჩარჩოში, სადაც ეს ტერმინი იყო მოცემული.

ცვლილებები მიმართება 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდებს, ნებადართულია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ფასის-ის წლიური რედაქტირებები (2010—2012) რედაქტირებების ციკლი ბასს 1 - ვალდებულებების დაყოფა მიმდინარე და გრძელვადიან ვალდებულებებად

ცვლილებებით ნათლად არის დადგენილი, რომ ვალდებულება გრძელვადიანია, თუ სუბიექტს აქვს მოლოდინი, და ამის დისკრეციული უფლება, ხელახლა დააფინანსოს ან გადაავადოს ვალდებულების შესრულება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებიდან სულ ცოტა თორმეტი თვის განმავლობაში, იგივე საკრედიტო ხაზის ფარგლებში, იგივე გამსესხებლისაგან და იმავე ან მსგავსი პირობებით.

ცვლილება მიემართება მხოლოდ ვალდებულებების აღწერას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და არ ცვლის თავად ამ ვალდებულების აღიარებულ ოდენობას ან მის ვადას, ან იმ ინფორმაციას, რომელიც სუბიექტმა ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებით უნდა წარმოადგინოს.

ცვლილებები ნათლად განმარტავს, რომ მსგავსი კლასიფიკაცია ეფუძნება ვალდებულების შესრულების დამატებით 12 თვით გადავადების უფლებებს, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების მომენტში უკვე არსებობს. მკაფიოდაა განსაზღვრული, რომ მხოლოდ „საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების მომენტში“ არსებული უფლება შეიძლება განაპირობებდეს ვალდებულების გრძელვადიანად კლასიფიკაციას. ვალდებულების კლასიფიცირებაზე გავლენას არ ახდენს ის ფაქტი, თუ რამდენად გამოიყენებს სუბიექტი ვალის გადავადების უფლებას; შესრულება გამოიხატება მეორე მხარისათვის ფულის გადახდაში, წილობრივი ინსტრუმენტების, სხვა სახის აქტივების გადაცემასა თუ მომსახურების გაწევაში.

ცვლილებები მიმართება 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდებს და გავცრცელდება რეტროსპექტულად. ნებადართულია უფრო ადრე გამოყენებაც.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი - ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვებით, რომ კომპანია არის ფუნქციონირებადი საწარმო და ოპერირებას გააგრძელებს განჭვრეტად მომავალში.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები აღემატებოდა მიმდინარე აქტივებს 79,219 ათასი ლარის ოდენობით და ამ დროისთვის კომპანიას ჰქონდა 28,543 ათასი ლარის ოდენობის აკუმულირებული ზარალი.

მიმდინარე ვალდებულებები მოიცავს მოკლევადიან სესხებს და აქციონერი კომპანიის „Efes Breweries International N.V.“ მიმართ გადასახდელ პროცენტებს 97,004 ათასი ლარის ოდენობით საკონტრაქტო დაფარვის თარიღისთვის - 2020 წლის 31 დეკემბერი.

დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებულ სესხს არ გააჩნია გადახდის გრაფიკი, ყოველწლიურად გადასახდელი თანხის შეთანხმება ხდება დამფუძნებელ კომპანიასთან. 2019 წელს კომპანიამ დაფარა 20,182 ათასი ლარის ოდენობის სესხები საოპერაციო მოგებიდან. 2020 წელს ხელმძღვანელობა გეგმავს დამფუძნებელ კომპანიასთან დაიწყოს მოლაპარაკება სესხის დაფარვის ვადის გახანგრძლივებასთან დაკავშირებით და სჯერათ, რომ სესხის დაფარვის არსებული პერიოდისთვის დამფუძნებელი კომპანია არ მოსთხოვს მთლიანი სესხის თანხის გადახდას. ასევე, წლის დასრულებამდე კომპანიამ Efes Breweries International N.V.-სგან მიიღო წერილი, რომელიც ადასტურებს, რომ დამფუძნებელი კომპანია არ მოითხოვს სესხის თანხის სრულ დაფარვას სესხის დაფარვის პერიოდისთვის და საჭიროების შემთხვევაში დაეხმარება კომპანიას.

აკუმულირებული ზარალი მნიშვნელოვნად არ შემცირებულა წლიდან წლამდე, მაღალი საპროცენტო ხარჯებისა და უცხოური გაცვლითი კურსის ზარალის გამო, რომელიც დამფუძნებელი კომპანიისგან სესხების დაფარვისას წარმოიქმნა. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებული სესხის საბოლოო დაფარვა საშუალებას მისცემს კომპანიას აანაზღაუროს წინა წლებში დაგროვებული ზარალი.

2020 წლის დასაწყისიდან გავრცელდა ახალი დაავადება, კორონავირუსის (COVID-19), რომელიც სწრაფად მოედო მთელს მსოფლიოს და შედეგად, 2020 წლის მარტში, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მიერ გამოცხადდა ეპიდემიური მდგომარეობა. კომპანიის საქმიანობაზე COVID-19-ს შედეგების მნიშვნელოვნება დამოკიდებულია ეპიდემიის ხანგრძლივობაზე, მსოფლიოს და საქართველოს ეკონომიკაზე მისი ზემოქმედების სიმძიმეზე.

COVID-19-ის გავრცელებამ უარყოფითი გავლენა მოახდინა კომპანიის გეგმებზე - შემცირდა მომდევნო თვეების საპროგნოზო გაყიდვების რაოდენობა. ხელმძღვანელობამ სხვადასხვა გარემოებებისთვის შეადგინა ბიუჯეტი, რათა შეაფასოს ვირუსის გავლენა მომგებიანობასა და გაყიდვებზე. ჩატარებულმა ანალიზმა ცხადყო, რომ შემცირებული საპროგნოზო გაყიდვების შემთხვევაშიც კი კომპანია შეძლებს გამოიმუშავოს სოლიდური საოპერაციო ფულადი ნაკადები, გამომუშავებული მოგება პროცენტამდე და გადასახადებამდე შეძლებს ყოველდღიური ოპერაციების დაფინანსებას და კომპანია შეძლებს განაგრძოს დამფუძნებლები კომპანიისგან აღებული სესხის გადახდა.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, კომპანიას სჯერა რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებას აკმაყოფილებს და სჯერა, რომ შეძლებს გაყიდოს აქტივები და დაფაროს ვალდებულებები ბიზნესის ნორმალური პირობების არსებობისას.

აღრიცხვის საფუძველები. -წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად პირვანდელი ღირებულებების საფუძველზე. პირვანდელი (ისტორიული) ღირებულება ეფუძნება საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ გაცემული ფასეული აქტივების რეალურ ღირებულებას.

ქვემოთ აღწერილია ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები. ეს პოლიტიკები გავრცელდა ყველა წარმოდგენილ საანგარიშგებო პერიოდზე, თუ სხვაგვარად არაა მითითებული.

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან სხვა შეფასების მეთოდით შეფასებადი. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გამჟღავნების მიზნებისთვის ჩვეულებრივი (სამართლიანი) ღირებულება განისაზღვრება სწორედ ამ საფუძველზე. აღნიშნული არ ეხება ტრანზაქციებს აქციებზე დაფუძნებულ გადახდით, რომლებიც რეგულირდება ფასს 2-ით, საიჯარო ტრანზაქციებს, რომლებიც რეგულირდება ბასს 17-ით და ისეთ ღირებულებებს, რომლებიც ჩვეულებრივი ღირებულების მსგავსია, მაგრამ არ არის, მაგალითად, ბასს 2-ით გათვალისწინებული წმინდა რეალიზებადი ღირებულება ან ბასს 36-ით გათვალისწინებული გამოყენების ღირებულება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, ჩვეულებრივი (სამართლიანი) ღირებულების გაზომვა კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად თვალსაჩინო და მნიშვნელოვანია ის მონაცემები, რომლის მეშვეობითაც დგინდება სამართლიანი ღირებულება. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ლი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კვოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონისა კომპონენტები, გარდა 1-ელ დონეში მოცემული კვოტირებული ფასებისა, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ფუნქციონალური ვალუტა. კომპანიის თითოეული ერთეულის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ელემენტები აღრიცხულია კომპანიის საოპერაციო ეკონომიკური გარემოს ძირითად ვალუტაში („ფუნქციონალური ვალუტა“). კომპანიის დამფუძნებლის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“). კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტაა ლარი. ყველა თანხა უახლოეს ათასობით ლარამდეა დამრგვალებული, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთჩათვლება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ხარჯები და შემოსავლები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში არ იქვეთება, თუ ამის ვალდებულებას ან უფლებას რომელიმე სტანდარტი ან ინტერპრეტაცია არ იძლევა, რაც შესაბამისად უნდა იყოს განმარტებული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

შემოსავალი. კომპანია აწარმოებს და საბითუმო ბაზარზე ყიდის ლუდისა და გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების რამდენიმე დასახელებას. გაყიდვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ხდება პროდუქტზე კონტროლის გადაცემა, კერძოდ, როდესაც პროდუქტი მიეწოდება საბითუმო გამყიდველს, ამ უკანასკნელს ენიჭება უფლებამოსილება პროდუქტების გასაღების არხისა და ფასის დადგენაზე და კომპანიას აღარ აქვს შეუსრულებელი ვალდებულება, რაც იმოქმედებდა საბითუმო გამყიდველის მიერ პროდუქტების მიღებაზე. მიწოდება ხორციელდება მაშინ, როდესაც პროდუქტი იტვირთება კომპანიის საწყობში, დამველების და დანაკარგის რისკები გადადის საბითუმო გამყიდველზე და ეს უკანასკნელი პროდუქტებს იღებს გაყიდვის ხელშეკრულების შესაბამისი დებულებების მიხედვით.

კომპანია შესრულების ვალდებულებას ყველა შემდეგ შეთავაზებაზე აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაზე არის შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება.

შემოსავალი აღიარდება დამატებული ღირებულების გადასახადის გარეშე, მისაღები ან მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულებით. გაყიდვის პირობების მიხედვით, შემოსავლის ოდენობას აკლდება ფასდათმობები მოცულობის ან ღირებულების მიხედვით, რომლებიც დილერებზე ან გაყიდვის წერტილებზეა გათვალისწინებული.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური აქტივიდან აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ სავარაუდოა, რომ ეკონომიკურ სარგებელს მიიღებს კომპანია და შემოსავლის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია. საპროცენტო შემოსავალი ირიცხება დროით საფუძველზე, დარჩენილი ძირითადი თანხისა და გამოყენებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც არის ის განაკვეთი, რომლითაც ზუსტად ხდება საპროგნოზო მომავალი ფულადი გადახდების დისკონტირება ფინანსური აქტივის სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში ამ აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას დაფიქსირებულ წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

იჯარა. იჯარა ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება, თუ იჯარის პირობებით მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. ყველა სხვა იჯარა კლასიფიცირდება, როგორც საოპერაციო იჯარა.

კომპანია როგორც მოიჯარე

კომპანია ხელშეკრულების დადებისას აფასებს რამდენად წარმოადგენს ან შეიცავს ხელშეკრულება საიჯარო პირობებს. კომპანია აღიარებს საიჯარო აქტივებსა და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებებს ყველა საიჯარო ურთიერთობების შემთხვევაში, სადაც ის წარმოადგენს მოიჯარე მხარეს. გამოწვევად იქნება მოკლევადიანი იჯარები (იჯარის ვადა 12 თვე ან უფრო ნაკლები) და იჯარის ხელშეკრულებები მცირე ღირებულების აქტივების შესახებ (როგორცაა პლანშეტები, პერსონალური კომპიუტერები, მცირე ზომის საოფისე ავეჯი და ტელეფონები). ასეთი იჯარების შემთხვევაში კომპანია საოპერაციო ხარჯებად აღიარებს საიჯარო გადახდებს იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში პირდაპირი დარიცხვის გზით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა საიჯარო აქტივებით სარგებლობის პერიოდში სისტემური აღრიცხვის სხვა უფრო წარმომადგენლობითი მეთოდი არ დადგინდა.

საიჯარო ვალდებულებები ფასდება იჯარის დაწყების დღეს არსებული გადაუხდელი საიჯარო ქირის მიმდინარე ღირებულებით, საიდანაც გამოიქვითება იჯარის ხელშეკრულებაში გარკვევით მითითებული განაკვეთი. ხოლო თუ ხელშეკრულებაში არაა განაკვეთი ცალსახად აღნიშნული, კომპანია იყენებს მის მზარდ სასესხო განაკვეთს.

საიჯარო ვალდებულებებში შემავალი საიჯარო გადახდები მოიცავს:

- ფიქსირებულ საიჯარო ქირას (მათ შორის ძირითადი ფიქსირებული გადასახადი), საიდანაც გამოიქვითება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათი;
- ცვლადი საიჯარო ქირა, რომელიც დამოკიდებულია ინდექსსა თუ განაკვეთზე, იზომება იჯარის დაწყების დღიდან დადგენილი ინდექსითა თუ განაკვეთით.
- ნარჩენი ღირებულების გარანტიის სახით მოიჯარის მიერ გადასახდელი თანხა;
- უპირატესი შესყიდვის ოფციის გამოყენების ღირებულება, თუ მოიჯარე გადაწყვეტს ამ ოფციის გამოყენებას; და
- იჯარის ხელშეკრულების შეწყვეტისათვის დაკისრებული პირგასამტეხლო, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია მისი ვადამდე შეწყვეტის შესაძლებლობა.

საიჯარო ვალდებულებები ცალკე პუნქტად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

შემდგომ, საიჯარო ვალდებულებები ფასდება ქირაზე დარიცხული საპროცენტო განაკვეთის ოდენობით საბალანსო ღირებულების გაზრდით (გამოიყენება ეფექტური პროცენტის მეთოდი) და საბალანსო ღირებულების შემცირებით უკვე გადახდილი ქირის ოდენობით.

კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აფასებს (და შეიტანს შესაბამის ცვლილებებს საიჯარო აქტივთან დაკავშირებით) მაშინ, როცა:

- თუ შეიცვლება იჯარის ვადა ან მნიშვნელოვანი გარემოებისა თუ ცვლილების გამო მოხდება უპირატესი შესყიდვის ოფციის გამოყენებისათვის დადგენილი ფასის ცვლილება. ამ შემთხვევაში გადაფასდება საიჯარო ვალდებულებები საიჯარო ქირის შემცირებული ოდენობით, ახალი ფასდაკლების განაკვეთის შესაბამისად.
- თუ შეიცვლება საიჯარო ქირის ოდენობა ინდექსისა თუ განაკვეთის ცვლილების, ან გარანტირებული ნარჩენი ღირებულების შესაბამისად მოსალოდნელი გადასახადის ცვლილების შედეგად. ამ შემთხვევაში ხდება საიჯარო ვალდებულების გადაფასება საიჯარო ქირის შემცირებული

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ოდენობებით, ფასდაკლების უცვლელი განაკვეთის შესაბამისად (გარდა იმ შემთხვევისა, როცა საიჯარო ქირის ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის გამო, ამ შემთხვევაში გამოიყენება განახლებული ფასდაკლების განაკვეთი).

- თუ განხორციელდება ცვლილება ხელშეკრულებაში და იჯარის ცვლილება არ გატარდა ცალკე ხელშეკრულების სახით. ამ შემთხვევაში შეცვლილი ხელშეკრულებების პირობების მიხედვით გადაფასდება საიჯარო ვალდებულებები საიჯარო ქირის შემცირებული ოდენობით, განახლებული ფასდაკლების განაკვეთის შესაბამისად, ცვლილების ძალაში შესვლის თარიღით.

კომპანიას წარმოდგენილ საანგარიშგებო პერიოდში არ განუხორციელებია რაიმე მსგავსი ცვლილება.

საიჯარო აქტივი შედგება შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებებისგან, თავდაპირველი შეფასებით, იჯარის დაწყების თარიღამდე ან შემდგომ გადახდილი საიჯარო ქირისგან, რასაც გამოაკლდება ნებისმიერი სახის მიღებული საიჯარო შეღავათი და ნებისმიერი საწყისი პირდაპირი ხარჯი. შემდგომ ეტაპზე აქტივები ფასდება დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობის გამოკლებით.

როდესაც კომპანიას წარმოეშობა ვალდებულება ანაზღაუროს საიჯარო აქტივის გამოთავისუფლებისა და დემონტაჟის ხარჯები, აღადგინოს აქტივის განთავსების ადგილი ან ობიექტი მოიყვანოს საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით გათვალისწინებულ მდგომარეობაში, ასეთი ხარჯი შეფასდება ბასს 37-ის შესაბამისად. რადგან ხარჯი უკავშირდება საიჯარო აქტივს, ხარჯები გატარდება ამ აქტივზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, თუ ეს ხარჯები მარაგების შექმნას არ ისახავს მიზნად.

საიჯარო აქტივის გაუფასურება/ცვეთა გადანაწილდება იჯარის ვადასა და აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმოკლეს პერიოდზე. თუ იჯარა ითვალისწინებს აქტივის საკუთრებაში გადაცემას, ან საიჯარო აქტივზე გაწეული ხარჯის საფუძველზე ივარაუდება, რომ კომპანია გეგმავს უპირატესი შესყიდვის უფლების გამოყენებას, ამგვარი აქტივის ცვეთა დაირიცხება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება იჯარის დაწყების დღიდან.

საიჯარო აქტივები ცალკე პუნქტად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

კომპანია საიჯარო აქტივების გაუფასურების განსაზღვრისას იყენებს ბასს 36 სტანდარტს და აღრიცხავს საიჯარო აქტივების იდენტიფიცირებული ცვეთის ხარჯს „ძირითადი საშუალებები“ პოლიტიკის შესაბამისად.

საიჯარო ვალდებულებებსა და საიჯარო აქტივებში არ ხდება ცვლადი იჯარების გათვალისწინება, რომლებიც არაა დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე. დაკავშირებული გადახდები გატარდება იმ პერიოდის ხარჯების სახით, რომელშიც დადგა ამ გადახდების გამომწვევი მოვლენა ან გარემოება.

ფასს 16, როგორც გამოსაყენებელი მეთოდი, არ ითხოვს მოიჯარისაგან არასაიჯარო კომპონენტების გამოცალკევებას, და უშვებს ნებისმიერი სახის იჯარისა და არასაიჯარო კომპონენტების ერთად გატარებას. კომპანია არ იყენებს ამ მეთოდს. ისეთი ხელშეკრულების შემთხვევაში, რომელიც შეიცავს ერთ საიჯარო კომპონენტს და ერთ ან რამოდენიმე დამატებით საიჯარო ან არასაიჯარო კომპონენტს, კომპანია სახელშეკრულებო ანაზღაურების შესაბამის ნაწილს აკავშირებს თითოეულ საიჯარო კომპონენტთან განცალკევებული შეფარდებითი ფასით, ხოლო არასაიჯარო კომპონენტთან - საერთო ფასიდან გამოანგარიშებული გამოცალკევებული ფასით.

უცხოური ვალუტა. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი სახსრები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. რეალური (სამართლიანი) ღირებულებით აღიარებული არაფულადი სახსრები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი რეალური ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად სახსრებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ფულადი სახსრების საკუროს სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი წარმოიშვა.

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც კომპანიამ გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას:

	<u>31/12/2019</u>	<u>31/12/2018</u>
GEL/USD	2.8677	2.6766
GEL/EUR	3.2095	3.0701

თანამშრომელთა მოკლევადიანი ბენეფიტები. თანამშრომელთა მიმართ ხელფასების, წლიური შვებულების ხელფასისა და ავადმყოფობის გამო შვებულების ანაზღაურების ხარჯები ვალდებულებად აღიარდება შესაბამისი მომსახურების გაწევის პერიოდში ამ მომსახურებაში გადასახდელი ბენეფიტების არადისკონტირებული ღირებულებით.

თანამშრომელთა მოკლევადიანი ბენეფიტებზე აღიარებული ვალდებულებები აისახება თანამშრომლის მიერ გასაწევი მომსახურებისათვის გასაცემი ბენეფიტის არადისკონტირებული ოდენობით..

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი აღირიცხება საანგარიშგებო დღისათვის საქართველოს კანონმდებლობით მოქმედი ან არსებითად მოქმედი რეგულაციების შესაბამისად. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით. ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიცემოდა.

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წესი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

გარდა განაწილებული მოგების გადასახადისა, სხვა ზემოთ ჩამოთვლილ კომპონენტებზე დაწესებული საგადასახადო მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „საგადასახადო ხარჯები“.

დაბეგვრის ახალი მოდელის ამოქმედების შედეგად, ტერმინი „აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზისი“ კარგავს ეკონომიკურ მნიშვნელობას და ბასს 12-ის „მოგების გადასახადები“ შესაბამისად განსაზღვრული საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები კომპანიების დაბეგვრის ახალ მოდელში აღარ მოქმედებს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდულ პროდუქციაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციის კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია დღგ-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

უშვებენ დღგ-ის ურთიერთგაცვლას წმინდა ოდენობით. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარდება წმინდა ოდენობებით. თუ მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება დებიტორის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

2015 წლის 31 დეკემბრიდან მოყოლებული, ხელმძღვანელობა კომპანიის საგადასახადო ნაშთებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 7 დეკემბრის ბრძანება #407-ის შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალის რეზერვი (საჭიროების შემთხვევაში).

მცირე მასშტაბის შეკეთების ხარჯები აღიარდება მათი განხორციელების დროს. ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების ჩამოწერა.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღირცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული ხარჯებსა და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი ოდენობა. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავალსა და ხარჯებში.

ცვეთა. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე. გაანგარიშებული სასარგებლო მოხმარების ვადები, ნარჩენი ღირებულებები და ცვეთის მეთოდი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება და პროგნოზის ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. ცვეთის დარიცხვა ხდება შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

	სასარგებლო მოხმარების ვადა, წელი
შენობა-ნაგებობები	30
მანქანა-დანადგარები	6-11
სატრანსპორტო საშუალებები	7
ავეჯი	7
სხვა ძირითადი საშუალებები	2-7

ნარჩენი ღირებულება არის ის შეფასებული ღირებულება, რასაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა ძირითადი საშუალებების ამ ერთეულის რეალიზაციით, რეალიზაციის შეფასებული ხარჯების გამოკლებით, ეს აქტივი რომ იყოს იმ ასაკისა და მდგომარეობის, რაც მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მოხმარების ვადის ბოლოს. ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მოხმარების ვადები გადაიხედება თითოეული ფინანსური წლის ბოლოს და კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ძირითადი საშუალების აღიარება უქმდება რეალიზაციისას ან მაშინ, როდესაც ამ აქტივის მოხმარებით ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ ივარაუდება. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალების რეალიზაციის ან ჩამოწერის შედეგად განისაზღვრება როგორც სხვაობა

რეალიზაციით მიღებულ შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალებების გაუფასურება. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია ამოწმებს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაუფასურების ნიშნების არსებობაზე. თუ ასეთი ნიშანი არსებობს, დგინდება აქტივის აღდგენითი ღირებულება, რომლის საშუალებითაც განისაზღვრება გაუფასურების ზარალის მასშტაბები (თუ ასეთი არსებობს). თუ ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების შეფასება შეუძლებელია, კომპანია აფასებს იმ შემოსავლის მომტანი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი განეკუთვნება. თუ ღირებულების განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის დადგენა შესაძლებელია, კომპანიის აქტივები აგრეთვე ნაწილდება შემოსავლის მომტან ინდივიდუალურ ერთეულებზე. სხვა შემთხვევაში ხდება მათი მიკუთვნება შემოსავლის მომტან უმცირეს ჯგუფებზე, რომელთათვისაც განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის იდენტიფიცირება შესაძლებელია.

აღდგენითი ღირებულება არის რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება გადასახადამდე დისკონტირების განაკვეთით, რომელშიც ასახულია ფულის დროში ღირებულების ბაზრისეული შეფასება და აქტივითვის დამახასიათებელი ის რისკები, რომელთა მიხედვით მომავალი ფულადი ნაკადების პროგნოზი არ კორექტირებულა.

თუ შეფასებით დადგინდა, რომ აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება, მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მის აღდგენით ღირებულებამდე მცირდება. გაუფასურების დანაკარგი დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა შესაბამისი აქტივი გადაფასებული ღირებულებით არ არის შეფასებული, რა დროსაც გაუფასურების დანაკარგი განიხილება როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

შემდგომში გაუფასურების დანაკარგის გაუქმების შემთხვევაში, აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მის კორექტირებულ საპროგნოზო აღდგენით ღირებულებამდე იზრდება, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ უნდა აჭარბებდეს ისეთ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა დადგენილი ამ აქტივითვის წინა წლებში მასზე (ან შემოსავლის მომტან ერთეულზე) გაუფასურების დანაკარგის აღიარება რომ არ მომხდარიყო. გაუფასურების დანაკარგის გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი გადაფასებული ღირებულებით არაა შეფასებული, რა დროსაც გაუფასურების დანაკარგი განიხილება როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებები ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება გაუფასურების ნიშნების აღმოჩენის მიზნით. თუ ასეთი ნიშნები არსებობს, ფასდება აქტივების აღდგენითი ღირებულებები.

გაუფასურების ხარჯი ზარალი აღიარდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი შემოსავლის მომტანი ერთეულის საბალანსო ღირებულება მის აღდგენით ღირებულებას აჭარბებს. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალების აღდგენითი ღირებულება არის რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობასა და გამოყენებულ ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენებული ღირებულების შეფასებისას საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება გადასახადამდე დისკონტირების განაკვეთით, რომელშიც ასახულია ფულის დროში ღირებულების ბაზრისეული შეფასება და აქტივითვის დამახასიათებელი რისკები. ისეთი აქტივის შემთხვევაში, რომელიც ფულად შემოძინებებს არ გამოიმუშავებს სხვა აქტივების ფულადი ნაკადებისგან დამოუკიდებლად, აღდგენითი ღირებულება დგინდება შემოსავლის მომტანი იმ ერთეულის მიხედვით, რომელსაც ეს აქტივი ეკუთვნის.

თუ შეფასების სისტემის ცვლილება გამოიწვევს აღდგენითი ღირებულების გაზრდას, გაუფასურების დანაკარგები უქმდება, თუმცა შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულება არ უნდა იყოს იმ

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ღირებულებაზე მეტი, ვიდრე ამ აქტივს იქნებოდა გაუფასურების ზარალი რომ არ აღიარებულიყო, ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით.

ცალკეული არამატერიალური აქტივების შემენა. განსაზღვრული მოხმარების ვადის იმ არამატერიალური აქტივების ღირებულებას, რომლებიც ცალ-ცალკე იყო შეძენილი, აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. ცვეთა დარიცხულია წრფივი მეთოდის მიხედვით. დარჩენილი სასარგებლო მოხმარების ვადა და ცვეთის მეთოდი არის მიმოხილული თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ხოლო შეფასებული ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. ცალკემდგომად შეძენილი განუსაზღვრელი მოხმარების ვადის არამატერიალური აქტივები აისახება როგორც ღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

მარაგები. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება ან თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების ღირებულება დგინდება საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები.

ყოველ წელიწადში ერთხელ კომპანია ახორციელებს მარაგების 100%-ით შემოწმებას. ხდება განცალკავება წლის განმავლობაში გამოვლენილი გამოუსადეგარი, ტექნიკურ მოთხოვნებთან შეუსაბამო და დაზიანებული პროდუქტებისა.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თვითღირებულებით, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, თუ მასთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება შესაძლებელი იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან თუ ის დაკავშირებულია ისეთ აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას თავად ჩაითვლება გრძელვადიანად. აქტივების შემენაზე გადახდილი ავანსები აქტივის საბალანსო ღირებულებაში გადადის მას შემდეგ, რაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს ამ აქტივზე და სავარაუდო გახდება მის მიერ აქტივთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის მიღება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება მათთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. თუ არსებობს იმის ნიშანი, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებულ აქტივებს, საქონელს ან მომსახურებას კომპანია ვერ მიიღებს, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და გაუფასურების შესაბამისი ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

რეზერვები. რეზერვები აღიარდება, როდესაც კომპანიას უჩნდება მიმდინარე ვალდებულება (სამართლებრივი ან კონსტრუქციული) წარსული მოვლენის გამო, სავარაუდოა, რომ კომპანიას მოეთხოვება ამ ვალდებულების დაფარვა და ვალდებულების ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია.

რეზერვად აღიარებული თანხა არის საანგარიშგებო დღეს მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო კომპენსაციის შეფასებული ოდენობა, ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით. როდესაც რეზერვი ფასდება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად სავარაუდოდ საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების მიმდინარე ვალდებულება (თუ ფულის დროში ღირებულების ეფექტი საკმარისად დიდია).

თუ რეზერვის დასაფარად საჭირო ყველა ან ზოგიერთი ეკონომიკური სარგებელი მესამე მხარისგან უნდა იქნას მიღებული, მოთხოვნა აქტივად აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის მიღება თითქმის გარანტირებულია და მოთხოვნის ოდენობა სარწმუნოდ იზომება.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აისახება. ისინი ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განიმარტება, თუ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინების პერსპექტივა არც ისე შორეულია. პირობითი აქტივების აღიარება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ ხდება, მაგრამ ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში განიმარტება, თუ სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

ფინანსური ინსტრუმენტები. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარდება მაშინ, როდესაც პირი ხდება ინსტრუმენტების საკონტრაქტო პირობების მხარე.

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით. ამ დროს მათ ჩვეულებრივ ღირებულებას ემატება ან აკლდება ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას ან გამოშვებას (გარდა მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა). მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვასთან პირდაპირ დაკავშირებული ტრანზაქციის ხარჯები დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები

ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით, მისი კლასიფიკაციის გათვალისწინებით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით აღსარიცხი. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია მისი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ბუნებაზე და მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით ასახავს, თუ სრულდება ორივე შემდეგი პირობა:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI ტესტი). ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

სასესხო ინსტრუმენტები, რომლებიც შემდეგ პირობებს აკმაყოფილებს, შემდგომში აღირიცხება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებითა და ფინანსური აქტივის გაყიდვით; და
- ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდებს.

სტანდარტულად, ყველა სხვა ფინანსური აქტივი შემდგომში აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს, რომ ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარებისას გამოიყენოს შემდეგი შეუქცევადი გადაწყვეტა/დადგენა:

- კომპანიამ შეიძლება შეუქცევადად გადაწყვიტოს, წილობრივი ინვესტიციის რეალური ღირებულების შემდგომი ცვლილებები ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში გარკვეული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში; და
- კომპანიამ შეიძლება შეუქცევადად დაადგინოს ისეთი სავალი ინვესტიცია, რომელიც აკმაყოფილებს სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახულის ან ამორტიზებული ღირებულებით ასახულის კრიტერიუმს, თუ ამით მოხდება ბუღალტრული შეუსაბამობის სრული აღმოფხვრა ან მნიშვნელოვნად შემცირება.

არსებული გამოცდილების საფუძველზე, კომპანია ყველა აქტივს ფლობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად. აქტივები პირველ ბიზნეს-მოდელში კლასიფიცირდება - „ფლობა ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდი.

ფინანსური აქტივებისათვის, გარდა შესყიდული ან წარმოშობილი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსური აქტივებისა (ე.ი. ის აქტივები, რომელთა საკრედიტო რეიტინგი ხარვეზიანია საწყისი აღიარებისას), ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (მათ შორის ტრანზაქციის ხარჯების, სხვა პრემიუმებისა და ფასდათმობების და იმ გადახდილი ან მისაღები საკომისიოებისა და ქულების დისკონტირებას, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს), მაგრამ არ ახდენს დისკონტირებას მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგებისა ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში. შესყიდული ან წარმოშობილი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კრედიტზე კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი იანგარიშება საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებითა და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოკლებით, საწყისი აღიარებისას სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება არის ის ღირებულება, რომლითაც ფინანსური აქტივი აისახება საწყისი აღიარებისას, ძირითადად გადახდების გამოკლებითა და ჯამური ამორტიზაციის დამატებით, საწყისი ოდენობასა და ვადის გასვლისას ოდენობას შორის სხვაობაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, რომელიც კორექტირებულია დანაკარგების რეზერვზე. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება არის ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება დანაკარგების რეზერვის შექმნამდე.

შემდგომში სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით აღიარებული სავალო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება იმ ფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც საკრედიტო ხარისხი შემდგომში გაუუარესდათ (იხილეთ ქვემოთ). ამ უკანასკნელი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი გაუმჯობესდა და ეს ფინანსური აქტივი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის აღარ არის, საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება მის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს აღიარებს თავდაპირველად აღიარებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე კრედიტზე კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. გამოთვლა მთლიან ღირებულებაზე არ გადადის მაშინაც კი, როდესაც ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი უმჯობესდება და ეს აქტივი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსურ აქტივად აღარ ითვლება.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ კვოტირდება აქტიურ ბაზარზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, გაუფასურების გამოკლებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან მოთხოვნებს, სადაც დისკონტირების ეფექტი უმნიშვნელოა.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს და ფულს ბანკებში მოთხოვნამდე ან სამ თვეზე ნაკლები ვადის დეპოზიტებზე. ფული და ფულის ექვივალენტები აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზებული ღირებულებით. შეზღუდული ნაშთები ფულსა და ფულის ექვივალენტებში ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის არ შედის. შეზღუდულ ნაშთებში შედის ის ნაშთები, რომელთა კონვერტირება ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში შეზღუდულია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად კომპანია იყენებს ფასს 9-ით გათვალისწინებულ გამარტივებულ მიდგომას, რომელშიც ყველა სავაჭრო მოთხოვნისა და სახელშეკრულებო აქტივისათვის გამოყენებულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები (მსდ) მათი არსებობის მანძილზე. ამდენად, ფულისა და ფულის ექვივალენტების და სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში კომპანია საკრედიტო რისკის ცვლილებას არ ამოწმებს. ამის ნაცვლად ის თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში დანაკარგების რეზერვს აღიარებს არსებობის მანძილზე მსდ-ის საფუძველზე. კომპანია მიმართავს რეზერვირების მიდგომას, რომელიც მის ისტორიულ საკრედიტო დანაკარგების გამოცდილებას ეფუძნება, რომელიც კორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსათვის დამახასიათებელი ფორვარდული ფაქტორებით. გაუფასურების მოდელთან ერთად კომპანია აგრეთვე იყენებს დებიტორების საკრედიტო რეიტინგებს, რომლებსაც გარე წყაროებიდან მოიპოვებს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს დეფოლტირებულად მიიჩნევს, თუ სახელშეკრულებო გადახდები 90 დღით არის ვადაგადაცილებული. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, ფინანსური აქტივი დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფად შეიძლება ჩაითვალოს, თუ შიდა ან გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ სავარაუდოა, კომპანიამ დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხა სრულად მიიღოს მის ხელთ არსებული საკრედიტო რისკების შემამცირებელი საშუალებების გაუთვალისწინებლად.

ამოუღებელი აქტივები გაუფასურების დანაკარგების რეზერვიდან ჩამოიწერება აქტივის აღდგენის ყველა პროცედურის დასრულებისა და დანაკარგის ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი აღდგენის შემთხვევაში, ის აღირიცხება გაუფასურების ზარალის ანგარიშში წლის მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების საკონტრაქტო პირობების ვადის გასვლისას ან ამ ფინანსური აქტივისა და მის მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის სხვა მხარეზე გადაცემისას. თუ კომპანიამ მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც სხვა პირს გადასცა და არც შეინარჩუნა და კვლავაც აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, კომპანია აღიარებს მასში შენარჩუნებულ წილს და მასთან დაკავშირებულ, თანხების გადახდის პოტენციურ ვალდებულებას. თუ კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ის განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და აგრეთვე აღიარებს აღებული უზრუნველყოფილი სესხებიდან მიღებულ შემოსავალს.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული და მიღებული და მისაღები ანაზღაურების ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გარდა ამისა, სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული სავალო ინსტრუმენტში განხორციელებული ინვესტიციის აღიარების გაუქმებისას, ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში მანამდე დაგროვილი ჯამური მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

ფინანსური ვალდებულებები. კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები შემდგომში აისახება მოგება - ზარალში რეალური ღირებულებით ან ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზებული ღირებულებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, აღებული სესხებისა და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ჩათვლით, თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ისინი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

აღებული სესხები

აღებული სესხები თავდაპირველად აისახება ნამდვილი (სამართლიანი) ღირებულებით, გაწეული ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. სამართლიანი ღირებულება დგინდება მსგავს ინსტრუმენტზე მოქმედი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. საწყისი აღიარების შემდეგ სესხები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური უკუგების მეთოდის გამოყენებით, ხოლო სხვაობა თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და მოგებაში ან ზარალში აღიარებულ თანხას შორის აღირიცხება როგორც საპროცენტო ხარჯი სესხის მოქმედების ვადის განმავლობაში.

აღებული სესხები მიმდინარე ვალდებულებებად აღირიცხება, თუ კომპანიას არ აქვს უპირობო უფლება, ვალდებულების დაფარვა გადადოს საანგარიშგებო დღიდან სულ მცირე 12 თვით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები აისახება კონტრაგენტის მიერ კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისას. სავაჭრო ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, შემდგომში კი ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. სხვაობა აღიარება-შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში..

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი. ნამატი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ახალი აქციების გამოშვებას, კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც შემოსავლიდან გამოქვითვა გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურებისა და გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების სხვაობა კაპიტალში აღირიცხება როგორც საემისიო კაპიტალი.

4. კრიტიკული სააღრიცხვო დაშვებები და შეფასებები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში

შენიშვნაში #3 ჩამოთვლილი სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას, მენეჯმენტს ევალება შეფასებების, ვარაუდებისა და დაშვებების გაკეთება აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების თაობაზე, რომლებიც სხვა წყაროებში მკაფიოდ არ ჩანს. შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ფაქტორებს. რეალური შედეგები შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების კორექტირება აღიარდება ამ კორექტირების გაკეთების პერიოდში, თუ კორექტირება მხოლოდ იმ პერიოდზე მოქმედებს, და აღიარდება კორექტირების და შემდგომ პერიოდებში, თუ კორექტირება მოქმედებს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებზე.

ქვემოთ ჩამოთვლილია ის კრიტიკული შეფასებები, პროგნოზების მომცველი შეფასებების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც კომპანიის მენეჯმენტმა გააკეთა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც ყველაზე დიდი ეფექტი ჰქონდა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. ბიზნესის მიმდინარეობისას ჯგუფი ტრანზაქციებს ახორციელებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება უნდა მოხდეს რეალური (სამართლიანი) ღირებულებით. იმის დასადგენად, სრულდება თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო თუ არასაბაზრო განაკვეთით, თუ აქტიური ბაზარი არ არსებობს, გამოიყენება მენეჯმენტის შეფასება. შეფასება ხდება არა-დაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტრანზაქციის ფასებისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზით.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების ვადა. ძირითადი საშუალების ერთეულის სასარგებლო მოხმარების ვადა დგინდება მენეჯმენტის შეფასებით და ეფუძნება მსგავს აქტივებზე არსებულ გამოცდილებას. აქტივებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელის ათვისება ხდება მოხმარებით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული დაძველება და ფიზიკური ცვეთა ხშირად იწვევს ამ ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას.

მენეჯმენტი დარჩენილ სასარგებლო მოხმარების ვადას აფასებს აქტივების მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობითა და იმ მოსალოდნელი პერიოდით, რომლის განმავლობაში მენეჯმენტი ვარაუდობს სარგებლის მიღებას. მხედველობაში მიიღება შემდეგი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოხმარების სავარაუდო ფორმა; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, საოპერაციო ფაქტორებისა და ტექნიკური მომსახურების პროგრამის გათვალისწინებით; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული დაძველება ბაზრის მდგომარეობის ცვლილებიდან გამომდინარე.

ფასდათმობების გაანგარიშება. კლიენტის ბუნების მიხედვით კომპანია ფასდათმობის სხვადასხვაგვარ სქემებს იყენებს. ფასდათმობები ძირითადად განპირობებულია და დამოკიდებულია წინასწარ განსაზღვრული პირობების შესრულებაზე, მათ შორის მოცულობისა და ღირებულების მაჩვენებლებზე. განპირობებული ფასდათმობები აღიარდება საპროგნოზო მაჩვენებლების რეალიზებაზე. პროგნოზი ეფუძნება გაყიდვების გამოცდილებას, რომელიც გამყარებულია ისტორიული და მიმდინარე ინფორმაციით. კლიენტებისათვის მიცემული ფასდათმობის დარიცხვა აღიარდება თითოეულ საანგარიშგებო დღეს, ამ თარიღამდე მოსალოდნელი ან რეალური მოცულობის ან ღირებულების საფუძველზე. ფასდათმობები განიხილება როგორც შემოსავლის შემცირება. თანხის კლასიფიცირება საოპერაციო ხარჯად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც კლიენტისათვის მისი გადახდა დაკავშირებულია კონკრეტულ მომსახურებასთან.

საგადასახადო კანონმდებლობა და რეზერვების აღრიცხვა. როგორც #23 შენიშვნაში განხილული, საგადასახადო კანონმდებლობის დაცვა საქართველოში დიდწილად ინტერპრეტაციებზეა დამოკიდებული და შეიძლება ეჭვქვეშ დადგეს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. კომპანიის ხელმძღვანელობა ასეთ დაუზუსტებელ საგადასახადო პოზიციებს თითოეულ საანგარიშგებო დღეს აფასებს. აღირიცხება ვალდებულებები მოგების გადასახადის არსებული მიდგომებით, რომლებიც, მენეჯმენტის აზრით, საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შედავების შემთხვევაში ნაკლებად გახდება გასაუქმებელი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების თარიღისათვის არსებითად ან მთლიანად ამოქმედებული საგადასახადო ნორმების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. ჯარიმების, პროცენტისა და სხვა გადასახადების ვალდებულებები აღიარდება მენეჯმენტის პროგნოზის საფუძველზე, თუ რა ხარჯი იქნება საჭირო საანგარიშგებო დღეს ვალდებულების დასაფარად. პროგნოზი რეალური შედეგებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

5. კორექტირება

2019 წელს კომპანიის ხელმძღვანელობამ დაადგინა, რომ წინა წელს არასწორი ოდენობით იქნა აღრიცხული სესხის მოდიფიკაციისგან წარმოქმნილი ზარალი და მასთან დაკავშირებული ფინანსური ხარჯების კორექტირება რომელიც გამოწვეულია სესხის ამორტიზაციისგან. ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ სესხი ცვლილებამდე და ცვლილების შემდეგაც შესაბამეობადა საბაზრო პირობებს, და მიღებული იყო დამფუძნებელი კომპანიისაგან, დადგინდა, რომ ხელმძღვანელობამ არასწორად აღრიცხა სესხის ცვლილებისგან წარმოქმნილი ზარალიკაპიტალის შესახებ ანგარიშში, ნაცვლად მოგება-ზარალსა და სხვა მთლიანი შემოსავლის ანგარიშგში ასახვისა.

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ბასს 8 -ს, „სააღრიცხვო პოლიტიკები, სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები და შეცდომები“, შესაბამისად მცდარი ინფორმაცია დაკორექტირდა რეტროსპექტულად ქვემოთაწინაშეული სახით:

ეფექტი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე	მველი ანგარიშგებით 31-Dec-18	კორექტირება 31-Dec-18	კორექტირების შემდეგ 31-Dec-18
სესხები	109,094	1,364	110,458
გაუნაწილებელი მოგება (მოგება ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტის გამორიცხვით)	(27,761)	(565)	(28,326)
ეფექტი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე			
ფინანსური ხარჯი	(10,326)	665	(9,661)
სესხის მოდიფიკაციის ზარალი	-	(1,464)	(1,464)

6. ძირითადი საშუალებები

მოდრობა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებებში იყო შემდეგი:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები	სატრანსპ. საშუალებები	ავიჯი და აქსესუარები	სხვა მატერიალ. აქტივები	მიმდინარე მშენებლობები და დაუმონტაჟებელი ტექნიკა	სულ
ღირებულება							
2018 წ. 1 იანვარი	19,585	106,197	4,779	1,210	70,898	633	203,302
დამატება	97	1,732	342	55	3,384	2,045	7,655
რეალიზაცია	-	(246)	(400)	(4)	(107)	-	(757)
ტრანსფერი	113	1,200	-	-	910	(2,223)	-
2018 წ. 31 დეკემბერი	19,795	108,883	4,721	1,261	75,085	455	210,200
დამატება	68	1569	167	98	4,279	1,132	7,313
რეალიზაცია	-	(50)	(187)	(4)	(926)	-	(1,167)
ტრანსფერი	181	750	-	0	118	(1,049)	-
2019 წ. 31 დეკემბერი	20,044	111,152	4,701	1,355	78,556	538	216,346
დაგროვილი ცვთა							
2018 წ. 1 იანვარი	4,640	76,573	2,399	893	55,789	-	140,294
ცვთის ხარჯი	639	5,841	665	102	7,431	-	14,678
რეალიზაცია	-	(244)	(394)	(4)	(103)	-	(745)
2018 წ. 31 დეკემბერი	5,279	82,170	2,670	991	63,117	-	154,227
ცვთის ხარჯი	639	6,702	576	100	5,746	-	13,763
რეალიზაცია	-	(48)	(187)	(3)	(929)	-	(1,167)
2019 წლის 31 დეკემბერი	5,918	88,824	3,059	1,088	67,934	-	166,823
საბალანსო ღირებულება							
2018 წ. 31 დეკემბრის	14,516	26,713	2,051	270	11,968	455	55,973
2019 წ. 31 დეკემბრის	14,126	22,328	1,642	267	10,622	538	49,523

მიმდინარე მშენებლობები და დაუმონტაჟებელი ტექნიკა დაკავშირებულია საწარმოო ინფრასტრუქტურის გაფართოებასთან. 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის, ეს მოიცავს შემდეგ პროექტებს: ავსების ნაწილის იატაკის განახლება, ახალი საკასრე ხაზი, საფუვრის ავზი საშრობი ტექნიკა, რაც ერთად CIP ბალანსის 80% შეადგენს.

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების ღირებულება შეადგენს 56,170 ათას ლარს და 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის 41,676 ათას ლარს.

7. მარაგები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ნედლეული	5,329	5,517
დაუსრულებელი წარმოება	1,056	925
დასრულებული საქონელი	1,878	1,245
სათადარიგო და სხვა მასალები	4,383	4,490
მოძველებული მარაგების რეზერვი	(2,233)	(1,524)
სულ მარაგები	10,413	10,653

მოძრაობა მარაგების რეზერვში:

	2019	2018
ბალანსი წლის დასაწყისში	(1,524)	(1,440)
დამატება წლის განმავლობაში	(1,006)	(532)
წინა წლის რეზერვის აღდგება	297	448
ბალანსი წლის ბოლოს	(2,233)	(1,524)

8. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო მოთხოვნები (ადგილობრივი)	8,788	7,949
სავაჭრო მოთხოვნები (ექსპორტი)	225	6
მომწოდებლებისათვის გადახდილი ავანსები	1,701	411
წინასწარ დაფარული ხარჯები	2,100	1,662
სხვა	457	771
Total trade and other receivables	13,271	10,799

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის კლიენტების საშუალო საკრედიტო პერიოდი იყო 37 და 39 დღე, შესაბამისად.

9. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ნაღდი ფული სალაროში	13	4
ნაღდი ფული ბანკებში	15,402	20,296
სულ ფული და ფულის ექვივალენტი	15,415	20,300

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

10. სააქციო კაპიტალი

ნებადართული სააქციო კაპიტალი შეადგენდა 20 000 ჩვეულებრივ აქციას (31 დეკემბერი, 2019წ. და 2018წ. 2018წ. 1 იანვარს: 20 000 აქცია), ნომინალური ღირებულებით თითო აქციაზე 1 ლარი (31 დეკემბერი 2019, 2018 დ 1 იანვარი 2018: 1 ლარი აქცია). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია იყო სრულად გადახდილი. თითოეული ჩვეულებრივი აქცია ატარებს ერთი ხმის უფლებას.

საემისიო კაპიტალი წარმოადგენს შენატანებისა და გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების სხვაობას.

11. აღებული სესხები

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი 2018	ვადანობა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
სესხები					
უზრუნველყოფის გარეშე:					
EBI 1 სესხი	USD	4%+3 m Libor	31/12/2020	97,004	110,458
EBI 2 სესხი	USD	4%+3 m Libor	31/12/2017	-	-
სულ სესხები				97.004	110,458
სესხების გრძელვადიანი ნაწილი				-	98,148
სესხების მოკლევადიანი ნაწილი				97,004	12,310

2018 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა საინვესტიციო ხელშეკრულებაში ცვლილება სესხის ვადის გაგრძელების შესახებ, რომელიც ხელმოწერილი იქნა კომპანიის და „Efes Breweries International N.V.“-ის მიერ. შეტანილი ცვლილების მიხედვით, კომპანიის ვალდებულება, გადაეხადა სესხი 2017 წლის 31 დეკემბრამდე, გახანგრძლივდა 2020 წლის 31 დეკემბრამდე. ცვლილების შედეგად, სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა, როგორც ჯამური მარჟა 4% + სამთვლიანი LIBOR, ნაცვლად 3.5%-ისა + სამთვლიანი LIBOR.

2018 წელს კომპანიამ განსაზღვრა სესხის არა-არსებითი ცვლილება და დანაკარგი აღიარა სესხის ცვლილებით გამოწვეული ზარალის სახით 2018 წლის 1 იანვარს. ცვლილებით გამოწვეული ზარალი ტოლია სხვაობისა, რომელიც არსებობს საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული თავდაპირველი და მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებებს შორის. ცვლილებით გამოწვეული ზარალი 565 ათასი ლარის ოდენობით კომპანიამ აღიარა პირდაპირ კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგებაში. მეორეს მხრივ, ხელმძღვანელობამ 2019 წელს დაადგინა, რომ წინა წელს მცდარი ოდენობით იქნა აღრიცხული სესხის მოდიფიკაციის ზარალი და მასთან დაკავშირებული ფინანსური ხარჯების კორექტირება რომელიც გამოწვეულია სესხის ამორტიზაციისგან. ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ სესხი ცვლილებამდე და ცვლილების შემდეგაც შეესაბამებოდა საბაზრო პირობებს, და მიღებული იყო დამფუძნებელი კომპანიისაგან, ხელმძღვანელობამ არასწორად აღრიცხა სესხის ცვლილების ხარჯი ანგარიშგებაში კაპიტალის შესახებ, ნაცვლად მოგება-ზარალისა და სხვა მთლიანი შემოსავლის ანგარიშგებაში მითითებისა. როგორც ზემოთმოცემულ მეხუთე შენიშვნაშია აღნიშნული ანგარიშგებაში ცვლილებები აისახა კორექტირებების სახით.

ფინანსური საქმიანობით წარმოშობილი ვალდებულებების შედარება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ვალდებულებების ცვლილებები, რომლებიც წარმოშობილია ფინანსური საქმიანობიდან, მათ შორის ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები არის ის ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები ჯგუფის ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში კლასიფიცირებული იყო ან იქნება როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	1 იანვარი 2019	ფინანსური ფულადი ნაკადები (i)	ცვლილებები სესხის პირობებში	სხვა ცვლილებებ ი (ii)	არაფულადი ცვლილება საკუთსო ზარალი	31 დეკემბერი 2019
სესხები	110,458	(20,182)	-	(694)	7,422	97,004
	110,458	(20,182)	-	(694)	7,422	97,004

	1 იანვარი 2018	ფინანსური ფულადი ნაკადები (i)	ცვლილება სესხის პირობებში	სხვა ცვლილებებ ი (ii)	არაფულადი ცვლილება საკუთსო მოგება	31 დეკემბერი 2018
სესხები	114,480	(8,106)	1,464	(398)	3,018	110,458
	114,480	(8,106)	1,464	(398)	3,018	110,458

(კორექტირებული)

- (i) დაკავშირებული პირებთან არსებული სესხებიდან ფულადი ნაკადები შეადგენს შემოსავლებს სესხებიდან, როგორც ეს მითითებულია ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში.
- (ii) სხვა ცვლილებები მოიცავს დარიცხულ და გადახდილ პროცენტს.

12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო ვალდებულებები	13,265	8,823
მიღებული ავანსები	313	316
თანამშრომელთათვის გადასახადი თანხები	188	665
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	859	657
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14,625	10,461

13. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა

მოგების გადასახადების შედარება

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო, ხოლო პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა კორპორაციული საგადასახადო კოდექსის ცვლილებებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. კოდექსი ქართულ კომპანიებსა და რეზიდენტი კომპანიების მუდმივ წარმომადგენლობებზე, აგრეთვე გარკვეულ საფინანსო ინსტიტუტებზე ვრცელდება.

წინა საგადასახადო რეჟიმი, რომლის მიხედვით, კომპანიები წლიური დასაბეგრი მოგების მიხედვით იხდიდნენ გადასახადს, ჩანაცვლდა სისტემით, რომლის მიხედვით გადასახადის გადახდა მოხდება მხოლოდ კორპორაციული მოგების განაწილების შემთხვევაში.

აღნიშნულმა ცვლილებამ მყისიერი ეფექტი იქონია კომპანიის გადავადებულ გადასახადზე, რადგან გაქრა დროებითი სხვაობები გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო ბაზისებს შორის.

2016 წლიდან მოყოლებული, საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გროვდება ერთ საგადასახადო ანგარიშზე საქართველოს შემოსავლების სამსახურთან. გაანგარიშება ხდება ნეტო

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამატებითი ღირებულების გადასახადის ვალდებულება, აქციის გადასახადი და სხვა წინასწარ გადახდილი გადასახადი გროვდება საგადასახადო ვალდებულებების (წმინდა) ანგარიშზე ფინანსურ ანგარიშგებებში.

14. შემოსავალი

	2019	2018
შემოსავალი ადგილობრივი ბაზრიდან	76,513	70,610
შემოსავალი ექსპორტიდან	43,484	32,448
სულ შემოსავალი	119,997	103,058

15. რეალიზებული პროდუქციის ღირებულება

	2019	2018
მოხმარებული ნედლეული და სახარჯი მასალები	(49,726)	(43,676)
საწარმოო ზედნადები ხარჯები	(23,689)	(17,954)
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	(73,415)	(61,630)

16. გაყიდვისა და მარკეტინგული ხარჯები

	2019	2018
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	(5,916)	(7,638)
ხელფასის ხარჯი	(5,814)	(5,302)
რეკლამისა და მარკეტინგული ხარჯები	(5,676)	(5,072)
ბიზნეს-სერვისების ხარჯი	(986)	(944)
ავტოსატრანსპორტო ხარჯები	(860)	(861)
დაზიანებები და ზარალი	(403)	(487)
გაყიდვისა და მარკეტინგის სხვა ხარჯები	(790)	(743)
სულ გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	(20,445)	(21,047)

17. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019	2018
ხელფასის ხარჯი	(5,452)	(5,288)
ხელმძღვანელობის ანაზღაურების ხარჯი	(2,548)	(1,837)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(985)	(969)
ბიზნეს სერვისები	(474)	(396)
დაზიანებები და ზარალი	(452)	(234)
სახ-ო გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	(330)	(819)
დაზღვევის ხარჯები	(186)	(157)
ჩატვირთვის მომსახურების ხარჯები	(169)	(185)
პროფესიული მომსახურება	(162)	(163)
ავტოსატრანსპორტო ხარჯები	(120)	(124)
IT ხარჯები	(115)	(106)
წარმომადგენლობით და მივიღებების ხარჯები	(95)	(91)
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(673)	(622)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები სულ	(11,761)	(10,991)

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

18. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა

სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2019	2018
გამოუყენებელი მარაგების რეზერვი	(906)	(84)
სხვა	(176)	(226)
სხვა საოპერაციო ხარჯები სულ	(1,082)	(310)

სხვა საოპერაციო შემოსავალი მოიცავს:

	2019	2018
შემოსავალი ნარჩენების და ჯართის გაყიდვიდან	557	347
დაზღვევის ანაზღაურება	1	17
საიჯარო შემოსავალი საწყობებიდან	14	13
სხვა	257	298
სხვა საოპერაციო შემოსავალი სულ	829	675
სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	(253)	365

19. ფინანსური შემოსავალი

	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი	1,625	1,210
სულ ფინანსური შემოსავალი	1,625	1,210

20. ფინანსური ხარჯები

	2019	2018
საპროცენტო ხარჯი	(6,454)	(6,174)
გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული ზარალი, წმინდა	(8,393)	(3,313)
საბანკო ხარჯები	(317)	(174)
სულ ფინანსური ხარჯები	(15,164)	(9,661)

21. ფინანსური ინსტრუმენტები

რეალური (სამართლიანი) ღირებულების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით ხორციელდება: (1) პირველი დონის მონაცემები არის აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივების ან ვალდებულებებისთვის კოტირებული (არაკოტირებული) ფასები. (2) მეორე დონეზეა შეფასების ტექნიკა აქტივებზე ან ვალდებულებებზე დაკვირვებითი (პირდაპირ - მაგალითად, ფასები, ან ირიბად - ანუ ფასებიდან მიღებული) მონაცემების გამოყენებით, ხოლო (3) მესამე დონეზეა ისეთი შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მენეჯმენტის შეფასების საგანია. თუ სამართლიანი ღირებულების აღსარიცხად გამოიყენება ისეთი დაკვირვებადი მონაცემები, რომელთაც მნიშვნელოვანი კორექტირება ესაჭიროება, მაშინ ეს მესამე დონის

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

გაზომვას. შესაფასებელი ერთეულის/მეთოდის მნიშვნელობა ფასდება მთლიანი სამართლიან ღირებულების შეფასებაში მისი მონაწილეობის მიხედვით.

ის აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ აღირიცხება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულება განმარტებულია. იერარქიაში დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ აისახება, შემდეგია:

31 დეკემბერი 2019				
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
- ფული და ფულის ექვივალენტი	15,415	-	-	15,415
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	9,013	9,013
სულ აქტივები	15,415		9,013	24,428
ვალდებულებები				
აღებული სესხები				
- EBI სესხი	-	97,004	-	97,004
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	14,313	14,313
-საიჯარო ვალდებულებები	-	-	611	611
სულ ვალდებულებები	-	97,004	14,924	111,928

	31 დეკემბერი 2018			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
- ფული და ფულის ექვივალენტები	20,300	-	-	20,300
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	7,955	7,955
სულ აქტივები	20,300	-	7,955	28,255
ვალდებულებები				
აღებული სესხები				
- EBI სესხი (კორექტირებული)	-	110,458	-	110,458
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	10,145	10,145
სულ ვალდებულებები	-	110,458	10,145	120,603

მეორე და მესამე დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების ტექნიკით, რომლისთვისაც გამოყენებული იქნა შესადარისი საბაზრო ფასები. აქტიურ ბაზარზე არაკონტირებული მცურავგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების შეფასებული ნამდვილი (სამართლიანი) ღირებულება ეფუძნება მოსალოდნელ, სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომელიც დისკონტირდება ახალი, მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის მატარებელი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანობის გამო, სამართლიან ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ვადიანი ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება გამოთვლილ იქნა მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირდა მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მათ სამართლიან ღირებულებებთანაა მიახლოებული.

ფულისა და ფულის ექვივალენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა პირველი დონის მონაცემებით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა - მესამე დონის მონაცემებით.

კაპიტალის რისკის მართვა – კომპანია კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მან შეძლოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნება და, ამავდროულად, აქციონერთა უკუგება მაქსიმალურად გაიზარდოს სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზებით. ხელმძღვანელობა კაპიტალის სტრუქტურას რეგულარულად მიმოიხილავს. შემოწმების შედეგებზე დაყრდნობით, კომპანია აბალანსებს კაპიტალის ზოგად სტრუქტურას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვებით, ახალი სესხების აღებით თუ ძველი სესხების დაბრუნებით.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სესხებისა და კაპიტალის ფარდობა ასე გამოიყურებოდა:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
ფული და ფულის ექვივალენტები	15,415	20,300
აღებული სესხები	97,004	110,458
წმინდა აღებული სესხები	81,589	90,158
კაპიტალი	(23,082)	(23,666)
წმინდა სესხის ტანაფარდობა კაპიტალთან	(3.53)	(3.81)

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი სახეები – კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი დანიშნულებაა კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიას სხვადასხვა ფინანსური აქტივები გააჩნია, როგორებიცაა ფული და ფულის ექვივალენტები და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9,013	7,955
ფული და ფულის ექვივალენტები	15,415	20,300
სულ ფინანსური აქტივები	24,428	28,255

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14,313	10,145
საიჯარო ვალდებულებები	611	-
აღებული სესხები	97,004	110,458
სულ ფინანსური ვალდებულებები	111,928	120,603

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოქმედი ძირითადი რისკებია სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები.

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები განთავსებულია საქართველოში და მისი ბიზნეს-გეგმები სასიცოცხლოდაა დამოკიდებული ქვეყნის სტაბილურობასა და მართლწესრიგზე. საქართველო კვლავაც უჩვენებს განვითარებადი ბაზრის ზოგიერთ მახასიათებლებს. მაგალითად, კომპანიაზე მოქმედებს ქვეყნის შიგნით ბიზნეს და სამართლებრივი გარემოს ნებისმიერი გაუარესება.

სავალუტო რისკი – სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფით ზეგავლენას იქონიებს იმ ვალუტის გაცვლითი კურსების ცვლილება, რომლითაც კომპანია სარგებლობს. კომპანია ზოგიერთი ტრანზაქცია უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებული. უცხოური ვალუტის რისკდამოკიდებულების სამართავად წარმოებული ინსტრუმენტები არ გამოიყენება.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2019	
	USD 1 = 2.8677 GEL	EUR 1 = 3.2095 GEL
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	225	-
ფული და ფულის ექვივალენტები	5,723	2,849
სულ ფინანსური აქტივები	5,948	2,849
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,931	1,417
საიჯარო ვალდებულებები	-	611
აღებული სესხები	97,004	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	100,935	2,028
სულ წმინდა პოზიცია	(94,987)	821
	31 დეკემბერი 2018	
	USD 1 = 2.6766 GEL	EUR 1 = 3.0701 GEL
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6	-
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,269	7,587
სულ ფინანსური აქტივები	1,275	7,587
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,297	1,514
აღებული სესხები	110,458	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	113,755	1,514
სულ წმინდა პოზიცია	(112,480)	6,073

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძნობიარობა უცხოური ვალუტების მიმართ ფუნქციონალური ვალუტის კურსის 20%-იანი მერყეობის შემთხვევაში 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს საანგარიშგებო დღეს უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებულ ფულად კომპონენტებს.

	31 დეკემბრის 2019	31 დეკემბრის 2018
	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე (კორექტირებული)
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(18,997)	(22,496)
აშშ დოლარის ვარდნა 20%-ით	18,997	22,496

	31 დეკემბრის 2019	31 დეკემბრის 2018
	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე
ევროს გამყარება 20%-ით	164	1,215
ევროს ვარდნა 20%-ით	(164)	(1,215)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი – საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ არაფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანიაზე შეზღუდული საპროცენტო განაკვეთის რისკი ნაკლებად ვრცელდება, რადგან იგი სახსრებს სესხულობდა მხოლოდ ფიქსირებული განაკვეთებით.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედება კომპანიაზე აღწერილია წინამდებარე შენიშვნის ლიკვიდობის რისკის მართვის ნაწილში.

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილები ასახავს ერთი ძირითადი დაშვების ცვლილების ეფექტს, როდესაც სხვა დაშვებები უცვლელია. სინამდვილეში, აღნიშნულ დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის რეალური კორელაცია არსებობს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემული მგრძნობელობა არაწრფივია და შედეგებიდან უფრო დიდი ან მცირე ზეგავლენის ინტერპოლირება ან ექსტრაპოლირება არ შეიძლება.

მგრძნობელობის ანალიზში არ არის გათვალისწინებული ის ფაქტი, რომ კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აქტიურად იმართება. გარდა ამისა, ბაზრის რეალური მოძრაობის სხვადასხვა მომენტში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს. მაგალითად, კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს ბაზრის რყევის ზემოქმედების მართვას. როდესაც საინვესტიციო ბაზარი სხვადასხვა მანიშნებელ დონეს ცილდება, ხელმძღვანელობას შეუძლია გაყიდოს ინვესტიციები, შეცვალოს საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილება და სხვა დამცავი ზომები მიიღოს. შედეგად, დაშვების ცვლილებას რეალურად შეიძლება ეფექტი არც ჰქონდეს ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ბალანსზე საბაზრო ღირებულებითაა ასახული. ასეთ ვითარებაში, ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასების სხვადასხვა მეთოდმა შეიძლება აქციონერთა კაპიტალის რყევა გამოიწვიოს.

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვებს შორისაა ბაზრის ჰიპოთეტური მოძრაობის გამოყენება იმ პოტენციური რისკის საჩვენებლად, რომელიც რეალურად მხოლოდ კომპანიის თვალსაზრისს ასახავს უახლოეს მომავალში ბაზრის ცვლილების შესახებ. ამ უკანასკნელის პროგნოზირება კი საკმარისი სანდოობით შეუძლებელია. ერთ-ერთი შეზღუდვა იმის დაშვებაცაა, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი იდენტური სახით იცვლება.

ქვემოთ მოცემული მგრძნობელობის ანალიზები გაკეთდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედების მიხედვით. მცურავგანაკვეთიანი ვალდებულებებისთვის ანალიზი ჩატარდა იმის დაშვებით, რომ საანგარიშგებო

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

პერიოდის ბოლოს არსებული ვალდებულების ოდენობა ასეთივე იყო მთელი წლის განმავლობაში. 100 საბაზო პუნქტიანი (1%) ზრდა ან კლება გამოიყენება საპროცენტო განაკვეთის რისკის მენეჯმენტის ანგარიშში ასახსნელად და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილების მენეჯმენტისეულ შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთები რომ ყოფილიყო 100 პუნქტით მაღალი/დაბალი, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი - მუდმივი, კომპანიის:

- 2019 წლის მოგება შემცირდებოდა/გაიზრდებოდა 970 ლარით (2018: კლება/ზრდა 1,105 ლარით.) ეს ძირითადად გამოწვეულია კომპანიაზე მცურავგანაკვეთიანი სესხების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედებით;

კომპანიის მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთების მიმართ მიმდინარე წლის განმავლობაში შემცირდა მცურავგანაკვეთიანი სასესხო ინსტრუმენტების შემცირების გამო.

საკრედიტო რისკი – საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომხმარებელი აღმოჩნდება გადახდისუუნარო მდგომარეობაში ან დროულად ვერ დაფარავს კომპანიის მიმართ არსებულ დავალიანებას, რაც კომპანიის ფინანსურ დანაკარგს გამოიწვევს. კომპანიის საკრედიტო რისკი გამოწვეულია მისი საოპერაციო საქმიანობით (ძირითადად, სავაჭრო მოთხოვნებით) და ფინანსური საქმიანობით, მათ შორის, ბანკებსა და დაკავშირებულ მხარეებთან განთავსებული ანგარიშებით, ვალუტის გაცვლის ტრანზაქციებითა და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებით.

საკრედიტო რისკი ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე შეზღუდულია, რადგან კონტრაგენტები მოიცავს დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებს.

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების დანაკარგების რეზერვს აფასებს არსებობის მანძილზე მსდ-ის ტოლი თანხით. სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები ფასდება დებიტორის დეფოლტის წარსული გამოცდილების, დაფარვამდე დარჩენილი დღეების ანალიზისა და დასაფარ ნაშთებზე საბანკო გარანტიების საშუალებით. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი სავაჭრო მოთხოვნებზე ფასდება დეფოლტის ალბათობის გამრავლებით დეფოლტით გამოწვეულ ზარალზე და დეფოლტის რისკით. დეფოლტის რისკის გამოსათვლელად კომპანია იყენებს სარეიტინგო სააგენტოების კვლევებს. კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი შეაფასა და დაადგინა, რომ მას დიდი გავლენა არ ექნება. ამიტომ, მოთხოვნებზე კომპანიას რეზერვი არ უღიარებია.

ლიკვიდობის რისკი – ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დაფარვის ვადის დადგომისას ყველა ვალდებულების შესრულებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია კომპანიის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ნარჩენი საკონტრაქტო დაფარვის ვადები, დაფარვის შეთანხმებულ პერიოდებთან ერთად, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილები შედგენილია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, იმ უახლოესი ვადის საფუძველზე, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს. ცხრილში ნაჩვენებია როგორც ძირითადი თანხის, აგრეთვე პროცენტის ფულადი ნაკადები. საკონტრაქტო ვადები ეფუძნება იმ უახლოეს ვადებს, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს.

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ვალდებულებები (სავაჭრო სხვა
ვალდებულებები, სესხები)

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2019						
უპროცენტო	2,540	6,012	6,761	-	-	14,313
საიჯარო ვალდებულება	-	-	223	388	-	611
პროცენტიანი	-	-	102,288	-	-	102,288
	2,540	6,012	109,272	388	-	117,212

აქტივები (სავაჭრო და სხვა
მოთხოვნები, ნაღდი ფული)

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2019						
უპროცენტო	9,013	-	-	-	-	9,013
პროცენტიანი	15,415	-	-	-	-	15,415
	24,428	-	-	-	-	24,428

წმინდა ლიკვიდური პოზიცია

21,888	(6,012)	(109,272)	(388)		(92,784)
---------------	----------------	------------------	--------------	--	-----------------

ვალდებულებები (სავაჭრო და
სხვა გადასახდელები, სესხები)

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	643	4,951	4,551	-	-	10,145
პროცენტიანი (კორექტირებული)	-	-	15,270	108,361	-	123,631
	643	4,951	19,821	108,361	-	133,776

აქტივები (სავაჭრო და სხვა
მოთხოვნები, ნაღდი ფული)

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	5,761	2,194	-	-	-	7,955
პროცენტიანი	20,300	-	-	-	-	20,300
	26,061	2,194	-	-	-	28,255

წმინდა ლიკვიდური პოზიცია

25,418	(2,757)	(19,821)	(108,361)	-	(105,521)
---------------	----------------	-----------------	------------------	----------	------------------

ცვლადგანაკვეთიან არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებში ზემოთ ნაჩვენები თანხები შეიძლება შეიცვალოს, თუ ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დადგენილი საპროცენტო განაკვეთის პროგნოზს არ შეესაბამება.

22. ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან

დაკავშირებული პირები/მხარეები მოიცავს კომპანიის მფლობელებს, პარტნიორებს და ერთობლივ მფლობელობასა და კონტროლქვეშ არსებულ პირებს, აგრეთვე უმაღლეს ხელმძღვანელობას.

დაკავშირებულ მხარეებს შეუძლიათ ისეთ გარიგებებში შესვლა, რომლებსაც არადაკავშირებული პირები ვერ განახორციელებენ. დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები შეიძლება ხორციელდებოდეს სხვა შემთხვევებისგან განსხვავებული პირობებით.

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული თითოეული შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ურთიერთობის ბუნებას და არა მხოლოდ მის სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიას გააჩნია შემდეგი ნაშთები:

31 დეკემბერი 2019				
	დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
აღებული სესხები	97,004	-	-	97,004
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	181	42	-	223
საქონლის შესყიდვა	1,503	2,058	-	3,562
ტექნიკური მართვის ანაზღაურება	906	-	-	906

31 დეკემბერი 2018				
	დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
აღებული სესხები (კორექტირებული)	110,458	-	-	110,458
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	277	-	-	277
საქონლის შესყიდვა	1,456	-	-	1,456
ტექნიკური მართვის ანაზღაურება	825	-	-	825

უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება, რომელიც წარმოდგენილია მოკლევადიანი ბენეფიტებით, 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 3,325 ათას და, შესაბამისად, 2,750 ათას ლარს, შესაბამისად.

23. პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები – 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნდა დასაფარი მატერიალური სიდიდის პირობითი ვალდებულება.

სამართლებრივი დავები. ბიზნეს საქმიანობის პროცესში შესაძლოა წარმოიშვას დავები/მოთხოვნები კომპანიის წინააღმდეგ. მათივე შეფასებით, ასევე შიდა და გარე კონსულტანტების მოსაზრების გათვალისწინებით, კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ამგვარ სამართლებრივ მოთხოვნებთან დაკავშირებით არაა მოსალოდნელი მატერიალური დანაკარგი, გარდა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებში წარმოდგენილისა.

საგადასახადო ვალდებულებები – საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი ცვლილებებით, ოფიციალური დადგენილებებითა და სასამართლოს გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირად გაუგებარი ან ურთიერთსაპირისპიროა და მრავალგვარად შეიძლება განიმარტოს. გადასახადები ხშირად მოწმდება და ექვემდებარება გამოძიებას სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მხრიდან, რომელთაც შეუძლიათ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პროცენტის დარიცხვა. წლიური ანგარიშები შემოწმებისათვის ღიაა ოთხი კალენდარული წლის განმავლობაში. თუმცა, გარკვეულ ვითარებაში, უფრო დიდი ხნის ვადითაც.

აღნიშნულის გამო საგადასახადო რისკი საქართველოში ბევრად უფრო მაღალია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. მენეჯმენტის აზრით, ის საგადასახადო ვალდებულებებს სათანადო წესით ასრულებს საგადასახადო კანონმდებლობის, დადგენილებებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების მისეული ინტერპრეტაციის გათვალისწინებით. თუმცა, თუ საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაცია მენეჯმენტის შეფასებებისგან განსხვავებული აღმოჩნდა და ამ ახალი ინტერპრეტაციების აღსრულება შესაძლებელი გახდა, ამან შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2017 წლის 21 თებერვალს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის აუდიტის დეპარტამენტმა კომპანიასთან დაკავშირებით გამოსცა ბრძანება #4187 და კომპანიის ფინანსური ინფორმაცია შემოწმდა 2014 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე.

**განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის ეს პერიოდები შემოწმებებისთვის უკვე დახურულია.

საოპერაციო გარემო – ისეთი განვითარებადი ბაზრები, როგორც საქართველოშია, განვითარებულ ბაზრებთან შედარებით უფრო მეტ რისკ ფაქტორებს შეიცავს; აქ იგულისხმება ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, სამართლებრივი და საკანონმდებლო საფრთხეები. სწრაფი ტემპებით ხდება საწარმო საქმიანობასთან დაკავშირებული რეგულაციების ჩამოყალიბება, რომლებიც ხშირად სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საგანი ხდება. სამართლებრივ, სარეგულაციო და პოლიტიკურ გარემოსთან ერთად საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში ქვეყანაში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რაც დიდწილად დაკავშირებულია ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებასთან. 2018-2019 წლების განმავლობაში განხორციელებული ცვლილებები საწყისი ეტაპია და ევროკავშირთან დაახლოების მიზნით კიდევ უფრო მეტი ცვლილება მოსალოდნელია.

ამას გარდა, 2020 წლის დასაწყისიდან გავრცელდა ახალი კორონავირუსული დაავადება (COVID-19), რომელიც სწრაფად მოედო მთელს მსოფლიოს და შედეგად, 2020 წლის მარტში, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მიერ გამოცხადდა ეპიდემიური მდგომარეობა. COVID-19 ვირუსის გავრცელების შესაჩერებლად მსოფლიოს ქვეყნებმა მიიღეს შემაკავებელი ზომები, რამაც ბევრი კომპანიის საქმიანობის შეწყვეტა გამოიწვია და მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოახდინა მსოფლიოს ფინანსურ ბაზრებზე. მდგომარეობა სწრაფად მძიმდება და მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი გავლენა არაერთი დარგის კომპანიებზე, მათ შორის და არა მხოლოდ, საქმიანობის შეწყვეტა, რაც გამოწვეული იქნება წარმოების შეწყვეტით ან საწარმოო ქარხნების დაკეტვით, მიწოდების შეწყვეტით, თანამშრომლების კარანტინით, შემცირებული მოთხოვნითა და ფინანსების მოზიდვის გართულებით. ამასთან ერთად, კომპანიაზე მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს მსოფლიო ეკონომიკასა და დიდ ფინანსურ ბაზრებზე COVID-19-ის უარყოფითი ზეგავლენის შედეგებიც. კომპანიის საქმიანობაზე COVID-19-ს შედეგების მნიშვნელოვნება დამოკიდებულია ეპიდემიის ხანგრძლივობაზე, მსოფლიოს და საქართველოს ეკონომიკაზე მისი ზემოქმედების სიმძიმეზე.

კორონავირუსის, ეპიდემიის გავრცელების მოლოდინისა და საქართველოს ეკონომიკაზე მისი უარყოფით გავლენის მოლოდინის მიერ გამოწვეულმა ეკონომიკურმა შოკმა უცხოური ვალუტის ბაზარზე მნიშვნელოვანი ცვალებადობა და სხვა ვალუტებთან მიმართებაში ქართული ლარის გაუფასურება გამოიწვია.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ ამ ეტაპზე ვერ შეძლო იმის პროგნოზირებას, თუ რა ეფექტი ექნება განვითარებულ მოვლენებს საქართველოს ეკონომიკაზე და თუ რა ზეგავლენა მოსალოდნელი კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ მის მიერ ხდება ყველა საჭირო ზომის მიღება კომპანიის მდგრადობისა და განვითარების შესანარჩუნებლად.

24. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ, 2020 წლის 1 თებერვლიდან, სს ლომისი-ს გენერალურ დირექტორად დაინიშნა ერთან კურტი.

სს ლომისი

მმართველობითი ანგარიში

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)

მმართველობით ანგარიში

ზოგადი ინფორმაცია

კომპანია 1997 წლის 16 მაისს დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებულ სააქციო საზოგადოებას შეზღუდული აქციებით.

2018 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო დამფუძნებელს წარმოადგენდა „Efes Breweries International N.V.“, კომპანიის ძირითადი მაკონტროლებელი მხარეა „Anadolu Efes Group“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი უალკოჰოლო სასმელების წარმოება და საბითუმო გაყიდვა საქართველოსა და საზღვარგარეთ. კომპანიის საწარმოო ინფრასტრუქტურა განთავსებულია საქართველოში, სოფელ ნატახტარში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, საქართველო.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წელში კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 362 და შესაბამისად 375.

კომპანია აწარმოებს ლუდის ათ და ტრადიციული ლიმონათის ერთ სახეობას ბრენდული დასახელებით „ნატახტარი“. კომპანიას გაყიდვებით მოცული აქვს ადგილობრივი ბაზარი და აგრეთვე ექსპორტზე გააქვს პროდუქტი ოც ქვეყანაში. სადისტრიბუციო მომსახურებას ადგილობრივად და უცხოურ ქვეყნებში მას მესამე მხარეები - სადილერო კომპანიები უწევენ.

კორპორატიული მართვა

სს ლომისი დეცენტრალიზებული ორგანიზაცია და მას ადგილობრივად დანიშნული დირექტორთა ჯგუფი მართავს. ყოველდღიურ ოპერაციებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებები მიიღება ადგილობრივად, თუმცა სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს განიხილავს Efes Breweries International N.V.- სათავე ოფისში მოქმედი დირექტორთა საბჭო, რომელიც შედგება ჯგუფის გენერალური დირექტორისგან, ფინანსური დირექტორისგან და სხვა უმაღლესი ხელმძღვანელი პირებისგან.

მოცემულია სს ლომისის ორგანიზაციული სტრუქტურა:

ხელმძღვანელობას მტკიცედ სჯერა, რომ წარმატების საწინდარია კომპანიის მიზნების თანამშრომელთათვის შესასრულებლად გადანაწილებაში. ამდენად, კომპანიამ შეიმუშავა და ახორციელებს შედეგიანობის მართვის სისტემას, რომელიც განსაზღვრავს სამიზნე მაჩვენებლებს კომპანიის ზოგადი მიზნებისა და ამოცანების საფუძველზე და ანაწილებს მაჩვენებლებს დეპარტამენტებისა და შესაბამისი თანამშრომლების დონეებზე.

ბაზრის მიმოხილვა

ლუდის ინდუსტრია საქართველოში ძლიერ კონკურენტული ბაზრითაა წარმოდგენილი, 4 ადგილობრივი კომპანიის წარმატება აჭარბებს ბაზრის რეალურ მოთხოვნას. არსებულ ვითარებაში ბაზრის მოთამაშეებს შორის კონკურენცია მძაფრდება და დიდია მარკეტინგული და სავაჭრო დანახარჯები.

სს ლომისი

მმართველობითი ანგარიში

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)

ლუდს ერიცხება სააქციო გადასახადი, რომელიც ცვლიდა და თითო გრადუს ალკოჰოლზე 0.12 ლარს შეადგენს. გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების ბაზარი ბევრად უფრო მრავალფეროვანია წარმოდგენილი ბრენდების თვალსაზრისით, ასევე არსებობს შემცვლელიც, როგორცაა კოლა, ენერგეტიკული სასმელები და წვენები. ამის გამო კომპანია ითვალისწინებს ბაზრის ტენდენციებს ცალ-ცალკე ორივე სეგმენტში, ლიმონათებშიც და გაზირებულ უალკოჰოლო სასმელებშიც.

ხელმძღვანელობა ფასებს განსაზღვრავს ბაზარზე შექმნილი ვითარების, ბრენდის პოზიციონირების სტრატეგიისა და კონკურენტების ანალიზის საფუძველზე. ფასდათმობებსა და სავაჭრო აქციებს კომპანიის გაყიდვების მოცულობაზე დიდი ზეგავლენა აქვს და წარმოადგენს ბაზარზე პოზიციების შენარჩუნებისა და გაძლიერების მნიშვნელოვან მექანიზმებს.

ნედლეულისა და შესაფუთი მასალები იმპორტირებულია საზღვარგარეთიდან, ძირითადი მომწოდებლებია თურქეთიდან, რუსეთიდან, უკრაინიდან და სხვ. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ზემოაღნიშნული გარემოება დიდ გავლენას არ მოახდენს კომპანიაზეც სავალუტო რისკებისა და შემცირებული ექსპორტის თვალსაზრისით.

ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიას ლუდის ბაზარზე წამყვანი პოზიცია უკავია და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფლობს დაახლოებით ბაზრის 38%, ხოლო გაზირებულ უალკოჰოლო სექტორში მას ბრენდით „ნატახტარი“ ბაზრის 11% უჭირავს, რაც ტრადიციული ლიმონათის ბიზნესის ბაზრის 43%-ს შეადგენს. აღნიშნული მაჩვენებლები ეფუძნება ბაზრის დამოუკიდებელი მკვლევარის, შპს „გამმას“ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგებს. გამოკითხვა სს „ლომისი“ დაკვეთით 2019 წლის დეკემბერში ჩატარდა და არაა საჯაროდ ხელმისაწვდომი.

საოპერაციო და ზედნადები ხარჯების დაზოგვით კომპანიამ გააუმჯობესა EBITDA და EBIT მაჩვენებლები, თუმცა ვალუტის კურსის მერყეობის გამო პერიოდის მოგება წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. დაბალი კაპიტალური დანახარჯებისა და საბრუნავი კაპიტალის მართვის გაუმჯობესების წყალობით, 2019 წელს კომპანიის საოპერაციო ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად გაიზარდა. საოპერაციო ფულადი ნაკადების სტაბილური შემოდინებები გამოყენებულ იქნა მიმდინარე სესხების შესამცირებლად კომპანიის დე-ლევერიჯის მიზნით.

ხარისხის კონტროლი

კომპანიის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია პროდუქტის ხარისხი. მაღალი სტანდარტების შესანარჩუნებლად ხელმძღვანელობა ზედმიწევნით იცავს ხარისხის პარამეტრებს როგორც ბაზარზე, აგრეთვე საწარმოო ინფრასტრუქტურაში. ხარისხის დაცვა კი მთელი კომპანიის მასშტაბით ერთ-ერთი ძირითადი საწარმოო მაჩვენებელია.

კომპანია ფლობს სტანდარტების შემდეგ საერთაშორისო სერტიფიკატებს ჯანმრთელობის, ხარისხისა და უსაფრთხოების მიმართულებებით:

- **ISO 9001** – ხარისხის მართვის სისტემები;
- **ISO 22000** – საკვების უსაფრთხოების მართვის სისტემები;;
- **ISO 180001** – საოკუპაციო ჯანმრთელობისა და შრომის უსაფრთხოების შეფასების სერიები;
- **ISO 50001** – ენერგო-მართვის სისტემები;
- **ISO 17025** – ტესტირებისა და კალიბრაციის ლაბორატორიები;

აღნიშნული სერტიფიკატების მოპოვების შედეგად, კომპანიამ შეიმუშავა ისეთი პროცესები და მართვის სისტემები, რომლებიც უზრუნველყოფს ხარისხის შესაბამისი სტანდარტების არსებობასა და დაცვას.

რისკის მართვა

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანიის ხელმძღვანელობა პერიოდულად ამოწმებს და აკვირდება ბიზნესთან და ზოგადად დარგთან დაკავშირებულ რისკებს და მათი ზემოქმედების შესამცირებლად იმუშავებს რისკის შემცირების გეგმებს. ამ თვალსაზრისით, კომპანიაში მოქმედებს „საწარმოო რისკების მართვის სისტემა“, რომლის მიხედვით, ყველა მოქმედი რისკი გამოვლინდება, ფასდება და შემცირების გეგმით რეაგირებას ექვემდებარება თითოეული

სს ლომისი

მმართველობითი ანგარიში

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)

დეპარტამენტის უფროსის დონეზე. ხელმძღვანელობა ყველა რისკს პერიოდულად ამოწმებს და აფასებს. რეალური შედეგების მიმოხილვის საფუძველზე შესაძლებელია მოხდეს რისკის შემცირების გეგმის განახლება. რისკის შემცირების სამოქმედო გეგმაში აღნიშნულ ყველა რისკს განესაზღვრება შესრულების შესაბამისი ვადებისა და პასუხისმგებელი პირები.

მზარდი კონკურენცია

როგორც ზემოთაა აღნიშნული, ადგილობრივი ლუდის მწარმოებელი კომპანიების საწარმოო შესაძლებლობები აღემატება ბაზარზე რეალურად არსებულ მოთხოვნას, რაც საბოლოოდ იწვევს მარკეტინგული დანახარჯების გაზრდას და ასევე მარჟების ეროზიას.

მზარდი კონკურენციიდან მომდინარე პოტენციური რისკის შესამცირებლად კომპანია სისტემატურად ადგენს ახალი პროდუქტის შემუშავების გეგმებს, ახორციელებს აქტიურ მარკეტინგულ კამპანიებსა და გაყიდვების აქტივაციის გეგმებს, რათა ამის საშუალებით შეინარჩუნოს და გააძლიეროს ბაზარზე დაკავებული წამყვანი პოზიცია.

საცალო გამყიდველების გაზრდილი უფლებამოსილებები

მომხმარებელთა ქცევის ცვლილება და თანამედროვე ვაჭრობის კონსოლიდაცია იწვევს საცალო გამყიდველთა როლის ზრდას და ამცირებს სამრეწველო კომპანიების მათთან მოლაპარაკების უნარს.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ამასთან დაკავშირებული რისკების შესამცირებლად ბაზრის მონაწილეებთან ღირებულების მატების ჯაჭვის გავლით ურთიერთობათა აგება-გაძლიერებას სასიცოცხლო როლი ენიჭება. გარდა ამისა, მნიშვნელოვანი პროცესია საგანგებოდ მორგებული მომგებიანობის ანალიზი, რომლის მიზანია ეფექტურობის ვარდნის შემთხვევების გამოვლენა და აღმოფხვრა და გაყიდვების აქტივაციისა და ხელშეწყობის პოლიტიკების დაუყოვნებელი კორექტირება, რათა კომპანიამ შეძლოს დინამიურ გარემოსთან ადაპტირება.

სავალუტო რისკი

საწარმოო პროცესში იმპორტირებული ნედლეულისა და შესაფუთი მასალების მაღალი კონცენტრაცია, ვალუტის გაცვლითი კურსების მერყეობის გამო, მომგებიანობის მაჩვენებლების არასტაბილურობას იწვევს.

ამასთან ერთად, კორონავირუსის, ეპიდემიის გავრცელების მოლოდინისა და საქართველოს ეკონომიკაზე მისი უარყოფით გავლენის მოლოდინის მიერ გამოწვეულმა ეკონომიკურმა შოკმა უცხოური ვალუტის ბაზარზე მნიშვნელოვანი ცვალებადობა და სხვა ვალუტებთან მიმართებაში ქართული ლარის გაუფასურება გამოიწვია.

ზემოქმედების შესამცირებლად კომპანია მიმართავს ჰეჯირების რამდენიმე საშუალებას, როგორებიცაა უცხოურ ვალუტაში ფულის გადინებისა და შემოდინების ფარდობის შენარჩუნება, ექსპორტის გაზრდითა და ღია სავალუტო პოზიციების შემცირებით. გარდა ამისა, შესყიდვების ჯგუფი მუდმივად მუშაობს ადგილობრივი მომწოდებლების აღმოჩენაზე, რათა თვითღირებულებაში იმპორტის წილი ადგილობრივი მიწოდებით ჩაანაცვლოს. ბოლო წლებში კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხი ძირითანხის თანდათანობითი დაფარვით.

ლიკვიდობის რისკი

იმის გამო, რომ კომპანიის შესყიდვებისა და გაყიდვების დაფარვის პროცესები ერთმანეთს ზუსტად არ ემთხვევა, კომპანიას პოტენციური ლიკვიდობის რისკი წარმოექმნება. მის მისაღებ დონეზე დაწვეის მიზნით კომპანია საბრუნავი კაპიტალის მართვის სხვადასხვა მექანიზმს იყენებს. პირველ რიგში, საგანგებო ყურადღება ეთმობა თავისუფალი ფულადი ნაკადების მართვას, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ წინა წელთან შედარებით 2018 წელს იგი საგრძნობლად გაიზარდა. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობამ დაიწყო კრედიტით გადახდის პროცესის ოპტიმიზაცია, რამაც კომპანიას მეტი საშუალება მისცა ფულადი სახსრების ეფექტურად სამართავად.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფულადი ნაკადების გენერირებისა და კრედიტის მართვის მძლავრი პროცესის არსებობა კომპანიას ხელს უწყობს ლიკვიდობის რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნებაში.

სს ლომისი

მმართველობითი ანგარიში

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებულ სესხებზე ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის გამო კომპანიას ეკისრება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. რისკი იზრდება უკანასკნელი წლების განმავლობაში Libor კურსის თანდათანობითი ზრდის გამო. თუ განაკვეთების ზრდა გაგრძელდა, ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს რისკის შემცირება ფიქსირებული და ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი სესხების პორტფელის დაბალანსების გზით.

საქონლის ფასის რისკი

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ძირითადად მოიცავს მასალების ღირებულებას, რაც მჭიდროდაა დაკავშირებული საქონელზე მსოფლიო ფასებთან. ამდენად, ნებისმიერ გადახრას მოგების საგრძნობი მერყეობის გამოწვევა შეუძლია. თითოეული ფინანსური წლის დასაწყისიდან შესყიდვების დეპარტამენტი აქტიურად არის ჩართული მომწოდებლებთან მოლაპარაკებების პროცესში, რათა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დააფიქსიროს ფასები და თავიდან აიცილოს მათი გაუთვალისწინებელი მერყეობა

მომავალი პერსპექტივები

კომპანია მიზნად ისახავს ბაზარზე მოწინავე პოზიციის გაძლიერებას და მხარს უჭერს ბაზრის წილის გასაზრდელად ახალი ბრენდების შემოტანისა და აქტიური მარკეტინგული კამპანიების განხორციელების სტრატეგიას.

ძლიერი ბრენდული პორტფელიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა 2020 წლის განმავლობაში გაზრდილ საბაზრო მაჩვენებლებს ელის. 2020 წელს გაყიდვების მოცულობა და EBIT ინდიკატორი დამოკიდებული იქნება COVID-19-ის ეფექტზე, თუმცა ზღვრულად ხელმძღვანელობის საწყისი გეგმის მიხედვით, პანდემიის ეფექტის გათვალისწინების გარეშე, ორივე მაჩვენებელი წინა წლებთან შედარებით მნიშვნელოვნად უნდა გაიზარდოს. საბრუნავი კაპიტალის დაგეგმილმა გაუმჯობესებამ და შემცირებულმა კაპიტალურმა დანახარჯებმა კი თავისუფალი ფულადი ნაკადების მოძრაობის გაუმჯობესება უნდა გამოიწვიოს.

დარგში მზარდი კონკურენციისა და მაღალი მარკეტინგული დანახარჯების, აგრეთვე საცალო გამყიდველთა უკეთესი პოზიციონირებით გამოწვეული მაღალი დანახარჯების მიუხედავად, კომპანია 2020 წელს ნულოვან EBITDA-ს მოელის.

კომპანიას მიზნად აქვს დასახული, მაქსიმალურად აითვისოს ექსპორტის შესაძლებლობები ლიმონათის ბრენდში.

სოციალური პასუხისმგებლობა

კომპანია პასუხისმგებლიანად რეაგირებს გარემოზე ზემოქმედების როლზე და იღებს ზომებს ამ ზემოქმედების მაქსიმალურად შესამცირებლად. კომპანია ფლობს ნარჩენი წყლების გამწმენდ ნაგებობას, სადაც საწარმოო მიზნით გამოყენებული წყალი სუფთავდება გარეთ გაშვებამდე. ეს ნაგებობა უნიკალურია და ერთადერთია ქართულ ლუდის წარმოებაში ტექნოლოგიითა და გარემოსდაცვითი ნორმების დაცვის თვალსაზრისით.

კომპანია აქტიურადაა ჩართული საქველმოქმედო საქმიანობაში და ეხმარება ბავშვთა სახლს „ჩემი სახლი - საქართველო“. კომპანია საქველმოქმედო კამპანიის გაგრძელებას მომავალშიც გეგმავს.

სააქციო საზოგადოება „ლომისი“

ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობითი
ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული
პერიოდისათვის

მთავარი კარგად

სააქციო საზოგადოება „ლომისი“

სარჩევი

	Page
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდისათვის:	
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
ფინანსურ ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები	
1. ზოგადი ინფორმაცია	9
2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	14
4. კრიტიკული სააღრიცხვო დაშვებები და შეფასებები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში	25
5. კორექტირება ანგარიშგებაში	26
6. ძირითადი საშუალებები	27
7. მარაგები	28
8. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	28
9. ფული და ფულის ექვივალენტები	28
10. სააქციო კაპიტალი	29
11. აღებული სესხები	29
12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	30
13. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა	30
14. შემოსავალი	31
15. რეალიზებული პროდუქციის ღირებულება	31
16. გაყიდვისა და მარკეტინგული ხარჯები	31
17. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	31
18. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	32
19. ფინანსური შემოსავალი	32
20. ფინანსური ხარჯები	32
21. ფინანსური ინსტრუმენტები	32
22. ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან	38
23. პირობითი ვალდებულებები	39
24. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ	40
მმართველობითი ანგარიში	41

თაბაქაძე

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სს „ლომისის“ („კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალის ცვლილებას ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად („ფასს“). ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესაძარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული მმართველობითი ანგარიშში ინფორმაციის წარმოდგენაზე;
- ფინანსური ანგარიშგებებთან შესაბამისი მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-თან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2020 წლის 16 აპრილს:

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 16 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 16 აპრილი
თბილისი, საქართველო

შოა კობეჯი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ლომისის მფლობელებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ლომისის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლის, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული პერიოდისათვის, ასევე ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების მოკლე აღწერილობის ჩათვლით (ერთობლივად - „ფინანსური ანგარიშგება“).

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ობიექტურად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის და ამავე თარიღით დასრულებული წლის ფინანსურ საქმიანობისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით კომპანიისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (IESBA კოდექსი), ამასთან ერთად, ჩვენი საქმიანობისას ვიხელმძღვანელებთ IESBA კოდექსი სხვა ეთიკურ მოთხოვნებით. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენს მიერ მოპოვებული შემოწმების შედეგები შესაბამისი და საკმარისი საფუძველია ჩვენი დასკვნის მოსამზადებლად.

საყურადღებო გარემოება

თქვენს ყურადღებას გავაძახვილეთ ფინანსური ანგარიშგებების მე-5-ე განმარტებით შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია კორექტირება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ მონაცემებში. აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით ჩვენი მოსაზრება უცვლელია.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციის წარდგენაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობით ანგარიშს, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი მოვალეობა გავეცნოთ სხვა ინფორმაციას და, იმავდროულად, დავასკვნათ, ხომ არ არის სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის პროცესში მოპოვებული ცოდნასთან არსებითად შეუსაბამო ან ხომ არ არის ის სხვაგვარად მნიშვნელოვნად არაზუსტი. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავადგინეთ, რომ ამ სხვა ინფორმაციაში მოცემულია არსებითად მცდარი მონაცემი, ჩვენ ვალდებული ვართ განვაცხადოთ ამის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა მოამზადოს ფინანსური ანგარიშგება ფასს-ის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით,

შოაქი

აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა ვალდებულია, შეაფასოს კომპანიის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, საქმიანობის შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს კომპანიის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან, ზედამხედველობა გაუწიონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის გონივრული მტკიცებულებები, რათა დავრწმუნდეთ, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძველიანი რწმუნება მაღალი ხარისხის რწმუნებას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენა მოახდინოს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ შეფასებას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკების იდენტიფიცირებასა და შეფასებას; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარ განზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით.
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას.
- ვაფასებთ სააღრიცხვო პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას.
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის წარმოების თაობაზე ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ექვეყნე დაყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნა ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს შეწყვიტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.

შოთა კიკნაძე

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან შემადგენლობას, სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, თუ რამდენად სწორად არის წარმოდგენილი განხორციელებული ტრანზაქციები და მოვლენები ანგარიშგებებში ასახული ინფორმაციით.

კომპანიის მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, ვაწვდით ინფორმაციას შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი ხარვეზების შესახებ.

დასკვნა სამართლებრივი და სარეგულაციო მოთხოვნების შესახებ

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისი მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობითი ანგარიშის მოსამზადებლად.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის შესამოწმებლად, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი ამავე კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

ჩვენივე გადაწყვეტილების შესაბამისად განვახორციელეთ საჭირო პროცედურები, რომლებიც შევარჩიეთ, მათ შორის და არა მხოლოდ, გამოკითხვების, დოკუმენტაციის ანალიზისა და შემოწმების, კანონის მოთხოვნებთან კომპანიის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებულ ინფორმაციის შედარებით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადათვლის, შედარებისა და შეჯამების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მმართველობითი ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მმართველობითი ანგარიშში მოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- მმართველობითი ანგარიშში შესული ინფორმაცია ყველა არსებითი თვალსაზრისით შეესაბამება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას.

სტიუარტ ლეიტონი

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით

16 აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

შოპა სერგო

აქტივები	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	49,523	55,973
არამატერიალური აქტივები		401	471
საიჯარო აქტივები		595	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		6	10
სულ გრძელვადიანი აქტივები		50,525	56,454
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	7	10,413	10,653
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8	13,271	10,799
ფული და ფულის ექვივალენტები	9	15,415	20,300
სულ მიმდინარე აქტივები		39,099	41,752
სულ აქტივები		89,624	98,206
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	10	20	20
საემისიო კაპიტალი		5,441	5,441
გაუნაწილებელი მოგება		(28,543)	(29,127)
სულ კაპიტალი		(23,082)	(23,666)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები		388	-
აღებული სესხები	11	-	98,148
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		388	98,148
მიმდინარე ვალდებულებები			
აღებული სესხები	11	97,004	12,310
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	12	14,625	10,461
საიჯარო ვალდებულებები		223	-
საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა		466	953
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		112,318	23,724
სულ ვალდებულებები		112,706	121,872
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		89,624	98,206

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველომეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

9-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

მთა კრეშე

სს ლომისი

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018 (კორექტირებული)
შემოსავალი	14	119,997	103,058
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	15	(73,415)	(61,630)
მთლიანი მოგება		46,582	41,428
გაყიდვისა და მარკეტინგული ხარჯები	16	(20,445)	(21,047)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	17	(11,761)	(10,991)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	18	(253)	365
სესხის ცვლილების ზარალი		-	(1,464)
საოპერაციო მოგება		14,123	8,291
ფინანსური შემოსავალი	19	1,625	1,210
ფინანსური ხარჯი	20	(15,164)	(9,661)
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადამდე		584	(160)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლიური მოგება/(ზარალი)		584	(160)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი/(ზარალი)		584	(160)

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

9-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შოა კიკეძე

სს ლომისი

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2018 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით	20	5,441	(28,967)	(23,506)
სულ პერიოდის სრული შემოსავალი (კორექტირებული)	-	-	(160)	(160)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (კორექტირებული)	20	5,441	(29,127)	(23,666)
სულ 2019 წლის სრული შემოსავალი	-	-	584	584
ბალანსი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20	5,441	(28,543)	(23,082)

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

9-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შეამოწმა, *ირეზო*

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

შენიშვნა	2019	2018 (კორექტირებული)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადამდე	584	(160)
კორექტირება:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	13,970	14,706
ფინანსური ხარჯი	20 6,454	6,174
საკურსო სხვაობით მიღებული ზარალი, წმინდა	20 8,393	3,313
მარაგების რეზერვი	709	84
ფასდაკლების რეზერვი	130	400
ფინანსური შემოსავალი	19 (1,625)	(1,210)
სესხის ცვლილებისგან წარმოქმნილი ზარალი	-	1,464
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან	(44)	(94)
არაფულად ერთეულებზე კორექტირებული წმინდა შემოსავალი	28,572	24,677
(ზრდა)/კლება მარაგებში	(470)	2,160
(ზრდა)/კლება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(2,482)	267
ზრდა/(კლება) სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	2,315	(671)
კლება საგადასახადო ვალდებულებებში	(492)	(145)
გადახდილი პროცენტი	(7,100)	(6,572)
მიღებული პროცენტი	1,625	1,210
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ნაღდი ფული	21,968	20,926
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	6 (7,312)	(7,655)
სხვა არამატერიალური აქტივებიდან მიღებული შემოსავალი	-	13
ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი	44	104
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული	(7,268)	(7,538)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან სესხების დაფარვა	11 (20,182)	(8,106)
საიჯარო ვალდებულებების გადახდა	(137)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული	(20,319)	(8,106)
საკურსო სხვაობით მიღებული (ზარალი)/მოგება უცხოურ ვალუტაში არსებულ ფულად ნაშთებზე	734	(223)
წმინდა (შემცირება)/ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში	(4,885)	5,059
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის დასაწყისში	9 20,300	15,241
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის ბოლოს	9 15,415	20,300

ხელმძღვანელობის სახელით:

ერთან კურტი
გენერალური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

16 აპრილი 2020
თბილისი, საქართველო

9-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ქობა
15.04.20

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

კომპანია 1997 წლის 16 მაისს დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებულ სააქციო საზოგადოებას შეზღუდული აქციებით.

2018 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო დამფუძნებელს წარმოადგენდა „Efes Breweries International N.V.“, კომპანიის ძირითადი მაკონტროლებელი მხარეა „Anadolu Efes Group“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი უალკოჰოლო სასმელების წარმოება და საბითუმო გაყიდვა საქართველოსა და საზღვარგარეთ. კომპანიის საწარმოო ინფრასტრუქტურა განთავსებულია საქართველოში, სოფელ ნატახტარში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, საქართველო.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წელში კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 362 და შესაბამისად 375.

2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება

2019 წელს კომპანიამ დანერგა შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები:

- ფასს 16 - იჯარა
- ფასს 9 ცვლილებები - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით.

ქვემოთ აღწერილია აღნიშნული სტანდარტებისა და ახალი ბუღალტრული პოლიტიკის დანერგვის შედეგები. სხვა სტანდარტებს არ ჰქონიათ რაიმე სახის გავლენა კომპანიის ბუღალტრული აღრიცხვის სისტემაზე და შესაბამისად არ წარმოიშვა წინა პერიოდის კორექტირების საჭიროება.

ფასს 16 - იჯარები - სტანდარტის დანერგვის ზოგადი შედეგი

მიმდინარე წელს კომპანიამ პირველად დანერგა და გამოიყენა ფასს 16- იჯარები სტანდარტი, რომელიც მოქმედებს ყოველწლიური პერიოდულობით 2019 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული.

ფასს 16 მოიცავს იჯარის აღრიცხვის ახალ ან შეცვლილ მოთხოვნებს. ახალი სტანდარტით მნიშვნელოვნად იცვლება მოიჯარის მიერ ანგარიშების წარმოების წესი, უქმდება განსხვავება საოპერაციო და ფინანსურ იჯარას შორის და მოითხოვება საიჯარო უფლებების და ვალდებულებების აღიარება ყველა სახის იჯარის დაწყებისთანავე, გამონაკლისს წარმოადგენს მოკლევადიანი იჯარები და მცირე ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის შემთხვევები. მოიჯარისგან განსხვავებით მეიჯარის აღრიცხვის წესი ძირითადად უცვლელი დარჩა.

ფასს 16 -ის გამოყენება კომპანიამ დაიწყო 2019 წლის 1 იანვრიდან.

კომპანიამ დანერგა ფასს 16 სტანდარტი სრული რეტროსპექტული მიდგომის გარეშე, შესაბამისად არ მოხდა შედარებითი ინფორმაციის კორექტირება.

(ა) იჯარის ახალი განმარტების შედეგი

იჯარის ახალი განმარტება ძირითადად კონტროლის კონცეფციას ეფუძნება. ფასს 16 ახდენს იმის განსაზღვრას, თუ რამდენად აქვს მომხმარებელს გარკვეული დროის განმავლობაში კონტროლი იდენტიფიცირებადი აქტივით სარგებლობაზე შესაბამისი ანაზღაურების სანაცვლოდ. ეს მიდგომა განსხვავდება ბასს 17-სა და ფასს 4-ის „რისკი- სარგებელ“-ზე ფოკუსირების წესისგან.

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

კომპანია ფასს 16-ის მიერ დადგენილ განსაზღვრებასა და დაკავშირებულ მითითებებს ატარებს 2019 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დადებულ ან შეცვლილ ყველა ხელშეკრულებაზე.

(b) გავლენა მოიჯარის მიერ აღრიცხვის წარმოების წესზე

მანამდე არსებული საოპერაციო იჯარები.

ფასს 16 ადგენს აღრიცხვის განსხვავებულ წესს იმ იჯარებისათვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ით საოპერაციო იჯარად ითვლებოდა და ბალანსს მიღმა იყო.

ფასს 16-ის ყველა იჯარასთან მიმართებით გამოყენებით კომპანია:

- a) ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ითვალისწინებს საიჯარო აქტივებსა და საიჯარო ვალდებულებებს მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულებით;
- b) მოგება-ზარალის გაერთიანებულ ანგარიშგებაში ითვალისწინებს საიჯარო აქტივის ცვეთას და საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხულ პროცენტს; და
- c) ფულადი სახსრების მოძრაობის გაერთიანებულ ანგარიშგებაში გადახდილი ფულის მთლიან ოდენობას ყოფს ძირითად ნაწილად (აღინიშნება ფინანსური საქმიანობის ნაწილში) და პროცენტად (აღინიშნება საოპერაციო საქმიანობის ნაწილში).

საიჯარო შეღავათები (ე.ი. ქირისაგან თავისუფალი პერიოდი) გათვალისწინებულია საიჯარო აქტივისა და საიჯარო ვალდებულებების შეფასების მიზნით, მაშინ როცა ბასს 17-ის შესაბამისად წრფივი (პირდაპირი ხაზის) პრინციპით ხდებოდა საიჯარო შეღავათების ხარჯზე საიჯარო ქირის შემცირება.

ფასს 16-ის ფარგლებში საიჯარო აქტივების გაუფასურების დადგენა ხდება ბასს 36-ის შესაბამისად „აქტივების გაუფასურება“.

კომპანიის გადაწყვეტილებით მოკლევადიანი იჯარები (12 თვის ვადით ან ნაკლები) და მცირე ღირებულების აქტივების იჯარები აღიარდება საიჯარო ხარჯად წრფივი (პირდაპირი ხაზის) პრინციპით, როგორც ეს დაშვებული ფასს 16-ის შესაბამისად. ის მოგება-ზარალის უწყისში წარმოდგენილია გაყიდვებისა და მარკეტინგის ხარჯებში.

(c) გავლენა მეიჯარის მიერ აღრიცხვის წარმოების წესზე

ფასს 16 არსებითად არ ცვლის მეიჯარის მიერ საიჯარო საკითხების აღრიცხვის წარმოების წესს. ფასს 16-ის შესაბამისად მეიჯარე აგრძელებს დაყოფას ფინანსური ან საოპერაციო სახის იჯარებისა და შესაბამისად განსხვავებულად აღრიცხავს ამ ორს.

თუმცა, ფასს 16-მა შეცვალა და განმარტა მეიჯარის მხრიდან ინფორმაციის წარმოდგენის ვალდებულება, კერძოდ, თუ როგორ ახდენს მეიჯარე რისკების მართვას იჯარის საგნის მისთვის დარჩენილ ნაწილში.

ფასს 16-ის შესაბამისად ქვემეიჯარე ძირითად იჯარასა და ქვეიჯარას ორ განსხვავებულ ხელშეკრულებად აღრიცხავს. ის ვალდებულია მოახდინოს ქვეიჯარის ხელშეკრულების ტიპის განსაზღვრა ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად ძირითადი იჯარის საგანზე, როგორც სარგებლობის უფლების ობიექტზე მითითებით (და არა როგორც ძირითად საშუალებაზე, როგორც ეს ბასს 17 შემთხვევაში ხდებოდა).

ცვლილებები აღრიცხვის პოლიტიკაში

ეს შენიშვნა აღწერს ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად განხორციელებულ ცვლილებებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებში და აქვე წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის მიერ 2019 წლის 1 იანვრიდან დანერგილი იმ სააღრიცხვო მეთოდების შესახებ, რომელიც წინა პერიოდისაგან განსხვავებულია.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებებში

კომპანიამ დაწერა შეცვლილი რეტროსპექტული მიდგომა, რომლის შესაბამისად ვალდებულება ფასდება არსებული საიჯარო გადასახადის მიმდინარე ოდენობით, რაც შემცირდება (აღრიცხვის ახალ წესზე) გადასვლის დღისათვის არსებული მზარდი სასესო განაკვეთის შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში აღწერილია 2019 წლის 1 იანვრიდან ფასს 16 შემოღების შედეგად განხორციელებული კორექტირება ცალკეული ერთეულების მიხედვით. ცხრილში არაა მოყვანილი ისეთი ერთეულები, რომლებიც აღნიშნული ცვლილების შედეგად არ საჭიროებდა კორექტირებას. შესაბამისად, აქ მოყვანილი შედეგებით არაა შესაძლებელი ჯამური ოდენობების გადაანგარიშება.

ცვლილებები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში (ამონარიდი)

			2019
საიჯარო ობიექტის ცვეთის ზრდა			121
ფინანსური ხარჯების ზრდა			32
გაყიდვისა და მარკეტინგული ხარჯების შემცირება			137
	31 დეკემბერი 2018 (ბასს 17-ით საწყისი ოდენობა)	ცვლილება ფასს 16- ის შედეგად	1 იანვარი 2019 (ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 16 შედეგად)
ცვლილებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში (ამონარიდი)			
საიჯარო აქტივები (A)	-	716	716
საიჯარო ვალდებულებები (A)	-	716	716

კომპანია, როგორც მოიჯარე:

A - ფასს 16-ით აღრიცხვის შედეგად ის იჯარები, რომლებიც მანამდე ბასს 17-ის შესაბამისად საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირდებოდა, საიჯარო აქტივების სახით 716 ათასი ლარის ღირებულებით და ამავე ღირებულებითაა აღიარებული საიჯარო ვალდებულებები. ამას გარდა, სხვა ხარჯები შემცირდა 137 ათასით და ცვეთა გაიზარდა 121 ათასით, ხოლო საპროცენტო ხარჯი 32 ათასით.

ბასს 17-ის შესაბამისად, საოპერაციო იჯარების შემთხვევაში ყველა საიჯარო გადახდა აღირიცხებოდა როგორც საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადის ნაწილი. ახალი პოლიტიკის შედეგად საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ნაღდი ფული, წმინდა, გაიზარდა 137 ათასი ლარით, ამასთან, როგორც საიჯარო გადასახადი, ამავე ოდენობით გაიზარდა ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფულის ოდენობაც.

ფასს 9-ის ცვლილებები - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით

მიმდინარე წელს კომპანიამ დაწერა ბასს-ს (IASB) მიერ გამოცემული ფასს სტანდარტი და განმარტება, რომელიც ამოქმედდა 2019 წლის 1 იანვრიდან ერთ წლიანი პერიოდულობით. ამ სტანდარტების დაწერგვამ არ გამოიწვია რაიმე სახის არსებითი ცვლილება აღრიცხულ მონაცემებსა თუ წარმოგენილ ანგარიშგებებში.

მიმდინარე წელს კომპანიამ პირველად დაწერა ფასს 9 ცვლილებები. ამ ცვლილებების შესაბამისად, იმის მიხედვით, თუ რამდენად აკმაყოფილებს საავანსო გადახდა SPPI - „მხოლოდ ძირი თანხისა და შესაბამისი პროცენტის“ ტესტის მოთხოვნებს, ნებისმიერი სახის ავანსის შემთხვევაში მზარე ვალდებულება გადაიხადოს/მიიღოს შესაბამისი კომპენსაცია. სხვა სიტყვებით, ფინანსური აქტივები უარყოფითი ანაზღაურებით წინასწარი გადახდის მახასიათებლებით ავტომატურად არ ხვდება SPPI-ს ფარგლებში.

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ახალი და შესწორებული სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების გამოცემის თარიღისათვის კომპანიას არ აქვს დანერგილი ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და რედაქტირებული ფასს-ები, რომლებიც უკვე გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა:

- ფასს 17 - სადაზღვევო ხელშეკრულებები;
- ფასს 3 ცვლილებები - „სამეწარმეო საქმიანობის“ განსაზღვრება;
- ბასს 1-სა და ბასს 8-ს ცვლილებები - „არსებითის“ განსაზღვრება;
- ფასს-ის წლიური რედაქტირებები (2010—2012) რედაქტირებების ციკლი ბასს 1 - ვალდებულებების დაყოფა მიმდინარე და გრძელვადიან ვალდებულებებად.

ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები

ფასს 17 ადგენს სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღიერების, შეფასების, აღრიცხვისა და წარმოდგენის პრინციპებს და ცვლის მანამდე არსებულ ფასს 4 (სადაზღვევო ხელშეკრულებები).

ფასს 17 წარმოადგენს ზოგად მოდელს, რომელიც მორგებულია სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე პირდაპირი მონაწილეობის მახასიათებლებით, რაც აღწერილია როგორც ცვლადი ანაზღაურების მიდგომა. ზოგადი მოდელი მარტივდება გარკვეული კრიტერიუმების არსებობის შემთხვევაში, რაც დამოკიდებული პრემიის გადანაწილების მეთოდით გადასახდელად დარჩენილი დაფარვის განსაზღვრის შედეგად.

ზოგადი მოდელი ითვალისწინებს მიმდინარე დაშვებებით მოცულობის, ვადების, ფულადი სახსრების მოძრაობის არასტაბილურობის განსაზღვრას და პირდაპირ ზომავს ამ არასტაბილურობის ფასს. მხედველობაში მიიღება საპროცენტო განაკვეთის საბაზრო ოდენობა და დამზღვევთა შესაძლო ვარიანტები და გარანტიები.

ეს სტანდარტი ამოქმედდება 2021 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდისათვის, შესაძლებელია ადრე გამოყენებაც. ის ვრცელდება წინა პერიოდზეც, ხოლო თუ ეს ტექნიკურად ვერ განხორციელდება, გამოიყენება მოდიფიცირებული რეტროსპექციული მიდგომა ან საბაზრო ფასის მიდგომა. ფასს 17 -ს ცვლილების შემოთავაზებულ პროექტით დარეგულირებულია ყველა ის მოსაზრება და საიმპლემენტაციო გამოწვევა, რომელიც ფასს 17-ის გამოქვეყნების შემდეგ დაფიქსირდა. ერთ-ერთი ძირითადი ცვლილებაა ფასს 17 სტანდარტის ამოქმედება ერთი წლით უფრო გვიან, 2022 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდზე.

გარდამავალი დებულებების მიზნებისათვის, სტანდარტის გამოყენების დაწყების დღედ ითვლება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყების დღე, რომელშიც საწარმო პირველად იმოქმედებს სტანდარტის შესაბამისად, ხოლო გარდამავალ თარიღად ითვლება იმ პერიოდის დაწყების დღე, რომელიც უშუალოდ წინ უსწრებს სტანდარტის გამოყენების დაწყების დღეს.

ფასს 3-ის ცვლილებები - "სამეწარმეო საქმიანობის" განმარტება

ცვლილებებით განიმარტება, რომ მიუხედავად იმისა, რომ სამეწარმეო საქმიანობით ჩვეულებრივ მიიღება შემოსავალი, ეს უკანასკნელი არაა აუცილებელი მახასიათებელი იმისთვის, რომ მოქმედებისა და აქტივების ინტეგრირებულ ერთობას დაერქვას სამეწარმეო საქმიანობა. იმისათვის, რომ ბიზნესად განვიხილოთ, მოქმედებებისა და აქტივების ერთობლიობა უნდა მოიცავდეს, მინიმუმ, შენატანს და არსებით საქმიანობას, რომელიც ერთობლივად მიმართულია სარგებლის მიღებაზე.

მოცემულია დამატებითი მითითებები, რომლის დახმარებითაც შესაძლებელია დადგინდეს რამდენად გვაქვს კონკრეტულ შემთხვევაში არსებითი/ორგანიზებული საქმიანობა.

ცვლილებებით ასევე შემოთავაზებულია ნებაყოფლობითი კონცენტრაციის ტესტი, რომელიც გამარტივებული შეფასებით ადგენს როდის არ ჩაითვლება მოქმედებისა და აქტივების მიღებული ერთობლიობა ბიზნეს/სამეწარმეო საქმიანობად. ნებაყოფლობითი კონცენტრაციის ტესტით საქმიანობებისა და აქტივების მიღებული ერთობლიობა არ წარმოადგენს ბიზნესს/სამეწარმეო საქმიანობას, თუ რეალური

მთა / იმეტი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ღირებულება კომპანიის ყველა აქტივისა კონცენტრირებულია ერთ იდენტიფიცირებად აქტივში, ან ერთმანეთის მსგავსი აქტივების ერთ ჯგუფში.

ცვლილებები მიმართება ყველა სახის ბიზნეს გაერთიანებასა და აქტივის მიერთების შემთხვევებს, რომელიც 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელდება. ნებადართულია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ბასს 1-სა და ბასს 8-ს ცვლილებები - „არსებითის“ განმარტება;

ცვლილებების მიზანია ჩამოაყალიბოს ბასს 1-ში ტერმინ „არსებითი“-ს მარტივად გასაგები განმარტება, ამასთან, არ უნდა მოხდეს ფასის სტანდარტების საფუძველში არსებული არსებითობის კონცეფციის ცვლილება. ამ ახალი განმარტების ნაწილია „ბუნდოვანი“ არსებითი ინფორმაციისა და არაარსებითი ინფორმაციის ცნებები.

შეიცვალა მოხმარებელზე გავლენის მქონე არსებითობის ზღვარი, ნაცვლად „შესაძლო გავლენისა“ დადგინდა „გავლენის შესაძლო გონივრული მოლოდინი“.

ბასს 8-ში ტერმინი „არსებითის“ განმარტება შეცვალა მითითებამ ბასს 1-ში მოყვანილ განმარტებაზე. ამასთან ერთად, იმისათვის რომ განმარტებები ყოფილიყო თანამიმდევრული, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო ბიურომ მსგავსად შეცვალა განმარტება სხვა სტანდარტებსა და კონცეპტუალურ ჩარჩოში, სადაც ეს ტერმინი იყო მოცემული.

ცვლილებები მიმართება 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდებს, ნებადართულია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ფასის-ის წლიური რედაქტირებები (2010—2012) რედაქტირებების ციკლი ბასს 1 - ვალდებულებების დაყოფა მიმდინარე და გრძელვადიან ვალდებულებებად

ცვლილებებით ნათლად არის დადგენილი, რომ ვალდებულება გრძელვადიანია, თუ სუბიექტს აქვს მოლოდინი, და ამის დისკრეციული უფლება, ხელახლა დააფინანსოს ან გადაავადოს ვალდებულების შესრულება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებიდან სულ ცოტა თორმეტი თვის განმავლობაში, იგივე საკრედიტო ხაზის ფარგლებში, იგივე გამსესხებლისაგან და იმავე ან მსგავსი პირობებით.

ცვლილება მიმართება მხოლოდ ვალდებულებების აღწერას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და არ ცვლის თავად ამ ვალდებულების აღიარებულ ოდენობას ან მის ვადას, ან იმ ინფორმაციას, რომელიც სუბიექტმა ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებით უნდა წარმოადგინოს.

ცვლილებები ნათლად განმარტავს, რომ მსგავსი კლასიფიკაცია ეფუძნება ვალდებულების შესრულების დამატებით 12 თვით გადავადების უფლებებს, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების მომენტში უკვე არსებობს. მკაფიოდაა განსაზღვრული, რომ მხოლოდ „საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების მომენტში“ არსებული უფლება შეიძლება განაპირობებდეს ვალდებულების გრძელვადიანად კლასიფიკაციას. ვალდებულების კლასიფიცირებაზე გავლენას არ ახდენს ის ფაქტი, თუ რამდენად გამოიყენებს სუბიექტი ვალის გადავადების უფლებას; შესრულება გამოიხატება მეორე მხარისათვის ფულის გადახდაში, წილობრივი ინსტრუმენტების, სხვა სახის აქტივების გადაცემასა თუ მომსახურების გაწევაში.

ცვლილებები მიმართება 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდებს და გავცრცელდება რეტროსპექტულად. ნებადართულია უფრო ადრე გამოყენებაც.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი - ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვებით, რომ კომპანია არის ფუნქციონირებადი საწარმო და ოპერირებას გააგრძელებს განჭვრეტად მომავალში.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები აღემატებოდა მიმდინარე აქტივებს 79,219 ათასი ლარის ოდენობით და ამ დროისთვის კომპანიას ჰქონდა 28,543 ათასი ლარის ოდენობის აკუმულირებული ზარალი.

მიმდინარე ვალდებულებები მოიცავს მოკლევადიან სესხებს და აქციონერი კომპანიის „Efes Breweries International N.V.“ მიმართ გადასახდელ პროცენტებს 97,004 ათასი ლარის ოდენობით საკონტრაქტო დაფარვის თარიღისთვის - 2020 წლის 31 დეკემბერი.

დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებულ სესხს არ გააჩნია გადახდის გრაფიკი, ყოველწლიურად გადასახდელი თანხის შეთანხმება ხდება დამფუძნებელ კომპანიასთან. 2019 წელს კომპანიამ დაფარა 20,182 ათასი ლარის ოდენობის სესხები საოპერაციო მოგებიდან. 2020 წელს ხელმძღვანელობა გეგმავს დამფუძნებელ კომპანიასთან დაიწყოს მოლაპარაკება სესხის დაფარვის ვადის გახანგრძლივებასთან დაკავშირებით და სჯერათ, რომ სესხის დაფარვის არსებული პერიოდისთვის დამფუძნებელი კომპანია არ მოსთხოვს მთლიანი სესხის თანხის გადახდას. ასევე, წლის დასრულებამდე კომპანიამ Efes Breweries International N.V.-სგან მიიღო წერილი, რომელიც ადასტურებს, რომ დამფუძნებელი კომპანია არ მოითხოვს სესხის თანხის სრულ დაფარვას სესხის დაფარვის პერიოდისთვის და საჭიროების შემთხვევაში დაეხმარება კომპანიას.

აკუმულირებული ზარალი მნიშვნელოვნად არ შემცირებულა წლიდან წლამდე, მაღალი საპროცენტო ხარჯებისა და უცხოური გაცვლითი კურსის ზარალის გამო, რომელიც დამფუძნებელი კომპანიისგან სესხების დაფარვისას წარმოიქმნა. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებული სესხის საბოლოო დაფარვა საშუალებას მისცემს კომპანიას აანაზღაუროს წინა წლებში დაგროვებული ზარალი.

2020 წლის დასაწყისიდან გავრცელდა ახალი დაავადება, კორონავირუსის (COVID-19), რომელიც სწრაფად მოედო მთელს მსოფლიოს და შედეგად, 2020 წლის მარტში, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მიერ გამოცხადდა ეპიდემიური მდგომარეობა. კომპანიის საქმიანობაზე COVID-19-ს შედეგების მნიშვნელოვნება დამოკიდებულია ეპიდემიის ხანგრძლივობაზე, მსოფლიოს და საქართველოს ეკონომიკაზე მისი ზემოქმედების სიმძიმეზე.

COVID-19-ის გავრცელებამ უარყოფითი გავლენა მოახდინა კომპანიის გეგმებზე - შემცირდა მომდევნო თვეების საპროგნოზო გაყიდვების რაოდენობა. ხელმძღვანელობამ სხვადასხვა გარემოებებისთვის შეადგინა ბიუჯეტი, რათა შეაფასოს ვირუსის გავლენა მომგებიანობასა და გაყიდვებზე. ჩატარებულმა ანალიზმა ცხადყო, რომ შემცირებული საპროგნოზო გაყიდვების შემთხვევაშიც კი კომპანია შეძლებს გამოიმუშავოს სოლიდური საოპერაციო ფულადი ნაკადები, გამოუმუშავებელი მოგება პროცენტამდე და გადასახადებამდე შეძლებს ყოველდღიური ოპერაციების დაფინანსებას და კომპანია შეძლებს განაგრძოს დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებული სესხის გადახდა.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, კომპანიას სჯერა რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებას აკმაყოფილებს და სჯერა, რომ შეძლებს გაყიდოს აქტივები და დაფაროს ვალდებულებები ბიზნესის ნორმალური პირობების არსებობისას.

აღრიცხვის საფუძველები. -წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად პირვანდელი ღირებულებების საფუძველზე. პირვანდელი (ისტორიული) ღირებულება ეფუძნება საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ გაცემული ფასეული აქტივების რეალურ ღირებულებას.

ქვემოთ აღწერილია ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები. ეს პოლიტიკები გავრცელდა ყველა წარმოდგენილ საანგარიშგებო პერიოდზე, თუ სხვაგვარად არაა მითითებული.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან სხვა შეფასების მეთოდით შეფასებადი. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გამჟღავნების მიზნებისთვის ჩვეულებრივი (სამართლიანი) ღირებულება განისაზღვრება სწორედ ამ საფუძველზე. აღნიშნული არ ეხება ტრანზაქციებს აქციებზე დაფუძნებულ გადახდით, რომლებიც რეგულირდება ფასს 2-ით, საიჯარო ტრანზაქციებს, რომლებიც რეგულირდება ბასს 17-ით და ისეთ ღირებულებებს, რომლებიც ჩვეულებრივი ღირებულების მსგავსია, მაგრამ არ არის, მაგალითად, ბასს 2-ით გათვალისწინებული წმინდა რეალიზებადი ღირებულება ან ბასს 36-ით გათვალისწინებული გამოყენების ღირებულება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, ჩვეულებრივი (სამართლიანი) ღირებულების გაზომვა კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად თვალსაჩინო და მნიშვნელოვანია ის მონაცემები, რომლის მეშვეობითაც დგინდება სამართლიანი ღირებულება. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ლი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონისაა კომპონენტები, გარდა 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისა, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ფუნქციონალური ვალუტა. კომპანიის თითოეული ერთეულის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ელემენტები აღრიცხულია კომპანიის საოპერაციო ეკონომიკური გარემოს ძირითად ვალუტაში („ფუნქციონალური ვალუტა“). კომპანიის დამფუძნებლის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“). კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტაა ლარი. ყველა თანხა უახლოეს ათასობით ლარამდეა დამრგვალებული, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთჩათვლება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ხარჯები და შემოსავლები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში არ იქვითება, თუ ამის ვალდებულებას ან უფლებას რომელიმე სტანდარტი ან ინტერპრეტაცია არ იძლევა, რაც შესაბამისად უნდა იყოს განმარტებული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

შემოსავალი. კომპანია აწარმოებს და საბითუმო ბაზარზე ყიდის ლუდისა და გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების რამდენიმე დასახელებას. გაყიდვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ხდება პროდუქტზე კონტროლის გადაცემა, კერძოდ, როდესაც პროდუქტი მიეწოდება საბითუმო გამყიდველს, ამ უკანასკნელს ენიჭება უფლებამოსილება პროდუქტების გასაღების არხისა და ფასის დადგენაზე და კომპანიას აღარ აქვს შესრულებელი ვალდებულება, რაც იმოქმედებდა საბითუმო გამყიდველის მიერ პროდუქტების მიღებაზე. მიწოდება ხორციელდება მაშინ, როდესაც პროდუქტი იტვირთება კომპანიის საწყობში, დაძველების და დანაკარგის რისკები გადადის საბითუმო გამყიდველზე და ეს უკანასკნელი პროდუქტებს იღებს გაყიდვის ხელშეკრულების შესაბამისი დებულებების მიხედვით.

კომპანია შესრულების ვალდებულებას ყველა შემდეგ შეთავაზებაზე აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაზე არის შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება.

შემოსავალი აღიარდება დამატებული ღირებულების გადასახადის გარეშე, მისაღები ან მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულებით. გაყიდვის პირობების მიხედვით, შემოსავლის ოდენობას აკლდება ფასდათმობები მოცულობის ან ღირებულების მიხედვით, რომლებიც დილერებზე ან გაყიდვის წერტილებზეა გათვალისწინებული.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური აქტივიდან აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ სავარაუდოა, რომ ეკონომიკურ სარგებელს მიიღებს კომპანია და შემოსავლის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია. საპროცენტო შემოსავალი ირიცხება დროით საფუძველზე, დარჩენილი ძირითადი თანხისა და გამოყენებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც არის ის განაკვეთი, რომლითაც ზუსტად ხდება საპროგნოზო მომავალი ფულადი გადახდების დისკონტირება ფინანსური აქტივის სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში ამ აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას დაფიქსირებულ წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

იჯარა. იჯარა ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება, თუ იჯარის პირობებით მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. ყველა სხვა იჯარა კლასიფიცირდება, როგორც საოპერაციო იჯარა.

კომპანია როგორც მოიჯარე

კომპანია ხელშეკრულების დადებისას აფასებს რამდენად წარმოადგენს ან შეიცავს ხელშეკრულება საიჯარო პირობებს. კომპანია აღიარებს საიჯარო აქტივებსა და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებებს ყველა საიჯარო ურთიერთობების შემთხვევაში, სადაც ის წარმოადგენს მოიჯარე მხარეს. გამოწვევას მოკლევადიანი იჯარები (იჯარის ვადა 12 თვე ან უფრო ნაკლები) და იჯარის ხელშეკრულებები მცირე ღირებულების აქტივების შესახებ (როგორცაა პლანშეტები, პერსონალური კომპიუტერები, მცირე ზომის საოფისე ავეჯი და ტელეფონები). ასეთი იჯარების შემთხვევაში კომპანია საოპერაციო ხარჯებად აღიარებს საიჯარო გადახდებს იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში პირდაპირი დარიცხვის გზით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა საიჯარო აქტივებით სარგებლობის პერიოდში სისტემური აღრიცხვის სხვა უფრო წარმომადგენლობით მეთოდი არ დადგინდა.

საიჯარო ვალდებულებები ფასდება იჯარის დაწყების დღეს არსებული გადაუხდელი საიჯარო ქირის მიმდინარე ღირებულებით, საიდანაც გამოიქვითება იჯარის ხელშეკრულებაში გარკვევით მითითებული განაკვეთი. ხოლო თუ ხელშეკრულებაში არაა განაკვეთი ცალსახად აღნიშნული, კომპანია იყენებს მის მზარდ სასესხო განაკვეთს.

საიჯარო ვალდებულებებში შემავალი საიჯარო გადახდები მოიცავს:

- ფიქსირებულ საიჯარო ქირას (მათ შორის ძირითადი ფიქსირებული გადასახადი), საიდანაც გამოიქვითება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათი;
- ცვლადი საიჯარო ქირა, რომელიც დამოკიდებულია ინდექსსა თუ განაკვეთზე, იზომება იჯარის დაწყების დღიდან დადგენილი ინდექსითა თუ განაკვეთით.
- ნარჩენი ღირებულების გარანტიის სახით მოიჯარის მიერ გადასახდელი თანხა;
- უპირატესი შესყიდვის ოფციის გამოყენების ღირებულება, თუ მოიჯარე გადაწყვეტს ამ ოფციის გამოყენებას; და
- იჯარის ხელშეკრულების შეწყვეტისათვის დაკისრებული პირგასამტეხლო, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია მისი ვადამდე შეწყვეტის შესაძლებლობა.

საიჯარო ვალდებულებები ცალკე პუნქტად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

შემდგომ, საიჯარო ვალდებულებები ფასდება ქირაზე დარიცხული საპროცენტო განაკვეთის ოდენობით საბალანსო ღირებულების გაზრდით (გამოიყენება ეფექტური პროცენტის მეთოდი) და საბალანსო ღირებულების შემცირებით უკვე გადახდილი ქირის ოდენობით.

კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აფასებს (და შეიტანს შესაბამის ცვლილებებს საიჯარო აქტივთან დაკავშირებით) მაშინ, როცა:

- თუ შეიცვლება იჯარის ვადა ან მნიშვნელოვანი გარემოებისა თუ ცვლილების გამო მოხდება უპირატესი შესყიდვის ოფციის გამოყენებისათვის დადგენილი ფასის ცვლილება. ამ შემთხვევაში გადაფასდება საიჯარო ვალდებულებები საიჯარო ქირის შემცირებული ოდენობით, ახალი ფასდაკლების განაკვეთის შესაბამისად.
- თუ შეიცვლება საიჯარო ქირის ოდენობა ინდექსისა თუ განაკვეთის ცვლილების, ან გარანტირებული ნარჩენი ღირებულების შესაბამისად მოსალოდნელი გადასახადის ცვლილების შედეგად. ამ შემთხვევაში ხდება საიჯარო ვალდებულების გადაფასება საიჯარო ქირის შემცირებული

ოდენობებით, ფასდაკლების უცვლელი განაკვეთის შესაბამისად (გარდა იმ შემთხვევისა, როცა საიჯარო ქირის ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის გამო, ამ შემთხვევაში გამოიყენება განახლებული ფასდაკლების განაკვეთი).

- თუ განხორციელდება ცვლილება ხელშეკრულებაში და იჯარის ცვლილება არ გატარდა ცალკე ხელშეკრულების სახით. ამ შემთხვევაში შეცვლილი ხელშეკრულებების პირობების მიხედვით გადაფასდება საიჯარო ვალდებულებები საიჯარო ქირის შემცირებული ოდენობით, განახლებული ფასდაკლების განაკვეთის შესაბამისად, ცვლილების ძალაში შესვლის თარიღით.

კომპანიას წარმოდგენილ საანგარიშგებო პერიოდში არ განუხორციელებია რაიმე მსგავსი ცვლილება.

საიჯარო აქტივი შედგება შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებებისგან, თავდაპირველი შეფასებით, იჯარის დაწყების თარიღამდე ან შემდგომ გადახდილი საიჯარო ქირისგან, რასაც გამოაკლდება ნებისმიერი სახის მიღებული საიჯარო შეღავათი და ნებისმიერი საწყისი პირდაპირი ხარჯი. შემდგომ ჭეშმარიტ აქტივზე ფასდება დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობის გამოკლებით.

როდესაც კომპანიას წარმოეშობა ვალდებულება ანაზღაუროს საიჯარო აქტივის გამოთავისუფლებისა და დემონტაჟის ხარჯები, აღადგინოს აქტივის განთავსების ადგილი ან ობიექტი მოიყვანოს საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით გათვალისწინებულ მდგომარეობაში, ასეთი ხარჯი შეფასდება ბასს 37-ის შესაბამისად. რადგან ხარჯი უკავშირდება საიჯარო აქტივს, ხარჯები გატარდება ამ აქტივზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, თუ ეს ხარჯები მარაგების შექმნას არ ისახავს მიზნად.

საიჯარო აქტივის გაუფასურება/ცვეთა გადანაწილდება იჯარის ვადასა და აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმოკლეს პერიოდზე. თუ იჯარა ითვალისწინებს აქტივის საკუთრებაში გადაცემას, ან საიჯარო აქტივზე გაწეული ხარჯის საფუძველზე ივარაუდება, რომ კომპანია გეგმავს უპირატესი შესყიდვის უფლების გამოყენებას, ამგვარი აქტივის ცვეთა დაირიცხება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება იჯარის დაწყების დღიდან.

საიჯარო აქტივები ცალკე პუნქტად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

კომპანია საიჯარო აქტივების გაუფასურების განსაზღვრისას იყენებს ბასს 36 სტანდარტს და აღრიცხავს საიჯარო აქტივების იდენტიფიცირებული ცვეთის ხარჯს „ძირითადი საშუალებები“ პოლიტიკის შესაბამისად.

საიჯარო ვალდებულებებსა და საიჯარო აქტივებში არ ხდება ცვლადი იჯარების გათვალისწინება, რომლებიც არაა დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე. დაკავშირებული გადახდები გატარდება იმ პერიოდის ხარჯების სახით, რომელშიც დადება ამ გადახდების გამომწვევი მოვლენა ან გარემოება.

ფასს 16, როგორც გამოსაყენებელი მეთოდი, არ ითხოვს მოიჯარისაგან არასაიჯარო კომპონენტების გამოცალკევებას, და უშვებს ნებისმიერი სახის იჯარისა და არასაიჯარო კომპონენტების ერთად გატარებას. კომპანია არ იყენებს ამ მეთოდს. ისეთი ხელშეკრულების შემთხვევაში, რომელიც შეიცავს ერთ საიჯარო კომპონენტს და ერთ ან რამოდენიმე დამატებით საიჯარო ან არასაიჯარო კომპონენტს, კომპანია სახელშეკრულებო ანაზღაურების შესაბამის ნაწილს აკავშირებს თითოეულ საიჯარო კომპონენტთან განცალკევებული შეფარდებითი ფასით, ხოლო არასაიჯარო კომპონენტთან - საერთო ფასიდან გამოანგარიშებული გამოცალკევებული ფასით.

უცხოური ვალუტა. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი სახსრები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. რეალური (სამართლიანი) ღირებულებით აღიარებული არაფულადი სახსრები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი რეალური ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად სახსრებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

მთაბერაძე

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფულადი სახსრების საკუროს სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი წარმოიშვა.

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც კომპანიამ გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას:

	31/12/2019	31/12/2018
GEL/USD	2.8677	2.6766
GEL/EUR	3.2095	3.0701

თანამშრომელთა მოკლევადიანი ბენეფიტები. თანამშრომელთა მიმართ ხელფასების, წლიური შვებულების ხელფასისა და ავადმყოფობის გამო შვებულების ანაზღაურების ხარჯები ვალდებულებად აღიარდება შესაბამისი მომსახურების გაწევის პერიოდში ამ მომსახურებაში გადასახდელი ბენეფიტების არადისკონტირებული ღირებულებით.

თანამშრომელთა მოკლევადიანი ბენეფიტებზე აღიარებული ვალდებულებები აისახება თანამშრომლის მიერ გასაწევი მომსახურებისათვის გასაცემი ბენეფიტის არადისკონტირებული ოდენობით.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი აღირიცხება საანგარიშგებო დღისათვის საქართველოს კანონმდებლობით მოქმედი ან არსებითად მოქმედი რეგულაციების შესაბამისად. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით. ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიცემოდა.

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წესი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

გარდა განაწილებული მოგების გადასახადისა, სხვა ზემოთ ჩამოთვლილ კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „საგადასახადო ხარჯები“.

დაბეგვრის ახალი მოდელის ამოქმედების შედეგად, ტერმინი „აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზისი“ კარგავს ეკონომიკურ მნიშვნელობას და ბასს 12-ის „მოგების გადასახადები“ შესაბამისად განსაზღვრული საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები კომპანიების დაბეგვრის ახალ მოდელში აღარ მოქმედებს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდულ პროდუქციაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციის კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შემწილ პროდუქციაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია დღგ-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები

მთა იოანე

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
 (ათასობით ქართულ ლარში)

უშვებენ დღგ-ის ურთიერთცათვლას წმინდა ოდენობით. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარდება წმინდა ოდენობებით. თუ მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება დებიტორის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

2015 წლის 31 დეკემბრიდან მოყოლებული, ხელმძღვანელობა კომპანიის საგადასახადო ნაშთებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 7 დეკემბრის ბრძანება #407-ის შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალის რეზერვი (საჭიროების შემთხვევაში).

მცირე მასშტაბის შეკეთების ხარჯები აღიარდება მათი განხორციელების დროს. ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების ჩამოწრა.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული ხარჯებსა და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი ოდენობა. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავალსა და ხარჯებში.

ცვეთა. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენი ღირებულებამდე. გაანგარიშებული სასარგებლო მოხმარების ვადები, ნარჩენი ღირებულებები და ცვეთის მეთოდი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება და პროგნოზის ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. ცვეთის დარიცხვა ხდება შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

	სასარგებლო მოხმარების ვადა, წელი
შენობა-ნაგებობები	30
მანქანა-დანადგარები	6-11
სატრანსპორტო საშუალებები	7
ავეჯი	7
სხვა ძირითადი საშუალებები	2-7

ნარჩენი ღირებულება არის ის შეფასებული ღირებულება, რასაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა ძირითადი საშუალებების ამ ერთეულის რეალიზაციით, რეალიზაციის შეფასებული ხარჯების გამოკლებით, ეს აქტივი რომ იყოს იმ ასაკისა და მდგომარეობის, რაც მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მოხმარების ვადის ბოლოს. ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მოხმარების ვადები გადაიხედება თითოეული ფინანსური წლის ბოლოს და კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ძირითადი საშუალებების აღიარება უქმდება რეალიზაციისას ან მაშინ, როდესაც ამ აქტივის მოხმარებით ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ ივარაუდება. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციის ან ჩამოწრის შედეგად განისაზღვრება როგორც სხვაობა

შოთა ლომისი

რეალიზაციით მიღებულ შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალებების გაუფასურება. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია ამოწმებს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაუფასურების ნიშნების არსებობაზე. თუ ასეთი ნიშანი არსებობს, დგინდება აქტივის აღდგენითი ღირებულება, რომლის საშუალებითაც განისაზღვრება გაუფასურების ზარალის მასშტაბები (თუ ასეთი არსებობს). თუ ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების შეფასება შეუძლებელია, კომპანია აფასებს იმ შემოსავლის მომტანი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი განეკუთვნება. თუ ღირებულების განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის დადგენა შესაძლებელია, კომპანიის აქტივები აგრეთვე ნაწილდება შემოსავლის მომტან ინდივიდუალურ ერთეულებზე. სხვა შემთხვევაში ხდება მათი მიკუთვნება შემოსავლის მომტან უმცირეს ჯგუფებზე, რომელთათვისაც განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის იდენტიფიცირება შესაძლებელია.

აღდგენითი ღირებულება არის რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება გადასახადამდე დისკონტირების განაკვეთით, რომელშიც ასახულია ფულის დროში ღირებულების ბაზრისეული შეფასება და აქტივისთვის დამახასიათებელი ის რისკები, რომელთა მიხედვით მომავალი ფულადი ნაკადების პროგნოზი არ კორექტირებულა.

თუ შეფასებით დადგინდა, რომ აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება, მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მის აღდგენით ღირებულებამდე მცირდება. გაუფასურების დანაკარგი დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა შესაბამისი აქტივი გადაფასებული ღირებულებით არ არის შეფასებული, რა დროსაც გაუფასურების დანაკარგი განიხილება როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

შემდგომში გაუფასურების დანაკარგის გაუქმების შემთხვევაში, აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მის კორექტირებულ საპროგნოზო აღდგენით ღირებულებამდე იზრდება, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს ისეთ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა დადგენილი ამ აქტივისთვის წინა წლებში მასზე (ან შემოსავლის მომტან ერთეულზე) გაუფასურების დანაკარგის აღიარება რომ არ მომხდარიყო. გაუფასურების დანაკარგის გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი გადაფასებული ღირებულებით არაა შეფასებული, რა დროსაც გაუფასურების დანაკარგი განიხილება როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებები ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება გაუფასურების ნიშნების აღმოჩენის მიზნით. თუ ასეთი ნიშნები არსებობს, ფასდება აქტივების აღდგენითი ღირებულებები.

გაუფასურების ხარჯი ზარალი აღიარდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი შემოსავლის მომტანი ერთეულის საბალანსო ღირებულება მის აღდგენით ღირებულებას აღემატება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალების აღდგენითი ღირებულება არის რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობასა და გამოყენებულ ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენებული ღირებულების შეფასებისას საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება გადასახადამდე დისკონტირების განაკვეთით, რომელშიც ასახულია ფულის დროში ღირებულების ბაზრისეული შეფასება და აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკები. ისეთი აქტივის შემთხვევაში, რომელიც ფულად შემოდიანებს არ გამოიმუშავებს სხვა აქტივების ფულადი ნაკადებისგან დამოუკიდებლად, აღდგენითი ღირებულება დგინდება შემოსავლის მომტანი იმ ერთეულის მიხედვით, რომელსაც ეს აქტივი ეკუთვნის.

თუ შეფასების სისტემის ცვლილება გამოიწვევს აღდგენითი ღირებულების გაზრდას, გაუფასურების დანაკარგები უქმდება, თუმცა შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულება არ უნდა იყოს იმ

ღირებულებაზე მეტი, ვიდრე ამ აქტის იქნებოდა გაუფასურების ზარალი რომ არ აღიარებულიყო, ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით.

ცალკეული არამატერიალური აქტივების შეძენა. განსაზღვრული მოხმარების ვადის იმ არამატერიალური აქტივების ღირებულებას, რომლებიც ცალ-ცალკე იყო შეძენილი, აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. ცვეთა დარიცხულია წრფივი მეთოდის მიხედვით. დარჩენილი სასარგებლო მოხმარების ვადა და ცვეთის მეთოდი არის მიმოხილული თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ხოლო შეფასებული ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. ცალკედგომად შეძენილი განუსაზღვრელი მოხმარების ვადის არამატერიალური აქტივები აისახება როგორც ღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

მარაგები. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება ან თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების ღირებულება დგინდება საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები.

ყოველ წელიწადში ერთხელ კომპანია ახორციელებს მარაგების 100%-ით შემოწმებას. ხდება განცალკავება წლის განმავლობაში გამოვლენილი გამოუსადეგარი, ტექნიკურ მოთხოვნებთან შეუსაბამო და დაზიანებული პროდუქტებისა.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თვითღირებულებით, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, თუ მასთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება შესაძლებელი იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან თუ ის დაკავშირებულია ისეთ აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას თავად ჩაითვლება გრძელვადიანად. აქტივების შეძენაზე გადახდილი ავანსები აქტივის საბალანსო ღირებულებაში გადადის მას შემდეგ, რაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს ამ აქტივზე და სავარაუდო გახდება მის მიერ აქტივთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის მიღება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება მათთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. თუ არსებობს იმის ნიშანი, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებულ აქტივებს, საქონელს ან მომსახურებას კომპანია ვერ მიიღებს, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და გაუფასურების შესაბამისი ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

რეზერვები. რეზერვები აღიარდება, როდესაც კომპანიას უზრუნველყოფა მიმდინარე ვალდებულება (სამართლებრივი ან კონსტრუქციული) წარსული მოვლენის გამო, სავარაუდოა, რომ კომპანიას მოეთხოვება ამ ვალდებულების დაფარვა და ვალდებულების ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია.

რეზერვად აღიარებული თანხა არის საანგარიშგებო დღეს მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო კომპენსაციის შეფასებული ოდენობა, ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით. როდესაც რეზერვი ფასდება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად სავარაუდოდ საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების მიმდინარე ვალდებულება (თუ ფულის დროში ღირებულების ეფექტი საკმარისად დიდია).

თუ რეზერვის დასაფარად საჭირო ყველა ან ზოგიერთი ეკონომიკური სარგებელი მესამე მხარისგან უნდა იქნას მიღებული, მოთხოვნა აქტივად აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის მიღება თითქმის გარანტირებულია და მოთხოვნის ოდენობა სარწმუნოდ იზომება.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აისახება. ისინი ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განიმარტება, თუ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინების პერსპექტივა არც ისე შორეულია. პირობითი აქტივების აღიარება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ ხდება, მაგრამ ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში განიმარტება, თუ სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

ფინანსური ინსტრუმენტები. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარდება მაშინ, როდესაც პირი ხდება ინსტრუმენტების საკონტრაქტო პირობების მხარე.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით. ამ დროს მათ ჩვეულებრივ ღირებულებას ემატება ან აკლდება ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას ან გამოშვებას (გარდა მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა). მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვასთან პირდაპირ დაკავშირებული ტრანზაქციის ხარჯები დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები

ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით, მისი კლასიფიკაციის გათვალისწინებით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით აღსარიცხი. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია მისი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ბუნებაზე და მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით ასახავს, თუ სრულდება ორივე შემდეგი პირობა:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI ტესტი)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

სასესხო ინსტრუმენტები, რომლებიც შემდეგ პირობებს აკმაყოფილებს, შემდგომში აღირიცხება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებითა და ფინანსური აქტივის გაყიდვით; და
- ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდებს.

სტანდარტულად, ყველა სხვა ფინანსური აქტივი შემდგომში აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს, რომ ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარებისას გამოიყენოს შემდეგი შეუქცევადი გადაწყვეტა/დადგენა:

- კომპანიამ შეიძლება შეუქცევადად გადაწყვიტოს, წილობრივი ინვესტიციის რეალური ღირებულების შემდგომი ცვლილებები ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში გარკვეული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში; და
- კომპანიამ შეიძლება შეუქცევადად დაადგინოს ისეთი სავალო ინვესტიცია, რომელიც აკმაყოფილებს სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახულის ან ამორტიზებული ღირებულებით ასახულის კრიტერიუმს, თუ ამით მოხდება ბუღალტრული შეუსაბამობის სრული აღმოფხვრა ან მნიშვნელოვნად შემცირება.

არსებული გამოცდილების საფუძველზე, კომპანია ყველა აქტივს ფლობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად. აქტივები პირველ ბიზნეს-მოდელში კლასიფიცირდება - „ფლობა ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდი.

ფინანსური აქტივებისათვის, გარდა შესყიდული ან წარმოშობილი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსური აქტივებისა (ე.ი. ის აქტივები, რომელთა საკრედიტო რეიტინგი ხარვეზიანია საწყისი აღიარებისას), ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (მათ შორის ტრანზაქციის ხარჯების, სხვა პრემიუმებისა და ფასდათმობების და იმ გადახდილი ან მისაღები საკომისიოებისა და ქულების დისკონტირებას, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს), მაგრამ არ ახდენს დისკონტირებას მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში. შესყიდული ან წარმოშობილი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კრედიტზე კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი იანგარიშება საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებითა და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოკლებით, საწყისი აღიარებისას სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება არის ის ღირებულება, რომლითაც ფინანსური აქტივი აისახება საწყისი აღიარებისას, ძირითადად გადამხდების გამოკლებითა და ჯამური ამორტიზაციის დამატებით, საწყისი ოდენობასა და ვადის გასვლისას ოდენობას შორის სხვაობაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, რომელიც კორექტირებულია დანაკარგების რეზერვზე. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება არის ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება დანაკარგების რეზერვის შექმნამდე.

შემდგომში სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით აღიარებული სავალო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება იმ ფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც საკრედიტო ხარისხი შემდგომში გაუარესდება (იხილეთ ქვემოთ). ამ უკანასკნელი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი გაუმჯობესდება და ეს ფინანსური აქტივი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის აღარ არის, საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება მის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს აღიარებს თავდაპირველად აღიარებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე კრედიტზე კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. გამოთვლა მთლიან ღირებულებაზე არ გადადის მაშინაც კი, როდესაც ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი უმჯობესდება და ეს აქტივი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსურ აქტივად აღარ ითვლება.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ კვოტირდება აქტიურ ბაზარზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, გაუფასურების გამოკლებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან მოთხოვნებს, სადაც დისკონტირების ეფექტი უმნიშვნელოა.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს და ფულს ბანკებში მოთხოვნამდე ან სამ თვეზე ნაკლები ვადის დეპოზიტებზე. ფული და ფულის ექვივალენტები აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზებული ღირებულებით. შეზღუდული ნაშთები ფულსა და ფულის ექვივალენტებში ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის არ შედის. შეზღუდულ ნაშთებში შედის ის ნაშთები, რომელთა კონვერტირება ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში შეზღუდულია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად კომპანია იყენებს ფასს 9-ით გათვალისწინებულ გამარტივებულ მიდგომას, რომელშიც ყველა სავაჭრო მოთხოვნისა და სახელშეკრულებო აქტივისათვის გამოყენებულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები (მსდ) მათი არსებობის მანძილზე. ამდენად, ფულისა და ფულის ექვივალენტების და სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში კომპანია საკრედიტო რისკის ცვლილებას არ ამოწმებს. ამის ნაცვლად ის თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში დანაკარგების რეზერვს აღიარებს არსებობის მანძილზე მსდ-ის საფუძველზე. კომპანია მიმართავს რეზერვების მიდგომას, რომელიც მის ისტორიულ საკრედიტო დანაკარგების გამოცდილებას ეფუძნება, რომელიც კორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსათვის დამახასიათებელი ფორვარდული ფაქტორებით. გაუფასურების მოდელთან ერთად კომპანია აგრეთვე იყენებს დებიტორების საკრედიტო რეიტინგებს, რომლებსაც გარე წყაროებიდან მოიპოვებს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს დეფოლტირებულად მიიჩნევს, თუ სახელშეკრულებო გადახდები 90 დღით არის გადაგადაცილებული. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, ფინანსური აქტივი დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფად შეიძლება ჩათვალოს, თუ შიდა ან გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ სავარაუდოა, კომპანიამ დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხა სრულად მიიღოს მის ხელთ არსებული საკრედიტო რისკების შემამცირებელი საშუალებების გაუთვალისწინებლად.

ამოუღებელი აქტივები გაუფასურების დანაკარგების რეზერვიდან ჩამოიწერება აქტივის აღდგენის ყველა პროცედურის დასრულებისა და დანაკარგის ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი აღდგენის შემთხვევაში, ის აღირიცხება გაუფასურების ზარალის ანგარიშში წლის მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების საკონტრაქტო პირობების ვადის გასვლისას ან ამ ფინანსური აქტივისა და მის მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის სხვა მხარეზე გადაცემისას. თუ კომპანიამ მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც სხვა პირს გადასცა და არც შეინარჩუნა და კვლავაც აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, კომპანია აღიარებს მასში შენარჩუნებულ წილს და მასთან დაკავშირებულ, თანხების გადახდის პოტენციურ ვალდებულებას. თუ კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ის განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და აგრეთვე აღიარებს აღებული უზრუნველყოფილი სესხებიდან მიღებულ შემოსავალს.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული და მიღებული და მისაღები ანაზღაურების ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გარდა ამისა, სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული სავალ ინსტრუმენტში განხორციელებული ინვესტიციის აღიარების გაუქმებისას, ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში მანამდე დაგროვილი ჯამური მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

ფინანსური ვალდებულებები. კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები შემდგომში აისახება მოგება - ზარალში რეალური ღირებულებით ან ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზებული ღირებულებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, აღებული სესხებისა და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ჩათვლით, თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ისინი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

აღებული სესხები

აღებული სესხები თავდაპირველად აისახება ნამდვილი (სამართლიანი) ღირებულებით, გაწეული ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. სამართლიანი ღირებულება დგინდება მსგავს ინსტრუმენტზე მოქმედი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. საწყისი აღიარების შემდეგ სესხები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური უკუგების მეთოდის გამოყენებით, ხოლო სხვაობა თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და მოგებაში ან ზარალში აღიარებულ თანხას შორის აღირიცხება როგორც საპროცენტო ხარჯი სესხის მოქმედების ვადის განმავლობაში.

აღებული სესხები მიმდინარე ვალდებულებებად აღირიცხება, თუ კომპანიას არ აქვს უპირობო უფლება, ვალდებულების დაფარვა გადადოს საანგარიშგებო დღიდან სულ მცირე 12 თვით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები აისახება კონტრაგენტის მიერ კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისას. სავაჭრო ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, შემდგომში კი ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. სხვაობა აღიარება-შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში..

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი. ნაშატი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ახალი აქციების გამოშვებას, კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც შემოსავლიდან გამოქვითვა გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურებისა და გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების სხვაობა კაპიტალში აღირიცხება როგორც საემისიო კაპიტალი.

4. კრიტიკული სააღრიცხვო დაშვებები და შეფასებები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში

შენიშვნაში #3 ჩამოთვლილი სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას, მენეჯმენტს ევალება შეფასებების, ვარაუდებისა და დაშვებების გაკეთება აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების თაობაზე, რომლებიც სხვა წყაროებში მკაფიოდ არ ჩანს. შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ფაქტორებს. რეალური შედეგები შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების კორექტირება აღიარდება ამ კორექტირების გაკეთების პერიოდში, თუ კორექტირება მხოლოდ იმ პერიოდზე მოქმედებს, და აღიარდება კორექტირების და შემდგომ პერიოდებში, თუ კორექტირება მოქმედებს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებზე.

ქვემოთ ჩამოთვლილია ის კრიტიკული შეფასებები, პროგნოზების მომცველი შეფასებების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც კომპანიის მენეჯმენტმა გააკეთა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც ყველაზე დიდი ეფექტი ჰქონდა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

შოთა ივთიშვილი

დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. ბიზნესის მიმდინარეობისას ჯგუფი ტრანზაქციებს ახორციელებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება უნდა მოხდეს რეალური (სამართლიანი) ღირებულებით. იმის დასადაგენად, სრულდება თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო თუ არასაბაზრო განაკვეთით, თუ აქტიური ბაზარი არ არსებობს, გამოიყენება მენეჯმენტის შეფასება. შეფასება ხდება არა-დაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტრანზაქციის ფასებისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზით.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების ვადა. ძირითადი საშუალების ერთეულის სასარგებლო მოხმარების ვადა დგინდება მენეჯმენტის შეფასებით და ეფუძნება მსგავს აქტივებზე არსებულ გამოცდილებას. აქტივებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელის ათვისება ხდება მოხმარებით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული დაძველება და ფიზიკური ცვეთა ხშირად იწვევს ამ ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას.

მენეჯმენტი დარჩენილ სასარგებლო მოხმარების ვადას აფასებს აქტივების მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობითა და იმ მოსალოდნელი პერიოდით, რომლის განმავლობაში მენეჯმენტი ვარაუდობს სარგებლის მიღებას. მხედველობაში მიიღება შემდეგი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოხმარების საგარეო ფორმა; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, საოპერაციო ფაქტორებისა და ტექნიკური მომსახურების პროგრამის გათვალისწინებით; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული დაძველება ბაზრის მდგომარეობის ცვლილებიდან გამომდინარე.

ფასდათმობების გაანგარიშება. კლიენტის ბუნების მიხედვით კომპანია ფასდათმობის სხვადასხვაგვარ სქემებს იყენებს. ფასდათმობები ძირითადად განპირობებულია და დამოკიდებულია წინასწარ განსაზღვრული პირობების შესრულებაზე, მათ შორის მოცულობისა და ღირებულების მაჩვენებლებზე. განპირობებული ფასდათმობები აღიარდება საპროგნოზო მაჩვენებლების რეალიზებაზე. პროგნოზი ეფუძნება გაყიდვების გამოცდილებას, რომელიც გამყარებულია ისტორიული და მიმდინარე ინფორმაციით. კლიენტებისათვის მიცემული ფასდათმობის დარიცხვა აღიარდება თითოეულ საანგარიშგებო დღეს, ამ თარიღამდე მოსალოდნელი ან რეალური მოცულობის ან ღირებულების საფუძველზე. ფასდათმობები განიხილება როგორც შემოსავლის შემცირება. თანხის კლასიფიცირება საოპერაციო ხარჯად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც კლიენტისათვის მისი გადახდა დაკავშირებულია კონკრეტულ მომსახურებასთან.

საგადასახადო კანონმდებლობა და რეზერვების აღრიცხვა. როგორც #23 შენიშვნაშია განხილული, საგადასახადო კანონმდებლობის დაცვა საქართველოში დიდწილად ინტერპრეტაციებზეა დამოკიდებული და შეიძლება ეჭვქვეშ დადგეს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. კომპანიის ხელმძღვანელობა ასეთ დაუზუსტებელ საგადასახადო პოზიციებს თითოეულ საანგარიშგებო დღეს აფასებს. აღირიცხება ვალდებულებები მოგების გადასახადის არსებული მიდგომებით, რომლებიც, მენეჯმენტის აზრით, საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შედავების შემთხვევაში ნაკლებად გახდება გასაუქმებელი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების თარიღისათვის არსებითად ან მთლიანად ამოქმედებული საგადასახადო ნორმების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. ჯარიმების, პროცენტისა და სხვა გადასახადების ვალდებულებები აღიარდება მენეჯმენტის პროგნოზის საფუძველზე, თუ რა ხარჯი იქნება საჭირო საანგარიშგებო დღეს ვალდებულების დასაფარად. პროგნოზი რეალური შედეგებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

5. კორექტირება

2019 წელს კომპანიის ხელმძღვანელობამ დაადგინა, რომ წინა წელს არასწორი ოდენობით იქნა აღრიცხული სესხის მოდიფიკაციისგან წარმოქმნილი ზარალი და მასთან დაკავშირებული ფინანსური ხარჯების კორექტირება რომელიც გამოწვეულია სესხის ამორტიზაციისგან. ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ სესხი ცვლილებამდე და ცვლილების შემდეგაც შეესაბამებოდა საბაზრო პირობებს, და მიღებული იყო დამფუძნებელი კომპანიისაგან, დადგინდა, რომ ხელმძღვანელობამ არასწორად აღრიცხა სესხის ცვლილებისგან წარმოქმნილი ზარალი კაპიტალის შესახებ ანგარიშში, ნაცვლად მოგება-ზარალსა და სხვა მთლიანი შემოსავლის ანგარიშგში ასახვისა.

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ბასს 8 -ს, „სააღრიცხვო პოლიტიკები, სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები და შეცდომები“, შესაბამისად მცდარი ინფორმაცია დაკორექტირდა რეტროსპექტულად ქვემოთარნიშნული სახით:

ეფექტი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე	ძველი ანგარიშგებით 31-Dec-18	კორექტირება 31-Dec-18	კორექტირების შემდეგ 31-Dec-18
სესხები	109,094	1,364	110,458
გაუნაწილებელი მოგება (მოგება ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტის გამორიცხვით)	(27,761)	(565)	(28,326)
ეფექტი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე			
ფინანსური ხარჯი	(10,326)	665	(9,661)
სესხის მოდიფიკაციის ზარალი	-	(1,464)	(1,464)

6. ძირითადი საშუალებები

მოძრაობა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებებში იყო შემდეგი:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები	სატრანსპ. საშუალებები	ავიჯი და პესესუარები	სხვა მატერიალ. აქტივები	მიმდინარე შენებლობები და დაუმონტაჟებული ტექნიკა	სულ
ღირებულება							
2018 წ. 1 იანვარი	19,585	106,197	4,779	1,210	70,898	633	203,302
დაბატება	97	1,732	342	55	3,384	2,045	7,655
რეალიზაცია	-	(246)	(400)	(4)	(107)	-	(757)
ტრანსფერი	113	1,200	-	-	910	(2,223)	-
2018 წ. 31 დეკემბერი	19,795	108,883	4,721	1,261	75,085	455	210,200
დაბატება	68	1,569	167	98	4,279	1,132	7,313
რეალიზაცია	-	(50)	(187)	(4)	(926)	-	(1,167)
ტრანსფერი	181	750	-	0	118	(1,049)	-
2019 წ. 31 დეკემბერი	20,044	111,152	4,701	1,355	78,556	538	216,346
დატრევილი ცვეთა							
2018 წ. 1 იანვარი	4,640	76,573	2,399	893	55,789	-	140,294
ცვეთის ხარჯი	639	5,841	665	102	7,431	-	14,678
რეალიზაცია	-	(244)	(394)	(4)	(103)	-	(745)
2018 წ. 31 დეკემბერი	5,279	82,170	2,670	991	63,117	-	154,227
ცვეთის ხარჯი	639	6,702	576	100	5,746	-	13,763
რეალიზაცია	-	(48)	(187)	(3)	(929)	-	(1,167)
2019 წლის 31 დეკემბერი	5,918	88,824	3,059	1,088	67,934	-	166,823
საბალანსო ღირებულება							
2018 წ. 31 დეკემბერს	14,516	26,713	2,051	270	11,968	455	55,973
2019 წ. 31 დეკემბერს	14,126	22,328	1,642	267	10,622	538	49,523

მიმდინარე მშენებლობები და დაუმონტაჟებული ტექნიკა დაკავშირებულია საწარმოო ინფრასტრუქტურის გაფართოებასთან. 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის, ეს მოიცავს შემდეგ პროექტებს: ავსების ნაწილის იატაკის განახლება, ახალი საკასრე ხაზი, საფურის ავზი საშრობი ტექნიკა, რაც ერთად CIP ბალანსის 80% შეადგენს.

შოთა ლომისი

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად გაცვეტილი ძირითადი საშუალებების ღირებულება შეადგენს 56,170 ათას ლარს და 2018 წლების 31 დეკემბრისათვის 41,676 ათას ლარს.

7. მარაგები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ნედლეული	5,329	5,517
დაუსრულებელი წარმოება	1,056	925
დასრულებული საქონელი	1,878	1,245
სათადარიგო და სხვა მასალები	4,383	4,490
მოძველებული მარაგების რეზერვი	(2,233)	(1,524)
სულ მარაგები	10,413	10,653

მომდგომად მარაგების რეზერვში:

	2019	2018
ბალანსი წლის დასაწყისში	(1,524)	(1,440)
დამატება წლის განმავლობაში	(1,006)	(532)
წინა წლის რეზერვის აღდგენა	297	448
ბალანსი წლის ბოლოს	(2,233)	(1,524)

8. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო მოთხოვნები (ადგილობრივი)	8,788	7,949
სავაჭრო მოთხოვნები (ექსპორტი)	225	6
მომწოდებლებისათვის გადახდილი ავანსები	1,701	411
წინასწარ დაფარული ხარჯები	2,100	1,662
სხვა	457	771
Total trade and other receivables	13,271	10,799

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის კლიენტების საშუალო საკრედიტო პერიოდი იყო 37 და 39 დღე, შესაბამისად.

9. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ნაღდი ფული საღაროში	13	4
ნაღდი ფული ბანკებში	15,402	20,296
სულ ფული და ფულის ექვივალენტი	15,415	20,300

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

10. სააქციო კაპიტალი

ნებადართული სააქციო კაპიტალი შეადგენდა 20 000 ჩვეულებრივ აქციას (31 დეკემბერი, 2019წ. და 2018წ. 2018წ. 1 იანვარს: 20 000 აქცია), ნომინალური ღირებულებით თითო აქციაზე 1 ლარი (31 დეკემბერი 2019, 2018 და 1 იანვარი 2018: 1 ლარი აქცია). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია იყო სრულად გადახდილი. თითოეული ჩვეულებრივი აქცია ატარებს ერთი ხმის უფლებას.

საემისიო კაპიტალი წარმოადგენს შენატანებისა და გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების სხვაობას.

11. აღებული სესხები

სესხები	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი 2018	ვადანობა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
უზრუნველყოფის გარეშე:					
EBI 1 სესხი	USD	4%+3 m Libor	31/12/2020	97,004	110,458
EBI 2 სესხი	USD	4%+3 m Libor	31/12/2017	-	-
სულ სესხები				97,004	110,458
სესხების გრძელვადიანი ნაწილი				-	98,148
სესხების მოკლევადიანი ნაწილი				97,004	12,310

2018 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა საინვესტიციო ხელშეკრულებაში ცვლილება სესხის ვადის გაგრძელების შესახებ, რომელიც ხელმოწერილი იქნა კომპანიის და „Efes Breweries International N.V.“-ის მიერ. შეტანილი ცვლილების მიხედვით, კომპანიის ვალდებულება, გადაეხადა სესხი 2017 წლის 31 დეკემბრამდე, გახანგრძლივდა 2020 წლის 31 დეკემბრამდე. ცვლილების შედეგად, სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა, როგორც ჯამური მარჟა 4% + სამთვიანი LIBOR, ნაცვლად 3.5%-ისა + სამთვიანი LIBOR.

2018 წელს კომპანიამ განსაზღვრა სესხის არა-არსებითი ცვლილება და დანაკარგი აღიარა სესხის ცვლილებით გამოწვეული ზარალის სახით 2018 წლის 1 იანვარს. ცვლილებით გამოწვეული ზარალი ტოლია სხვაობისა, რომელიც არსებობს საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული თავდაპირველი და მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებებს შორის. ცვლილებით გამოწვეული ზარალი 565 ათასი ლარის ოდენობით კომპანიამ აღიარა პირდაპირ კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგებაში. მეორეს მხრივ, ხელმძღვანელობამ 2019 წელს დაადგინა, რომ წინა წელს მცდარი ოდენობით იქნა აღრიცხული სესხის მოდიფიკაციის ზარალი და მასთან დაკავშირებული ფინანსური ხარჯების კორექტირება რომელიც გამოწვეულია სესხის ამორტიზაციისგან. ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ სესხი ცვლილებამდე და ცვლილების შემდეგაც შეესაბამებოდა საბაზრო პირობებს, და მიღებული იყო დამფუძნებელი კომპანიისაგან, ხელმძღვანელობამ არასწორად აღრიცხა სესხის ცვლილების ხარჯი ანგარიშგებაში კაპიტალის შესახებ, ნაცვლად მოგება-ზარალისა და სხვა მთლიანი შემოსავლის ანგარიშგებაში მითითებისა. როგორც ზემოთმოცემულ მეხუთე შენიშვნაშია აღნიშნული ანგარიშგებაში ცვლილებები აისახა კორექტირებების სახით.

ფინანსური საქმიანობით წარმოშობილი ვალდებულებების შედარება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ვალდებულებების ცვლილებები, რომლებიც წარმოშობილია ფინანსური საქმიანობიდან, მათ შორის ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები არის ის ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები ჯგუფის ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში კლასიფიცირებული იყო ან იქნება როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

სს ლომისი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	1 იანვარი 2019	ფინანსური ფულადი ნაკადები (i)	ცვლილებები სესხის პირობებში	სხვა ცვლილებებ ი (ii)	არაფულადი ცვლილება საკუროსო ზარალი	31 დეკემბერი 2019
სესხები	110,458	(20,182)	-	(694)	7,422	97,004
	110,458	(20,182)	-	(694)	7,422	97,004

	1 იანვარი 2018	ფინანსური ფულადი ნაკადები (i)	ცვლილება სესხის პირობებში	სხვა ცვლილებებ ი (ii)	არაფულადი ცვლილება საკუროსო მოგება	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
სესხები	114,480	(8,106)	1,464	(398)	3,018	110,458
	114,480	(8,106)	1,464	(398)	3,018	110,458

- (i) დაკავშირებული პირებთან არსებული სესხებიდან ფულადი ნაკადები შეადგენს შემოსავლებს სესხებიდან, როგორც ეს მითითებულია ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში.
(ii) სხვა ცვლილებები მოიცავს დარიცხულ და გადახდილ პროცენტს.

12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო ვალდებულებები	13,265	8,823
მიღებული ავანსები	313	316
თანამშრომელთათვის გადასახადი თანხები	188	665
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	859	657
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14,625	10,461

13. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა

მოგების გადასახადების შედარება

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო, ხოლო პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა კორპორაციული საგადასახადო კოდექსის ცვლილებებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. კოდექსი ქართულ კომპანიებსა და რეზიდენტი კომპანიების მუდმივ წარმომადგენლობებზე, აგრეთვე გარკვეულ საფინანსო ინსტიტუტებზე ვრცელდება.

წინა საგადასახადო რეჟიმი, რომლის მიხედვით, კომპანიები წლიური დასაბეგრი მოგების მიხედვით იხდიდნენ გადასახადს, ჩანაცვლდა სისტემით, რომლის მიხედვით გადასახადის გადახდა მოხდება მხოლოდ კორპორაციული მოგების განაწილების შემთხვევაში.

აღნიშნულმა ცვლილებამ მყისიერი ეფექტი იქონია კომპანიის გადავადებულ გადასახადზე, რადგან გაქრა დროებითი სხვაობები გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო ბაზისებს შორის.

2016 წლიდან მოყოლებული, საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გროვდება ერთ საგადასახადო ანგარიშზე საქართველოს შემოსავლების სამსახურთან. გაანგარიშება ხდება ნეტო საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამატებითი ღირებულების გადასახადის

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ვალდებულება, აქციის გადასახადი და სხვა წინასწარ გადახდილი გადასახადი გროვდება საგადასახადო ვალდებულებების (წმინდა) ანგარიშზე ფინანსურ ანგარიშგებებში.

14. შემოსავალი

	2019	2018
შემოსავალი ადგილობრივი ბაზრიდან	76,513	70,610
შემოსავალი ექსპორტიდან	43,484	32,448
სულ შემოსავალი	119,997	103,058

15. რეალიზებული პროდუქციის ღირებულება

	2019	2018
მოხმარებული ნედლეული და სახარჯი მასალები	(49,726)	(43,676)
საწარმოო ზედნადები ხარჯები	(23,689)	(17,954)
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	(73,415)	(61,630)

16. გაყიდვისა და მარკეტინგული ხარჯები

	2019	2018
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	(5,916)	(7,638)
ხელფასის ხარჯი	(5,814)	(5,302)
რეკლამისა და მარკეტინგული ხარჯები	(5,676)	(5,072)
ბიზნეს-სერვისების ხარჯი	(986)	(944)
ავტოსატრანსპორტო ხარჯები	(860)	(861)
დაზიანებები და ზარალი	(403)	(487)
გაყიდვისა და მარკეტინგის სხვა ხარჯები	(790)	(743)
სულ გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	(20,445)	(21,047)

17. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019	2018
ხელფასის ხარჯი	(5,452)	(5,288)
ხელმძღვანელობის ანაზღაურების ხარჯი	(2,548)	(1,837)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(985)	(969)
ბიზნეს სერვისები	(474)	(396)
დაზიანებები და ზარალი	(452)	(234)
სახ-ო გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	(330)	(819)
დაზღვევის ხარჯები	(186)	(157)
ჩატვირთვის მომსახურების ხარჯები	(169)	(185)
ჩატვირთვის მომსახურების ხარჯები	(162)	(163)
პროფესიული მომსახურება	(120)	(124)
ავტოსატრანსპორტო ხარჯები	(115)	(106)
IT ხარჯები	(95)	(91)
წარმომადგენლობით და მივლინების ხარჯები	(673)	(622)
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები		
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები სულ	(11,761)	(10,991)

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

18. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა

სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2019	2018
გამოუყენებელი მარაგების რეზერვი	(906)	(84)
სხვა	(176)	(226)
სხვა საოპერაციო ხარჯები სულ	(1,082)	(310)

სხვა საოპერაციო შემოსავალი მოიცავს:

	2019	2018
შემოსავალი ნარჩენების და ჯარის გაყიდვიდან	557	347
დაზღვევის ანაზღაურება	1	17
საიჯარო შემოსავალი საწყობებიდან	14	13
სხვა	257	298
სხვა საოპერაციო შემოსავალი სულ	829	675
სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	(253)	365

19. ფინანსური შემოსავალი

	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი	1,625	1,210
სულ ფინანსური შემოსავალი	1,625	1,210

20. ფინანსური ხარჯები

	2019	2018
საპროცენტო ხარჯი	(6,454)	(6,174)
გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული ზარალი, წმინდა	(8,393)	(3,313)
საბანკო ხარჯები	(317)	(174)
სულ ფინანსური ხარჯები	(15,164)	(9,661)

21. ფინანსური ინსტრუმენტები

რეალური (სამართლიანი) ღირებულების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით ხორციელდება: (1) პირველი დონის მონაცემები არის აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივების ან ვალდებულებისთვის კვოტირებული (არაკვოტირებული) ფასები. (2) მეორე დონეზეა შეფასების ტექნიკა აქტივებზე ან ვალდებულებებზე დაკვირვებითი (პირდაპირ - მაგალითად, ფასები, ან ირიბად - ანუ ფასებიდან მიღებული) მონაცემების გამოყენებით, ხოლო (3) მესამე დონეზეა ისეთი შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მენეჯმენტის შეფასების საგანია. თუ სამართლიანი ღირებულების აღსარიცხად გამოიყენება ისეთი დაკვირვებადი მონაცემები, რომელთაც მნიშვნელოვანი კორექტირება ესაჭიროება, მაშინ ეს მესამე დონის

ქეთი სიჭავჭავაძე

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ევროულ ლარში)

გაზომვავა. შესაფასებელი ერთეულის/მეთოდის მნიშვნელობა ფასდება მთლიანი სამართლიან ღირებულების შეფასებაში მისი მონაწილეობის მიხედვით.

ის აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ აღირიცხება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულება განმარტებულია იერარქიაში დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ აისახება, შემდეგია:

31 დეკემბერი 2019				
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
- ფული და ფულის ექვივალენტი	15,415	-	-	15,415
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	9,013	9,013
სულ აქტივები	15,415		9,013	24,428
ვალდებულებები				
აღებული სესხები				
- EBI სესხი	-	97,004	-	97,004
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	14,313	14,313
-საიჯარო ვალდებულებები	-	-	611	611
სულ ვალდებულებები	-	97,004	14,924	111,928

31 დეკემბერი 2018				
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
- ფული და ფულის ექვივალენტები	20,300	-	-	20,300
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	7,955	7,955
სულ აქტივები	20,300	-	7,955	28,255
ვალდებულებები				
აღებული სესხები				
- EBI სესხი (კორექტირებული)	-	110,458	-	110,458
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	10,145	10,145
სულ ვალდებულებები	-	110,458	10,145	120,603

მეორე და მესამე დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების ტექნიკით, რომლისთვისაც გამოყენებული იქნა შესაძარისი საბაზრო ფასები. აქტიურ ბაზარზე არაკვოტირებული მცურავგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების შეფასებული ნამდვილი (სამართლიანი) ღირებულება ეფუძნება მოსალოდნელ, სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომელიც დისკონტირდება ახალი, მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის მატარებელი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანობის გამო, სამართლიან ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

ქრია ივთიჭი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ვადიანი ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება გამოთვლილ იქნა მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირდა მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მათ სამართლიან ღირებულებებთანაა მიახლოებული.

ფულისა და ფულის ექვივალენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა პირველი დონის მონაცემებით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა - მესამე დონის მონაცემებით.

კაპიტალის რისკის მართვა – კომპანია კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მან შეძლოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნება და, ამავდროულად, აქციონერთა უკუგება მაქსიმალურად გაიზარდოს სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზებით. ხელმძღვანელობა კაპიტალის სტრუქტურას რეგულარულად მიმოიხილავს. შემოწმების შედეგებზე დაყრდნობით, კომპანია აბალანსებს კაპიტალის ზოგად სტრუქტურას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვებით, ახალი სესხების აღებით თუ ძველი სესხების დაბრუნებით.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სესხებისა და კაპიტალის ფარდობა ასე გამოიყურებოდა:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
ფული და ფულის ექვივალენტები	15,415	20,300
აღებული სესხები	97,004	110,458
წმინდა აღებული სესხები	81,589	90,158
კაპიტალი	(23,082)	(23,666)
წმინდა სესხის ტანაფარდობა კაპიტალთან	(3.53)	(3.81)

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი სახეები – კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი დანიშნულებაა კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიას სხვადასხვა ფინანსური აქტივები გააჩნია, როგორებიცაა ფული და ფულის ექვივალენტები და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9,013	7,955
ფული და ფულის ექვივალენტები	15,415	20,300
სულ ფინანსური აქტივები	24,428	28,255
	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018 (კორექტირებული)
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14,313	10,145
საიჯარო ვალდებულებები	611	-
აღებული სესხები	97,004	110,458
სულ ფინანსური ვალდებულებები	111,928	120,603

მთავარი
მ. ჯიქია

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
 (ათასობით ქართულ ლარში)

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოქმედი ძირითადი რისკებია სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები.

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები განთავსებულია საქართველოში და მისი ბიზნეს-გეგმები სასიცოცხლოდაა დამოკიდებული ქვეყნის სტაბილურობასა და მართლწესრიგზე. საქართველო კვლავაც უზენეეს განვითარებადი ბაზრის ზოგიერთ მახასიათებლებს. მაგალითად, კომპანიაზე მოქმედებს ქვეყნის შიგნით ბიზნეს და სამართლებრივი გარემოს ნებისმიერი გაუარესება.

სავალუტო რისკი – სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფით ზეგავლენას იქონიებს იმ ვალუტის გაცვლითი კურსების ცვლილება, რომლითაც კომპანია სარგებლობს. კომპანია ზოგიერთი ტრანზაქცია უცხოურ ვალუტაშია დაფიქსირებული. უცხოური ვალუტის რისკდამოკიდებულების სამართავად წარმოებული ინსტრუმენტები არ გამოიყენება.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2019	
	USD 1 = 2.8677 GEL	EUR 1 = 3.2095 GEL
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	225	-
ფული და ფულის ექვივალენტები	5,723	2,849
სულ ფინანსური აქტივები	5,948	2,849
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,931	1,417
საიჯარო ვალდებულებები	-	611
ადებული სესხები	97,004	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	100,935	2,028
სულ წმინდა პოზიცია	(94,987)	821
	31 დეკემბერი 2018	
	USD 1 = 2.6766 GEL	EUR 1 = 3.0701 GEL
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6	-
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,269	7,587
სულ ფინანსური აქტივები	1,275	7,587
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,297	1,514
ადებული სესხები	110,458	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	113,755	1,514
სულ წმინდა პოზიცია	(112,480)	6,073

შოთა ქაჩუა

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
 (ათასობით ქართულ ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძნობიარობა უცხოური ვალუტების მიმართ ფუნქციონალური ვალუტის კურსის 20%-იანი მერყეობის შემთხვევაში 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს საანგარიშგებო დღეს უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებულ ფულად კომპონენტებს.

	31 დეკემბრის 2019	31 დეკემბრის 2018
	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე (კორექტირებული)
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(18,997)	(22,496)
აშშ დოლარის ვარდნა 20%-ით	18,997	22,496
	31 დეკემბრის 2019	31 დეკემბრის 2018
	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე
ევროს გამყარება 20%-ით	164	1,215
ევროს ვარდნა 20%-ით	(164)	(1,215)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი – საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ არაფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანიაზე შეზღუდული საპროცენტო განაკვეთის რისკი ნაკლებად ვრცელდება, რადგან იგი სახსრებს სესხულობდა მხოლოდ ფიქსირებული განაკვეთებით.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედება კომპანიაზე აღწერილია წინამდებარე შენიშვნის ლიკვიდობის რისკის მართვის ნაწილში.

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილები ასახავს ერთი ძირითადი დაშვების ცვლილების ეფექტს, როდესაც სხვა დაშვებები უცვლელია. სინამდვილეში, აღნიშნულ დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის რეალური კორელაცია არსებობს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემული მგრძნობელობა არაწრფივია და შედეგებიდან უფრო დიდი ან მცირე ზეგავლენის ინტერპოლირება ან ექსტრაპოლირება არ შეიძლება.

მგრძნობელობის ანალიზში არ არის გათვალისწინებული ის ფაქტი, რომ კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აქტიურად იმართება. გარდა ამისა, ბაზრის რეალური მოძრაობის სხვადასხვა მომენტში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს. მაგალითად, კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს ბაზრის რყევის ზემოქმედების მართვას. როდესაც საინვესტიციო ბაზარი სხვადასხვა მანიშნებელ დონეს ცილდება, ხელმძღვანელობას შეუძლია გაყიდოს ინვესტიციები, შეცვალოს საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილება და სხვა დამცავი ზომები მიიღოს. შედეგად, დაშვების ცვლილებას რეალურად შეიძლება ეფექტი არც ჰქონდეს ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ბალანსზე საბაზრო ღირებულებითაა ასახული. ასეთ ვითარებაში, ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასების სხვადასხვა მეთოდმა შეიძლება აქციონერთა კაპიტალის რყევა გამოიწვიოს.

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვებს შორისაა ბაზრის ჰიპოთეტური მოძრაობის გამოყენება იმ პოტენციური რისკის საჩვენებლად, რომელიც რეალურად მხოლოდ კომპანიის თვალსაზრისს ასახავს უახლოეს მომავალში ბაზრის ცვლილების შესახებ. ამ უკანასკნელის პროგნოზირება კი საკმარისი სანდოობით შეუძლებელია. ერთ-ერთი შეზღუდვა იმის დაშვებაცაა, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი იდენტური სახით იცვლება.

ქვემოთ მოცემული მგრძნობელობის ანალიზები გაკეთდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედების მიხედვით. მცურავგანაკვეთიანი ვალდებულებებისთვის ანალიზი ჩატარდა იმის დაშვებით, რომ საანგარიშგებო

შოთა იოსელიანი

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

პერიოდის ბოლოს არსებული ვალდებულების ოდენობა ასეთივე იყო მთელი წლის განმავლობაში. 100 საბაზო პუნქტიანი (1%) ზრდა ან კლება გამოიყენება საპროცენტო განაკვეთის რისკის მენეჯმენტის ანგარიშში ასახსნელად და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილების მენეჯმენტისეულ შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთები რომ ყოფილიყო 100 პუნქტით მაღალი/დაბალი, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი - მუდმივი, კომპანიის:

- 2019 წლის მოგება შემცირდებოდა/გაიზრდებოდა 970 ლარით (2018: კლება/ზრდა 1,105 ლარით.) ეს ძირითადად გამოწვეულია კომპანიაზე მცურავგანაკვეთიანი სესხების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედებით;

კომპანიის მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთების მიმართ მიმდინარე წლის განმავლობაში შემცირდა მცურავგანაკვეთიანი სასესხო ინსტრუმენტების შემცირების გამო.

საკრედიტო რისკი – საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომხმარებელი აღმოჩნდება გადახდისუუნარო მდგომარეობაში ან დროულად ვერ დაფარავს კომპანიის მიმართ არსებულ დავალიანებას, რაც კომპანიის ფინანსურ დანაკარგს გამოიწვევს. კომპანიის საკრედიტო რისკი გამოწვეულია მისი საოპერაციო საქმიანობით (ძირითადად, სავაჭრო მოთხოვნებით) და ფინანსური საქმიანობით, მათ შორის, ბანკებსა და დაკავშირებულ მხარეებთან განთავსებული ანგარიშებით, ვალუტის გაცვლის ტრანზაქციებითა და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებით.

საკრედიტო რისკი ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე შეზღუდულია, რადგან კონტრაგენტები მოიცავს დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებს.

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების დანაკარგების რეზერვს აფასებს არსებობის მანძილზე მსდ-ის ტოლი თანხით. სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები ფასდება დებიტორის დეფოლტის წარსული გამოცდილების, დაფარვამდე დარჩენილი დღეების ანალიზისა და დასაფარ ნაშთებზე საბანკო გარანტიების საშუალებით. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი სავაჭრო მოთხოვნებზე ფასდება დეფოლტის ალბათობის გამრავლებით დეფოლტით გამოწვეულ ზარალზე და დეფოლტის რისკით. დეფოლტის რისკის გამოსათვლელად კომპანია იყენებს სარეიტინგო სააგენტოების კვლევებს. კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი შეაფასა და დაადგინა, რომ მას დიდი გავლენა არ ექნება. ამიტომ, მოთხოვნებზე კომპანიას რეზერვი არ უღიარებია.

ლიკვიდობის რისკი – ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დაფარვის ვადის დადგომისას ყველა ვალდებულების შესრულებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია კომპანიის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ნარჩენი საკონტრაქტო დაფარვის ვადები, დაფარვის შეთანხმებულ პერიოდებთან ერთად, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილები შედგენილია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, იმ უახლოესი ვადის საფუძველზე, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს. ცხრილში ნაჩვენებია როგორც ძირითადი თანხის, აგრეთვე პროცენტის ფულადი ნაკადები. საკონტრაქტო ვადები ეფუძნება იმ უახლოეს ვადებს, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს.

შოთა / ივანე

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
 (ათასობით ქართულ ლარში)

ვალდებულებები (სავაჭრო სხვა
 ვალდებულებები, სესხები)

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2019						
უპროცენტო	2,540	6,012	6,761	-	-	14,313
საიჯარო ვალდებულება	-	-	223	388	-	611
პროცენტისანი	-	-	102,288	-	-	102,288
	2,540	6,012	109,272	388	-	117,212

აქტივები (სავაჭრო და სხვა
 მითხოვნები, ნაღდი ფული)

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2019						
უპროცენტო	9,013	-	-	-	-	9,013
პროცენტისანი	15,415	-	-	-	-	15,415
	24,428	-	-	-	-	24,428

წმინდა ლიკვიდური პოზიცია

21,888	(6,012)	(109,272)	(388)	-	(92,784)
---------------	----------------	------------------	--------------	----------	-----------------

ვალდებულებები (სავაჭრო და
 სხვა გადასახდელები, სესხები)

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	643	4,951	4,551	-	-	10,145
პროცენტისანი (კორექტირებული)	-	-	15,270	108,361	-	123,631
	643	4,951	19,821	108,361	-	133,776

აქტივები (სავაჭრო და სხვა
 მითხოვნები, ნაღდი ფული)

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	5,761	2,194	-	-	-	7,955
პროცენტისანი	20,300	-	-	-	-	20,300
	26,061	2,194	-	-	-	28,255

წმინდა ლიკვიდური პოზიცია

25,418	(2,757)	(19,821)	(108,361)	-	(105,521)
---------------	----------------	-----------------	------------------	----------	------------------

ცვლადგანაკვეთიან არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებში ზემოთ ნაჩვენები თანხები შეიძლება შეიცვალოს, თუ ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დადგენილი საპროცენტო განაკვეთის პროგნოზს არ შეესაბამება.

22. ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან

დაკავშირებული პირები/მხარეები მოიცავს კომპანიის მფლობელებს, პარტნიორებს და ერთობლივ მფლობელობასა და კონტროლქვეშ არსებულ პირებს, აგრეთვე უმაღლეს ხელმძღვანელობას.

დაკავშირებულ მხარეებს შეუძლიათ ისეთ გარიგებებში შესვლა, რომლებსაც არადაკავშირებული პირები ვერ განახორციელებენ. დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები შეიძლება ხორციელდებოდეს სხვა შემთხვევებისგან განსხვავებული პირობებით.

განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული თითოეული შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ურთიერთობის ბუნებას და არა მხოლოდ მის სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიას გააჩნია შემდეგი ნაშთები:

31 დეკემბერი 2019				
	დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
აღებული სესხები	97,004	-	-	97,004
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	181	42	-	223
საქონლის შესყიდვა	1,503	2,058	-	3,562
ტექნიკური მართვის ანაზღაურება	906	-	-	906

31 დეკემბერი 2018				
	დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
აღებული სესხები (კორექტირებული)	110,458	-	-	110,458
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	277	-	-	277
საქონლის შესყიდვა	1,456	-	-	1,456
ტექნიკური მართვის ანაზღაურება	825	-	-	825

უმალესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება, რომელიც წარმოდგენილია მოკლევადიანი ბენეფიტებით, 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 3,325 ათას და, შესაბამისად, 2,750 ათას ლარს, შესაბამისად.

23. პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები – 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნდა დასაფარი მატერიალური სიდიდის პირობითი ვალდებულება.

სამართლებრივი დავები. ბიზნეს საქმიანობის პროცესში შესაძლოა წარმოიშვას დავები/მოთხოვნები კომპანიის წინააღმდეგ. მათივე შეფასებით, ასევე შიდა და გარე კონსულტანტების მოსაზრების გათვალისწინებით, კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ამგვარ სამართლებრივ მოთხოვნებთან დაკავშირებით არაა მოსალოდნელი მატერიალური დანაკარგი, გარდა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებში წარმოდგენილისა.

საგადასახადო ვალდებულებები – საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი ცვლილებებით, ოფიციალური დადგენილებებითა და სასამართლოს გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირად გაუგებარი ან ურთიერთსაპირისპიროა და მრავალგვარად შეიძლება განიმარტოს. გადასახადები ხშირად მოწმდება და ექვემდებარება გამოძიებას სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მხრიდან, რომელთაც შეუძლიათ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პროცენტის დარიცხვა. წლიური ანგარიშები შემოწმებისათვის ღიაა ოთხი კალენდარული წლის განმავლობაში. თუმცა, გარკვეულ ვითარებაში, უფრო დიდი ხნის ვადითაც.

აღნიშნულის გამო საგადასახადო რისკი საქართველოში ბევრად უფრო მაღალია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. მენეჯმენტის აზრით, ის საგადასახადო ვალდებულებებს სათანადო წესით ასრულებს საგადასახადო კანონმდებლობის, დადგენილებებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების მისეული ინტერპრეტაციის გათვალისწინებით. თუმცა, თუ საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაცია მენეჯმენტის შეფასებებისგან განსხვავებული აღმოჩნდა და ამ ახალი ინტერპრეტაციების აღსრულება შესაძლებელი გახდა, ამან შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2017 წლის 21 თებერვალს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის აუდიტის დეპარტამენტმა კომპანიასთან დაკავშირებით გამოსცა ბრძანება #4187 და კომპანიის ფინანსური ინფორმაცია შემოწმდა 2014 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის ეს პერიოდები შემოწმებებისთვის უკვე დახურულია.

საოპერაციო გარემო – ისეთი განვითარებადი ბაზრები, როგორც საქართველოშია, განვითარებულ ბაზრებთან შედარებით უფრო მეტ რისკ ფაქტორებს შეიცავს; აქ იგულისხმება ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, სამართლებრივი და საკანონმდებლო საფრთხეები. სწრაფი ტემპებით ხდება საწარმო საქმიანობასთან დაკავშირებული რეგულაციების ჩამოყალიბება, რომლებიც ხშირად სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საგანი ხდება. სამართლებრივ, სარეგულაციო და პოლიტიკურ გარემოსთან ერთად საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში ქვეყანაში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რაც დიდწილად დაკავშირებულია ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებასთან. 2018-2019 წლების განმავლობაში განხორციელებული ცვლილებები საწყისი ეტაპია და ევროკავშირთან დაახლოების მიზნით კიდევ უფრო მეტი ცვლილება მოსალოდნელი.

ამას გარდა, 2020 წლის დასაწყისიდან გავრცელდა ახალი კორონავირუსული დაავადება (COVID-19), რომელიც სწრაფად მოედო მთელს მსოფლიოს და შედეგად, 2020 წლის მარტში, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მიერ გამოცხადდა ეპიდემიური მდგომარეობა. COVID-19 ვირუსის გავრცელების შესაჩერებლად მსოფლიოს ქვეყნებმა მიიღეს შემაკავებელი ზომები, რამაც ბევრი კომპანიის საქმიანობის შეწყვეტა გამოიწვია და მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოახდინა მსოფლიოს ფინანსურ ბაზრებზე. მდგომარეობა სწრაფად მძიმდება და მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი გავლენა არაერთი დარგის კომპანიებზე, მათ შორის და არა მხოლოდ, საქმიანობის შეწყვეტა, რაც გამოწვეული იქნება წარმოების შეწყვეტით ან საწარმოო ქარხნების დაკეტვით, მიწოდების შეწყვეტით, თანამშრომლების კარანტინით, შემცირებული მოთხოვნითა და ფინანსების მოზიდვის გართულებით. ამასთან ერთად, კომპანიაზე მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს მსოფლიო ეკონომიკასა და დიდ ფინანსურ ბაზრებზე COVID-19-ის უარყოფითი ზეგავლენის შედეგებიც. კომპანიის საქმიანობაზე COVID-19-ს შედეგების მნიშვნელოვნება დამოკიდებულია ეპიდემიის ხანგრძლივობაზე, მსოფლიოს და საქართველოს ეკონომიკაზე მისი ზემოქმედების სიმძიმეზე.

კორონავირუსის, ეპიდემიის გავრცელების მოლოდინისა და საქართველოს ეკონომიკაზე მისი უარყოფითი გავლენის მოლოდინის მიერ გამოწვეულმა ეკონომიკურმა შოკმა უცხოური ვალუტის ბაზარზე მნიშვნელოვანი ცვალებადობა და სხვა ვალუტებთან მიმართებაში ქართული ლარის გაუფასურება გამოიწვია.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ ამ ეტაპზე ვერ შეძლო იმის პროგნოზირებას, თუ რა ეფექტი ექნება განვითარებულ მოვლენებს საქართველოს ეკონომიკაზე და თუ რა ზეგავლენა მოსალოდნელი კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ მის მიერ ხდება ყველა საჭირო ზომის მიღება კომპანიის მდგრადობისა და განვითარების შესანარჩუნებლად.

24. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ, 2020 წლის 1 თებერვლიდან, სს ლომისი-ს გენერალურ დირექტორად დაინიშნა ერთან კურტი.

მმართველობითი ანგარიში

ზოგადი ინფორმაცია

კომპანია 1997 წლის 16 მაისს დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებულ სააქციო საზოგადოებას შეზღუდული აქციებით.

2018 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო დამფუძნებელს წარმოადგენდა „Efes Breweries International N.V.“, კომპანიის ძირითადი მაკონტროლებელი მხარეა „Anadolu Efes Group“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი უალკოჰოლო სასმელების წარმოება და საბითუმო გაყიდვა საქართველოსა და საზღვარგარეთ. კომპანიის საწარმოო ინფრასტრუქტურა განთავსებულია საქართველოში, სოფელ ნატახტარში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, საქართველო.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წელში კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 362 და შესაბამისად 375.

კომპანია აწარმოებს ლუდის ათ და ტრადიციული ლიმონათის ერთ სახეობას ბრენდული დასახელებით „ნატახტარი“. კომპანიას გაყიდვებით მოცული აქვს ადგილობრივი ბაზარი და აგრეთვე ექსპორტზე გააქვს პროდუქტი ოც ქვეყანაში. სადისტრიბუციო მომსახურებას ადგილობრივად და უცხოურ ქვეყნებში მას მესამე მხარეები - სადილერო კომპანიები უწევენ.

კორპორატიული მართვა

სს ლომისი დეცენტრალიზებული ორგანიზაცია და მას ადგილობრივად დანიშნული დირექტორთა ჯგუფი მართავს. ყოველდღიურ ოპერაციებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებები მიიღება ადგილობრივად, თუმცა სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს განიხილავს Efes Breweries International N.V.- სათავე ოფისში მოქმედი დირექტორთა საბჭო, რომელიც შედგება ჯგუფის გენერალური დირექტორისგან, ფინანსური დირექტორისგან და სხვა უმაღლესი ხელმძღვანელი პირებისგან.

მოცემულია სს ლომისის ორგანიზაციული სტრუქტურა:

ხელმძღვანელობას მტკიცედ სჯერა, რომ წარმატების საწინდარია კომპანიის მიზნების თანამშრომელთათვის შესასრულებლად გადანაწილებაში. ამდენად, კომპანიამ შეიმუშავა და ახორციელებს შედეგიანობის მართვის სისტემას, რომელიც განსაზღვრავს სამიზნე მაჩვენებლებს კომპანიის ზოგადი მიზნებისა და ამოცანების საფუძველზე და ანაწილებს მაჩვენებლებს დეპარტამენტებისა და შესაბამისი თანამშრომლების დონეებზე.

ბაზრის მიმოხილვა

ლუდის ინდუსტრია საქართველოში ძლიერ კონკურენტული ბაზრითაა წარმოდგენილი, 4 ადგილობრივი კომპანიის წარმატება აჭარბებს ბაზრის რეალურ მოთხოვნას. არსებულ ვითარებაში ბაზრის მოთამაშეებს შორის კონკურენცია მძაფრდება და დიდია მარკეტინგული და სავაჭრო დანახარჯები.

შოთ ქაიჭაია

მმართველობითი ანგარიში

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)

ლუდს ერიცხება სააქციო გადასახადი, რომელიც ცვლიდა და თითო გრადუს ალკოჰოლზე 0.12 ლარს შეადგენს. გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების ბაზარი ბევრად უფრო მრავალფეროვანია წარმოდგენილი ბრენდების თვალსაზრისით, ასევე არსებობს შემცველებიც, როგორცაა კოლა, ენერგეტიკული სასმელები და წვენები. ამის გამო კომპანია ითვალისწინებს ბაზრის ტენდენციებს ცალ-ცალკე ორივე სეგმენტში, ლიონათებშიც და გაზირებულ უალკოჰოლო სასმელებშიც.

ხელმძღვანელობა ფასებს განსაზღვრავს ბაზარზე შექმნილი ვითარების, ბრენდის პოზიციონირების სტრატეგიისა და კონკურენტების ანალიზის საფუძველზე. ფასდათმობებსა და სავაჭრო აქციებს კომპანიის გაყიდვების მოცულობაზე დიდი ზეგავლენა აქვს და წარმოადგენს ბაზარზე პოზიციების შენარჩუნებისა და გაძლიერების მნიშვნელოვან მექანიზმებს.

ნედლეულისა და შესაფუთი მასალები იმპორტირებულია საზღვარგარეთიდან, ძირითადი მომწოდებლებია თურქეთიდან, რუსეთიდან, უკრაინიდან და სხვ. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ზემოაღნიშნული გარემოება დიდ გავლენას არ მოახდენს კომპანიაზეც სავალუტო რისკებისა და შემცირებული ექსპორტის თვალსაზრისით.

ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიას ლუდის ბაზარზე წამყვანი პოზიცია უკავია და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფლობს დაახლოებით ბაზრის 38%, ხოლო გაზირებულ უალკოჰოლო სექტორში მას ბრენდით „ნატახტარი“ ბაზრის 11% უჭირავს, რაც ტრადიციული ლიონათის ბიზნესის ბაზრის 43%-ს შეადგენს. აღნიშნული მაჩვენებლები ეფუძნება ბაზრის დამოუკიდებელი მკვლევარის, შპს „გამმას“ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგებს. გამოკითხვა სს „ლომისის“ დაკვეთით 2019 წლის დეკემბერში ჩატარდა და არაა საჯაროდ ხელმისაწვდომი.

საოპერაციო და ზედნადები ხარჯების დაზოგვით კომპანიამ გააუმჯობესა EBITDA და EBIT მაჩვენებლები, თუმცა ვალუტის კურსის მერყეობის გამო პერიოდის მოგება წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. დაბალი კაპიტალური დანახარჯებისა და საბრუნავი კაპიტალის მართვის გაუმჯობესების წყალობით, 2019 წელს კომპანიის საოპერაციო ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად გაიზარდა. საოპერაციო ფულადი ნაკადების სტაბილური შემოდივნები გამოყენებულ იქნა მიმდინარე სესხების შესამცირებლად კომპანიის დე-ლევერიჯის მიზნით.

ხარისხის კონტროლი

კომპანიის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია პროდუქტის ხარისხი. მაღალი სტანდარტების შესანარჩუნებლად ხელმძღვანელობა ზედმიწევნით იცავს ხარისხის პარამეტრებს როგორც ბაზარზე, აგრეთვე საწარმოო ინფრასტრუქტურაში. ხარისხის დაცვა კი მთელი კომპანიის მასშტაბით ერთ-ერთი ძირითადი საწარმოო მაჩვენებელია.

კომპანია ფლობს სტანდარტების შემდეგ საერთაშორისო სერტიფიკატებს ჯანმრთელობის, ხარისხისა და უსაფრთხოების მიმართულებებით:

- **ISO 9001** – ხარისხის მართვის სისტემები;
- **ISO 22000** – საკვების უსაფრთხოების მართვის სისტემები;;
- **ISO 180001** – საოკუპაციო ჯანმრთელობისა და შრომის უსაფრთხოების შეფასების სერიები;
- **ISO 50001** – ენერგო-მართვის სისტემები;
- **ISO 17025** – ტესტირებისა და კალიბრაციის ლაბორატორიები;

აღნიშნული სერტიფიკატების მოპოვების შედეგად, კომპანიამ შეიმუშავა ისეთი პროცესები და მართვის სისტემები, რომლებიც უზრუნველყოფს ხარისხის შესაბამისი სტანდარტების არსებობასა და დაცვას.

რისკის მართვა

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანიის ხელმძღვანელობა პერიოდულად ამოწმებს და აკვირდება ბიზნესთან და ზოგადად დარგთან დაკავშირებულ რისკებს და მათი ზემოქმედების შესამცირებლად იმუშავებს რისკის შემცირების გეგმებს. ამ თვალსაზრისით, კომპანიაში მოქმედებს „საწარმოო რისკების მართვის სისტემა“, რომლის მიხედვით, ყველა მოქმედი რისკი გამოვლინდება, ფასდება და შემცირების გეგმით რეაგირებას ექვემდებარება თითოეული

შოა ხაიჭი

მმართველობითი ანგარიში**2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის (გაგრძელება)**

დეპარტამენტის უფროსის დონეზე. ხელმძღვანელობა ყველა რისკს პერიოდულად ამოწმებს და აფასებს. რეალური შედეგების მიმოხილვის საფუძველზე შესაძლებელია მოხდეს რისკის შემცირების გეგმის განახლება. რისკის შემცირების სამოქმედო გეგმაში აღნიშნულ ყველა რისკს განესაზღვრება შესრულების შესაბამისი ვადებისა და პასუხისმგებელი პირები.

მზარდი კონკურენცია

როგორც ზემოთაა აღნიშნული, ადგილობრივი ლუდის მწარმოებელი კომპანიების საწარმოო შესაძლებლობები აღემატება ბაზარზე რეალურად არსებულ მოთხოვნას, რაც საბოლოოდ იწვევს მარკეტინგული დანახარჯების გაზრდას და ასევე მარჟების ეროზიას.

მზარდი კონკურენციიდან მომდინარე პოტენციური რისკის შესამცირებლად კომპანია სისტემატურად ადგენს ახალი პროდუქტის შემუშავების გეგმებს, ახორციელებს აქტიურ მარკეტინგულ კამპანიებსა და გაყიდვების აქტივაციის გეგმებს, რათა ამის საშუალებით შეინარჩუნოს და გააძლიეროს ბაზარზე დაკავებული წამყვანი პოზიცია.

საცალო გამყიდველების გაზრდილი უფლებამოსილებები

მომხმარებელთა ქცევის ცვლილება და თანამედროვე ვაჭრობის კონსოლიდაცია იწვევს საცალო გამყიდველთა როლის ზრდას და ამცირებს სამრეწველო კომპანიების მათთან მოლაპარაკების უნარს.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ამასთან დაკავშირებული რისკების შესამცირებლად ბაზრის მონაწილეებთან ღირებულების მატების ჯაჭვის გავლით ურთიერთობათა აგება-გაძლიერებას სასიცოცხლო როლი ენიჭება. გარდა ამისა, მნიშვნელოვანი პროცესია საგანგებოდ მორგებული მომგებიანობის ანალიზი, რომლის მიზანია ეფექტურობის ვარდნის შემთხვევების გამოვლენა და აღმოფხვრა და გაყიდვების აქტივაციისა და ხელშეწყობის პოლიტიკების დაუფოვნებელი კორექტირება, რათა კომპანიამ შეძლოს დინამიურ გარემოსთან ადაპტირება.

სავალუტო რისკი

საწარმოო პროცესში იმპორტირებული ნედლეულისა და შესაფუთი მასალების მაღალი კონცენტრაცია, ვალუტის გაცვლითი კურსების მერყეობის გამო, მომგებიანობის მაჩვენებლების არასტაბილურობას იწვევს.

ამასთან ერთად, კორონავირუსის, ეპიდემიის გავრცელების მოლოდინისა და საქართველოს ეკონომიკაზე მისი უარყოფითი გავლენის მოლოდინის მიერ გამოწვეულმა ეკონომიკურმა შოკმა უცხოური ვალუტის ბაზარზე მნიშვნელოვანი ცვალებადობა და სხვა ვალუტებთან მიმართებაში ქართული ლარის გაუფასურება გამოიწვია.

ზემოქმედების შესამცირებლად კომპანია მიმართავს ჰეჯირების რამდენიმე საშუალებას, როგორებიცაა უცხოურ ვალუტაში ფულის გადინებისა და შემოდინების ფარდობის შენარჩუნება, ექსპორტის გაზრდითა და ღია სავალუტო პოზიციების შემცირებით. გარდა ამისა, შესყიდვების ჯგუფი მუდმივად მუშაობს ადგილობრივი მომწოდებლების აღმოჩენაზე, რათა თვითღირებულებაში იმპორტის წილი ადგილობრივი მიწოდებით ჩაანაცვლოს. ბოლო წლებში კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხი ძირითანხის თანდათანობითი დაფარვით.

ლიკვიდობის რისკი

იმის გამო, რომ კომპანიის შესყიდვებისა და გაყიდვების დაფარვის პროცესები ერთმანეთს ზუსტად არ ემთხვევა, კომპანიას პოტენციური ლიკვიდობის რისკი წარმოუქმნება. მის მისაღებ დონეზე დაწვევის მიზნით კომპანია საბრუნავი კაპიტალის მართვის სხვადასხვა მექანიზმს იყენებს. პირველ რიგში, საგანგებო ყურადღება ეთმობა თავისუფალი ფულადი ნაკადების მართვას, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ წინა წელთან შედარებით 2018 წელს იგი საგრძნობლად გაიზარდა. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობამ დაიწყო კრედიტით გადახდის პროცესის ოპტიმიზაცია, რამაც კომპანიას მეტი საშუალება მისცა ფულადი სახსრების ეფექტურად სამართავად.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფულადი ნაკადების გენერირებისა და კრედიტის მართვის მძლავრი პროცესის არსებობა კომპანიას ხელს უწყობს ლიკვიდობის რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნებაში.

დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებულ სესხებზე ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის გამო კომპანიას ეკისრება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. რისკი იზრდება უკანასკნელი წლების განმავლობაში Libor კურსის თანდათანობითი ზრდის გამო. თუ განაკვეთების ზრდა გაგრძელდა, ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს რისკის შემცირება ფიქსირებული და ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი სესხების პორტფელის დაბალანსების გზით.

საქონლის ფასის რისკი

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ძირითადად მოიცავს მასალების ღირებულებას, რაც მჭიდროდაა დაკავშირებული საქონელზე მსოფლიო ფასებთან. ამდენად, ნებისმიერ გადახრას მოგების საგრძნობი მერყეობის გამოწვევა შეუძლია. თითოეული ფინანსური წლის დასაწყისიდან შესყიდვების დეპარტამენტი აქტიურად არის ჩართული მომწოდებლებთან მოლაპარაკებების პროცესში, რათა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დააფიქსიროს ფასები და თავიდან აიცილოს მათი გაუთვალისწინებელი მერყეობა

მომავალი პერსპექტივები

კომპანია მიზნად ისახავს ბაზარზე მოწინავე პოზიციის გაძლიერებას და მხარს უჭერს ბაზრის წილის გასაზრდელად ახალი ბრენდების შემოტანისა და აქტიური მარკეტინგული კამპანიების განხორციელების სტრატეგიას.

ძლიერი ბრენდული პორტფელიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა 2020 წლის განმავლობაში გაზრდილ საბაზრო მაჩვენებლებს ელის. 2020 წელს გაყიდვების მოცულობა და EBIT ინდიკატორი დამოკიდებული იქნება COVID-19-ის ეფექტზე, თუმცადა ხელმძღვანელობის საწყისი გეგმის მიხედვით, პანდემიის ეფექტის გათვალისწინების გარეშე, ორივე მაჩვენებელი წინა წლებთან შედარებით მნიშვნელოვნად უნდა გაიზარდოს. საბრუნავი კაპიტალის დაგეგმილმა გაუმჯობესებამ და შემცირებულმა კაპიტალურმა დანახარჯებმა კი თავისუფალი ფულადი ნაკადების მოძრაობის გაუმჯობესება უნდა გამოიწვიოს.

დარგში მზარდი კონკურენციისა და მაღალი მარკეტინგული დანახარჯების, აგრეთვე საცალო გამყიდველთა უკეთესი პოზიციონირებით გამოწვეული მაღალი დანახარჯების მიუხედავად, კომპანია 2020 წელს ნულოვან EBITDA-ს მოელის.

კომპანიას მიზნად აქვს დასახული, მაქსიმალურად აითვისოს ექსპორტის შესაძლებლობები ლიმონათის ბრენდში.

სოციალური პასუხისმგებლობა

კომპანია პასუხისმგებლიანად რეაგირებს გარემოზე ზემოქმედების როლზე და იღებს ზომებს ამ ზემოქმედების მაქსიმალურად შესამცირებლად. კომპანია ფლობს ნარჩენი წყლების გაწმენდ ნაგებობას, სადაც საწარმოო მიზნით გამოყენებული წყალი სუფთავდება გარეთ გაშვებამდე. ეს ნაგებობა უნიკალურია და ერთადერთია ქართულ ლუდის წარმოებაში ტექნოლოგიითა და გარემოსდაცვითი ნორმების დაცვის თვალსაზრისით.

კომპანია აქტიურადაა ჩართული საქველმოქმედო საქმიანობაში და ეხმარება ბავშვთა სახლს „ჩემი სახლი - საქართველო“. კომპანია საქველმოქმედო კამპანიის გაგრძელებას მომავალშიც გეგმავს.

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N200773964

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

30.09.2020 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

სალომე სალუქვაძე

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციული ფართი #4, 3ა

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

597999990

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

03653459127620

ორიათას ოცი წლის ოცდაათ სექტემბერს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის
სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I
სართული, კომერციულ ფართი #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარგმანის მართებულობას, დაბ. 05.02.1997წ.
პირადი #01011085598, პირადობის მოწმობა #15/A01044/დიპლომი #IBSU #000441, გაცემული შავი
ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის მიერ 28.11.2019წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას, მის მიერ
წარმოდგენილი დოკუმენტის - საექციო საზოგადოება "ლომისი" ფინანსური ანგარიშგება და
მმართველობითი ანგარიშგება 2019წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდისათვის თარგმანზე. მე
ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარგმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმანის სისწორეზე. მან დამიდასტურა,
რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს. თარგმანი
შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე. მე, ნოტარიუსი ვამოწმებ თარგმანის ხელისმოწერის
სინამდვილეს და არა დოკუმენტში წარმოდგენილი სამართლებრივი ფაქტების სიზუსტეს ან დოკუმენტის
ნამდვილობას.
გადახდილია საბალური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებებისათვის საბალურისა და
საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი
გადახდვების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის
2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად 92.00 ლარი და
39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 2.00 ლარი. სულ გადახდილია
94 (ოთხმოცდათოთხმეტი) ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო მოქმედების შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან
გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-
გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დაწვით ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

